

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ ΣΥΝ.ΠΕ

Ετήσια Χρηματοοικονομική Έκθεση

31ης Δεκεμβρίου 2018

Βάσει των Διεθνών Προτύπων
Χρηματοοικονομικής Αναφοράς

Οι συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της Συνεταιριστικής Τράπεζας Θεσσαλίας ΣΥΝ.ΠΕ. την 11/06/2019 και έχουν αναρτηθεί στο διαδίκτυο στη διεύθυνση www.bankofthessaly.gr.

Πίνακας Περιεχομένων της Χρηματοοικονομικής Έκθεσης

	Σελίδα
Έκθεση Ορκωτού Ελεγκτή - Λογιστή	4
Έκθεση Διαχείρισης Διοικητικού Συμβουλίου	10
Δημοσιοποίηση Σύμφωνα με τον Ν. 4374/2016	15
Καταστάσεις	
Κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης	18
Κατάσταση αποτελεσμάτων	19
Κατάσταση λοιπών συνολικών εισοδημάτων	20
Κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων	21
Κατάσταση ταμειακών ρών	22
Σημειώσεις επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων	
1 Γενικές πληροφορίες για την Τράπεζα	23
2 Σύνοψη των γενικών λογιστικών αρχών	23
2.1 Πλαίσιο κατάρτισης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων	23
2.2 Βασικές λογιστικές αρχές	26
2.2.1 Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	26
2.2.1.1 Χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	26
2.2.1.2 Δάνεια και απαιτήσεις	27
2.2.1.3 Επενδύσεις διακρατούμενες έως τη λήξη	27
2.2.1.4 Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	27
2.2.1.5 Αρχική αναγνώριση	27
2.2.1.6 Μεταγενέστερη αποτίμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού	27
2.2.1.7 Εύλογη αξία επενδύσεων	28
2.2.1.8 Απομείωση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού	28
2.2.1.9 Διαγραφή	29
2.2.1.10 Αποτίμηση χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων	29
2.2.1.11 Συμψηφισμός	29
2.2.2 Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και λογιστική αντιστάθμισης κινδύνων	29
2.2.3 Συμφωνίες πώλησης επαναγοράς και δανεισμού χρεογράφων	29
2.2.4 Μετατροπή σε ξένο νόμισμα	29
2.2.5 Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία (ΔΛΠ 16)	29
2.2.6 Ασώματες ακινητοποιήσεις (ΔΛΠ 38)	30
2.2.7 Μισθώσεις	30
2.2.8 Περιουσιακά στοιχεία από πλειστηριασμούς	30
2.2.9 Ταμείο και χρηματικά διαθέσιμα	30
2.2.10 Φορολογία εισοδήματος και αναβαλλόμενη φορολογία	31
2.2.11 Παροχές στο προσωπικό	31
2.2.12 Προβλέψεις	31
2.2.13 Λογαριασμός αποτελεσμάτων	31
2.2.13.1 Έσοδα και έξοδα από τόκους	31
2.2.13.2 Έσοδα και έξοδα από προμήθειες	31
2.2.13.3 Έσοδα από μερίσματα	32
2.2.13.4 Διανομή μερισμάτων	32
2.2.14 Συνεταιριστικό κεφάλαιο	32

2.3	Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνίες	34
3	Εκτιμήσεις της Διοίκησης	36
4	Διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων	36
4.1	Πιστωτικός κίνδυνος	36
4.2	Κίνδυνος αγοράς	48
4.3	Επιτοκιακός κίνδυνος	48
4.4	Συναλλαγματικός κίνδυνος	48
4.5	Κίνδυνος ρευστότητας	48
4.6	Λειτουργικός κίνδυνος	49
4.7	Κίνδυνος κεφαλαίων	49
5	Καθαρά έσοδα από τόκους	52
6	Καθαρά έσοδα προμηθειών	52
7	Έσοδα από μερίσματα	52
8	Λοιπά λειτουργικά αποτελέσματα	52
9	Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	53
10	Λειτουργικά έξοδα	53
11	Φόρος εισοδήματος	53
12	Ανάλυση λοιπών συνολικών εσόδων	55
13	Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	55
14	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	55
15	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	56
16	Κίνηση πρόβλεψης απομείωσης για τους πιστωτικούς κινδύνους σε δάνεια και απαιτήσεις	57
17	Χρηματοοικονομικά μέσα ενεργητικού αποτιμώμενα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	57
18	Χρηματοοικονομικά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης λοιπών εσόδων	58
19	Άυλα στοιχεία ενεργητικού	59
20	Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	60
21	Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	61
22	Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	61
23	Υποχρεώσεις προς πελάτες	62
24	Υποχρεώσεις μειωμένης εξασφάλισης	62
25	Λοιπές υποχρεώσεις	63
26	Αναβαλλόμενοι φόροι	63
27	Υποχρεώσεις για παροχές μετά τη συνταξιοδότηση	64
28	Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και δεσμεύσεις	66
29	Συνεταιριστικό κεφάλαιο	66
30	Λοιπά αποθεματικά	67
31	Μέρισμα ανά συνεταιριστική μερίδα	67
32	Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα	67
33	Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη	67
34	Επίδραση του ΔΠΧΑ 9 κατά την 1η Ιανουαρίου 2018	68
35	Εκτιμώμενη επίδραση του ΔΠΧΑ 16 κατά τη χρήση του 20198	68
36	Γεγονότα μετά την ημερομηνία Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης	69

ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ

Προς τους Συνεταίρους της Τράπεζας «ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ ΣΥΝ.ΠΕ»

Έκθεση ελέγχου επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων**Γνώμη με Επιφύλαξη**

Έχουμε ελέγξει τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Συνεταιριστικής Τράπεζας «ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ ΣΥΝ.ΠΕ» (Τράπεζα), οι οποίες αποτελούνται από την κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2018, τις καταστάσεις αποτελεσμάτων, λουπών συνολικών εισοδημάτων, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και τις σημειώσεις επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων που περιλαμβάνουν και περίληψη των σημαντικών λογιστικών πολιτικών.

Κατά τη γνώμη μας, εκτός από τις πιθανές επιπτώσεις των θεμάτων που μνημονεύονται στην παράγραφο «Βάση για γνώμη με επιφύλαξη», οι συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, τη χρηματοοικονομική θέση της Τράπεζας κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2018, τη χρηματοοικονομική της επίδοση και τις ταμειακές της ροές, για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.), όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και συνάδουν με τις κανονιστικές απαιτήσεις του Ν. 1667/1986.

Βάση για Γνώμη με Επιφύλαξη

1. Οι φορολογικές υποχρεώσεις της Τράπεζας δεν έχουν εξεταστεί από τις φορολογικές αρχές για τις χρήσεις που έληξαν την 31^η Δεκεμβρίου 2017 και 31^η Δεκεμβρίου 2018. Ως εκ τούτου τα φορολογικά αποτελέσματα των χρήσεων αυτών δεν έχουν καταστεί οριστικά. Η Τράπεζα έχει προβεί σε εκτίμηση των ενδεχόμενων πρόσθετων φόρων και προσαυξήσεων που πιθανόν να καταλογιστούν σε μελλοντικό φορολογικό έλεγχο για τις ανέλεγκτες χρήσεις, και έχει σχηματίσει σχετική πρόβλεψη για αυτή την ενδεχόμενη υποχρέωση. Από τον έλεγχό μας δεν κατέστη εφικτό να αποκτήσουμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια σχετικά με την επάρκεια της σχηματισθείσας σχετικής πρόβλεψης.

2. Για τις διαχειριστικές χρήσεις 2014, 2015 και 2016 διενεργήθηκε έλεγχος φόρου εισοδήματος από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές που καταλόγισαν σε βάρος της Τράπεζας πρόσθετο φόρο εισοδήματος και προσαυξήσεις συνολικού ποσού €260χιλ. περίπου. Η Τράπεζα, μη αποδεχόμενη τις ως άνω διαφορές φορολογικού ελέγχου, έχει προσφύγει κατά των σχετικών καταλογισμών και δεν έχει αναγνωρίσει αυτή την ενδεχόμενη υποχρέωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2018. Από τον έλεγχό μας δεν κατέστη εφικτό να αποκτήσουμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια σχετικά με την πιθανή έκβαση των ενεργειών της Τράπεζας κατά του καταλογισμού των φορολογικών αυτών διαφορών.

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ), που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στο τμήμα της έκθεσής μας «Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων». Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας με επιφύλαξη.

Ανεξαρτησία του Ελεγκτή

Καθ' όλη τη διάρκεια του διορισμού μας έχουμε παραμείνει ανεξάρτητοι από την Τράπεζα, σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών (Κώδικας ΣΔΠΔΕ) που έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, καθώς και τις απαιτήσεις δεοντολογίας του Ν. 4449/2017 και του Κανονισμού ΕΕ 537/2014, που σχετίζονται με τον έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα. Έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με το Ν. 4449/2017, τον Κανονισμό ΕΕ 537/2014 και τις απαιτήσεις του Κώδικα ΣΔΠΔΕ.

Δηλώνουμε ότι κατά τη διάρκεια της χρήσεως που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2018, δεν έχουμε παράσχει μη ελεγκτικές υπηρεσίες προς την Τράπεζα.

Ουσιώδης αβεβαιότητα που σχετίζεται με τη συνέχιση της δραστηριότητας

Χωρίς να διαφοροποιούμε τη γνώμη μας, εφιστούμε την προσοχή σας στη σημείωση 2.1 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, όπου περιγράφονται: (α) οι προγραμματισμένες ενέργειες της Διοίκησης όσον αφορά στην ενίσχυση των δεικτών κεφαλαιακής επάρκειας για την κάλυψη, μεταξύ άλλων, των αυξανόμενων εποπτικών ορίων και της αυξανόμενης επίπτωσης από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 στα εποπτικά κεφάλαια της Τράπεζας, καθώς και (β) οι ουσιώδεις αβεβαιότητες που απορρέουν από τις υφιστάμενες οικονομικές και δημοσιονομικές συνθήκες και οι ενδεχόμενες επιπτώσεις τους στα μακροοικονομικά μεγέθη που δύνανται να επηρεάσουν τα μελλοντικά αποτελέσματα, την κεφαλαιακή επάρκεια και τη ρευστότητα της Τράπεζας. Οι ουσιώδεις αυτές αβεβαιότητες δύνανται να δημιουργήσουν σημαντική αμφιβολία για τη δυνατότητα της Τράπεζας να συνεχίσει απρόσκοπτα την επιχειρηματική της δραστηριότητα. Στη γνώμη μας δεν διατυπώνεται επιφύλαξη σε σχέση με το θέμα αυτό.

Κύρια θέματα ελέγχου

Εκτός από τα θέματα που περιγράφονται στη παράγραφο «Βάση για γνώμη με επιφύλαξη» ή στην παράγραφο «Ουσιώδης αβεβαιότητα που σχετίζεται με τη συνέχιση της δραστηριότητας» έχουμε προσδιορίσει τα θέματα που περιγράφονται παρακάτω ως τα Κύρια Θέματα Ελέγχου που κοινοποιούνται στην Έκθεσή μας. Τα κύρια θέματα ελέγχου είναι εκείνα τα θέματα που, κατά την επαγγελματική μας κρίση, ήταν εξέχουσας σημασίας στον έλεγχό μας επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας χρήσεως. Τα θέματα αυτά αντιμετωπίστηκαν στο πλαίσιο του ελέγχου των χρηματοοικονομικών καταστάσεων ως σύνολο, για τη διαμόρφωση της γνώμης μας επί αυτών και δεν εκφέρουμε ξεχωριστή γνώμη για τα θέματα αυτά.

Κύριο Θέμα Ελέγχου	Οι διαδικασίες που ακολουθήσαμε για την αντιμετώπιση του κύριου θέματος ελέγχου
<p>Πρόβλεψη απομείωσης για πιστωτικούς κινδύνους από δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9</p>	
<p>Τα δάνεια και οι απαιτήσεις από πελάτες της Τράπεζας ανήλθαν κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2018 σε €180 εκατ. (€248 εκατ. μειωμένα κατά την πρόβλεψη απομείωσης ποσού €68 εκατ.)</p> <p>Λόγω του μεγέθους των υπολοίπων των δανείων και των απαιτήσεων κατά πελατών, και των σημαντικών κρίσεων της διοίκησης που χρησιμοποιούνται στον προσδιορισμό της πρόβλεψης απομείωσης, η περιοχή αυτή έχει κριθεί ιδιαίτερα σημαντική για τον έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της Τράπεζας για την τρέχουσα χρήση. Οι προβλέψεις απομείωσης αντανακλούν την καλύτερη δυνατή εκτίμηση της διοίκησης τόσο για το χρόνο της αναγνώρισης, όσο και για το ποσό των ζημιών που έχουν προκύψει στα δανειακά χαρτοφυλάκια έως την ημερομηνία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.</p> <p>Με την εισαγωγή του ΔΠΧΑ 9 το 2018, ένα πλήθος πρόσθετων εκτιμήσεων και υποθέσεων έχουν υιοθετηθεί και απεικονιστεί στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας μεταξύ αυτών και η αναγνώριση σημαντικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου και η εφαρμογή οικονομικών σεναρίων που αφορούν στο μέλλον.</p> <p><u>Χαρτοφυλάκιο Λιανικής Τραπεζικής</u> Ανάλογα με το μέγεθος της χορήγησης, οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές στο χαρτοφυλάκιο δανείων λιανικής τραπεζικής υπολογίζονται σε ατομική ή συλλογική βάση. Για τον υπολογισμό της απομείωσης σε ατομική βάση, η διοίκηση έχει πραγματοποιήσει σημαντικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές για την αξιολόγησή του κατά πόσο ένα δάνειο έχει υποστεί απομείωση, της αξιολόγησης της επάρκειας, της ανακτισιμότητας και της αξίας των εξασφαλίσεων και τον προσδιορισμό του χρόνου ρευστοποίησης αυτών, τον προσδιορισμό των αναμενόμενων ταμειακών εισροών και την εκτίμηση του χρονοδιαγράμματος των μελλοντικών ταμειακών ροών. Για τον υπολογισμό της απομείωσης σε συλλογική βάση απαιτείται σε μεγάλο βαθμό η άσκηση εκτιμήσεων και παραδοχών από τη διοίκηση για τον υπολογισμό της Πιθανότητας Αθέτησης (ΠΑ), της Ζημιάς δεδομένης της Αθέτησης (ΖΔΑ) και εκτίμηση της αξίας εισπράξεων ρευστοποιήσεων. Σε κάθε μία από τις κατηγορίες του χαρτοφυλακίου λιανικής τραπεζικής, έχουν υπολογιστεί οι αντίστοιχες παραδοχές ΠΑ, ΖΔΑ και αξίας εισπράξεων ρευστοποιήσεων.</p> <p><u>Χαρτοφυλάκιο Επιχειρηματικής Τραπεζικής</u> Ένας μεγάλος αριθμός χορηγήσεων της Επιχειρηματικής</p>	<p>Εξετάσαμε την καταλληλότητα των λογιστικών πολιτικών και αξιολογήσαμε τις μεθοδολογίες που εφαρμόστηκαν για την απομείωση των δανείων και τις συγκρίναμε με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 9. Κατανοήσαμε τις διαδικασίες που ακολουθεί η διοίκηση και εξετάσαμε τις κύριες δικλίδες που εφαρμόζονται όσον αφορά τον προσδιορισμό της πρόβλεψης απομείωσης για πιστωτικούς κινδύνους από δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών.</p> <p>Κατανοήσαμε τη διαδικασία της διοίκησης και εξετάσαμε τις κύριες δικλίδες σχετικά με την κατάρτιση και την επιλογή των οικονομικών σεναρίων καθώς και τη στάθμιση που εφαρμόστηκε σε αυτά.</p> <p>Στις περιπτώσεις στις οποίες οι προβλέψεις απομείωσης υπολογίστηκαν σε συλλογική βάση,</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Αξιολογήσαμε την καταλληλότητα της ομαδοποίησης των χαρτοφυλακίων βάσει συγκεκριμένων πιστωτικών χαρακτηριστικών, ○ Εξετάσαμε την πληρότητα και την ακρίβεια των δεδομένων που χρησιμοποιήθηκαν στα μοντέλα απομείωσης, συμφωνώντας τα στοιχεία αυτά με τα συστήματα από τα οποία προήλθαν, ○ Αξιολογήσαμε τον σχεδιασμό και την εφαρμογή των μοντέλων, συμπεριλαμβανομένων των σημαντικών παραδοχών και της ποιότητας των παρατηρήσιμων δεδομένων που χρησιμοποιήθηκαν για τη διαμόρφωση των παραμέτρων των εν λόγω μοντέλων, ○ Αξιολογήσαμε το εύλογο της μεθοδολογίας του μοντέλου απομείωσης που εφάρμοσε η διοίκηση και των κύριων κρίσεων που υιοθετήθηκαν στα μοντέλα για να προσδιοριστούν οι παράμετροι πιστωτικού κινδύνου για τον υπολογισμό της αναμενόμενης πιστωτικής ζημίας. <p>Με βάση τα τεκμήρια που αποκτήσαμε, κρίναμε ότι οι μεθοδολογίες, οι παραδοχές των μοντέλων απομείωσης, οι κρίσεις της διοίκησης και τα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν για την αξιολόγηση της απομείωσης ήταν κατάλληλα και σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 9.</p> <p>Στις περιπτώσεις στις οποίες η απομείωση αναγνωρίστηκε σε ατομική βάση, εξετάσαμε τις ενδείξεις απομείωσης, τις παραμέτρους που ενέχουν αβεβαιότητα και τις παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν από τη διοίκηση στην αξιολόγηση της ανακτισιμότητας των ανοιγμάτων και των ληφθεισών εξασφαλίσεων σε σχέση με τις τρέχουσες οικονομικές επιδόσεις, καθώς και τις παραδοχές που χρησιμοποιούνται ευρέως στον κλάδο και τις συγκρίναμε με εξωτερικά στοιχεία ή ιστορικές τάσεις.</p>

<p>Τραπεζικής με ενδείξεις πιστωτικής απομείωσης, αξιολογείται σε ατομική βάση. Η διοίκηση έχει πραγματοποιήσει σημαντικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές για την αξιολόγηση του κατά πόσο ένα δάνειο έχει υποστεί απομείωση, την αξιολόγηση της επάρκειας, της ανακτησιμότητας και της αξίας των εξασφαλίσεων και τον προσδιορισμό του χρόνου ρευστοποίησης αυτών, τον προσδιορισμό των αναμενόμενων ταμειακών εισροών και την εκτίμηση του χρονοδιαγράμματος των μελλοντικών ταμειακών ροών.</p> <p>Ανάλογα με το μέγεθος, οι υπολογισμοί πρόβλεψης απομείωσης γίνονται σε ατομική ή συλλογική βάση. Πρόβλεψη αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς καθορίζεται και για τα δάνεια και τις απαιτήσεις του χαρτοφυλακίου Επιχειρηματικής Τραπεζικής που δεν αξιολογούνται ατομικά, χρησιμοποιώντας μοντέλα απομείωσης που βασίζονται σε κύριες παραδοχές συμπεριλαμβανομένης της Πιθανότητας Αθέτησης (ΠΑ) και της Ζημιάς Δεδομένης της Αθέτησης (ΖΔΑ).</p> <p>Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές στην εφαρμογή των λογιστικών αρχών, τη διαχείριση και επιμέτρηση του πιστωτικού κινδύνου από την Τράπεζα για την πρόβλεψη απομείωσης για πιστωτικούς κινδύνους από δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών, μπορείτε να ανατρέξετε στις σημειώσεις 2.2.1.8, 3, 4.1, 15 και 16 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.</p>	<p>Για ένα δείγμα δανείων για τα οποία έχει αναγνωριστεί πρόβλεψη σε ατομική βάση, κατανοήσαμε τις πρόσφατες εξελίξεις για κάθε περίπτωση και εξετάσαμε την καταλληλότητα των κύριων κρίσεων. Επίσης, επανυπολογίσαμε την απομείωση και εξετάσαμε βασικές παραμέτρους συμπεριλαμβανομένων των αναμενόμενων ταμειακών εισροών, του χρονοδιαγράμματος της είσπραξής τους, των προεξοφλητικών επιτοκίων που έχουν χρησιμοποιηθεί και της αποτίμησης των ληφθεισών εξασφαλίσεων που συμπεριλήφθηκαν στις αναμενόμενες ταμειακές ροές. Για το παραπάνω δείγμα εξετάσαμε τις σχετικές συμβάσεις και λοιπά υποστηρικτικά έγγραφα ώστε να επιβεβαιώσουμε την ύπαρξη και το νόμιμο δικαίωμα στις εξασφαλίσεις. Εξετάσαμε τις τεχνικές που χρησιμοποιήθηκαν για την αποτίμηση των εξασφαλίσεων σε σύγκριση με τις πολιτικές της Τράπεζας και τα πρότυπα του κλάδου.</p> <p>Επιλέξαμε ένα δείγμα δανείων για τα οποία δεν είχε διαπιστωθεί απομείωση και πραγματοποιήσαμε μια ανεξάρτητη επισκόπηση για την καταλληλότητα των συμπερασμάτων που έχουν συναχθεί, χρησιμοποιώντας μεταξύ άλλων και διαθέσιμα στοιχεία της αγοράς για την τεκμηρίωση των απόψεών μας.</p> <p>Με βάση τα τεκμήρια που αποκτήσαμε, κρίναμε ότι οι μεθοδολογίες, οι παραδοχές των μοντέλων απομείωσης, οι κρίσεις της διοίκησης και τα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν για την αξιολόγηση της απομείωσης ήταν κατάλληλα και σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 9.</p>
--	--

Ανακτησιμότητα Αναβαλλόμενων Φορολογικών Απαιτήσεων («ΑΦΑ»)

<p>Η αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση της Τράπεζας ανήλθε κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018 σε €9,7 εκατ.</p> <p>Η Τράπεζα έχει αναγνωρίσει αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση στο βαθμό που θεωρείται ότι είναι πιθανό να υπάρχουν επαρκή διαθέσιμα φορολογητέα κέρδη, τα οποία θα μπορούν να χρησιμοποιηθούν έναντι εκπιπτόμενων προσωρινών διαφορών και αχρησιμοποίητων φορολογικών ζημιών.</p> <p>Οι διαφορές αυτές αφορούν κυρίως ζημιές που προκύπτουν από απομείωση δανείων, οι οποίες μπορούν να συμψηφιστούν έναντι μελλοντικών φορολογητέων κερδών, σύμφωνα με την ισχύουσα φορολογική νομοθεσία.</p> <p>Η ανακτησιμότητα της αναγνωρισμένης αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης εξαρτάται από την ικανότητα της Τράπεζας να παράγει επαρκή μελλοντικά φορολογητέα κέρδη που θα καλύπτουν τις εκπιπτόμενες προσωρινές διαφορές, όταν οι εν λόγω διαφορές οριστικοποιηθούν για φορολογικούς σκοπούς.</p> <p>Η αξιολόγηση της Διοίκησης αναφορικά με την ικανότητα της Τράπεζας να παράγει φορολογητέα κέρδη απαιτεί σημαντικές κρίσεις και εκτιμήσεις για τις παραδοχές στις οποίες στηρίζεται το επιχειρηματικό πλάνο της Τράπεζας και τις προβλέψεις που πρέπει να καλύπτουν το χρονικό ορίζοντα έως τη νομική εκπνοή της περιόδου εντός της</p>	<p>Αξιολογήσαμε το εύλογο των κύριων παραδοχών που χρησιμοποιήθηκαν για την κατάρτιση του τελευταίου εγκεκριμένου από το Διοικητικό Συμβούλιο επιχειρηματικού πλάνου, λαμβάνοντας υπόψη τις υφιστάμενες συνθήκες, τρέχουσες εξελίξεις, τους κινδύνους που σχετίζονται με την υλοποίησή του και την αβεβαιότητα που πηγάζει από το μακροοικονομικό περιβάλλον.</p> <p>Εξετάσαμε τις παραδοχές που χρησιμοποίησε η Διοίκηση για τις μακροπρόθεσμες εκτιμήσεις όσον αφορά στα μελλοντικά φορολογικά κέρδη, για να αξιολογήσουμε την πιθανότητα ανάκτησης των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων που έχουν αναγνωριστεί στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31^η Δεκεμβρίου 2018 μέσω μελλοντικών φορολογητέων κερδών.</p> <p>Συγκρίναμε τις παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν από τη Διοίκηση με τις δικές μας προσδοκίες που βασίζονται στη γνώση του κλάδου και την κατανόηση που έχουμε αποκτήσει κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.</p> <p>Για τους σκοπούς της αξιολόγησης ανακτησιμότητας που διενεργήσαμε, επισκοπήσαμε την καταλληλότητα των αναπροσαρμογών που πραγματοποιήθηκαν για τη μετατροπή των λογιστικών κερδών σε φορολογητέα κέρδη και αξιολογήσαμε τις προβλέψεις της διοίκησης πέρα από το χρονικό ορίζοντα του επιχειρηματικού πλάνου.</p>
---	---

<p>οποίας μπορεί να ανακτηθεί η ΑΦΑ και προσαρμογές που απαιτούνται για την εκτίμηση των φορολογητέων κερδών από τα προβλεπόμενα λογιστικά κέρδη για να συνάγεται το ποσό της ΑΦΑ που θα μπορεί να ανακτηθεί σε μελλοντικές χρήσεις.</p>	<p>Αξιολογήσαμε την επάρκεια των γνωστοποιήσεων των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των κύριων παραδοχών και κρίσεων.</p>
<p>Πληροφοριακά συστήματα</p>	
<p>Οι διαδικασίες χρηματοοικονομικής αναφοράς της Τράπεζας βασίζονται σε μεγάλο βαθμό σε πληροφορίες που παράγονται από τα πληροφοριακά συστήματα της Τράπεζας και/ ή τις αυτοματοποιημένες διαδικασίες και δικλίδες (δηλ. υπολογισμούς, συμφωνίες) που έχουν υλοποιηθεί στα συστήματα αυτά.</p> <p>Η φύση, η πολυπλοκότητα και η αυξημένη χρήση των πληροφοριακών συστημάτων, σε συνδυασμό με τον μεγάλο όγκο των συναλλαγών που τίθενται σε επεξεργασία σε καθημερινή βάση μέσω αυτών, αυξάνουν τον κίνδυνο μη αποτελεσματικής διασύνδεσης μεταξύ πληροφοριακών συστημάτων και δεδομένων, καθώς και τον κίνδυνο που σχετίζεται με τον βαθμό αξιοπιστίας της παραγόμενης χρηματοοικονομικής πληροφόρησης. Επιπρόσθετα, το τραπεζικό περιβάλλον υπόκειται σε εσωτερικές και εξωτερικές απειλές οι οποίες σχετίζονται με την ασφάλεια του κυβερνοχώρου.</p>	<p>Αξιολογήσαμε την ανθεκτικότητα της ασφάλειας των πληροφοριών της Τράπεζας, επισκοπώντας το σχεδιασμό των κυριότερων διαδικασιών και δικλίδων επί των πληροφοριακών συστημάτων, που σχετίζονται με τη χρηματοοικονομική αναφορά. Πιο συγκεκριμένα, αξιολογήσαμε τη διαχείριση των προσβάσεων, των αλλαγών που διενεργούνται στα πληροφοριακά συστήματα και των καθημερινών λειτουργιών της πληροφορικής για το επίπεδο εφαρμογής των συστημάτων που εμπίπτουν στο εύρος του ελέγχου.</p> <p>Αφού αξιολογήσαμε την ποιότητα των διαδικασιών και δικλίδων ασφαλείας αναφορικά με τα πληροφοριακά συστήματα και προκειμένου να βασιστούμε στην παραγόμενη συστημική πληροφορία (δηλ. δεδομένα και αναφορές), πραγματοποιήσαμε επιπρόσθετες διαδικασίες ουσιαστικής επαλήθευσης στα πλαίσια του ελέγχου.</p>

Άλλες Πληροφορίες

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι υπεύθυνα για τις Άλλες Πληροφορίες. Οι Άλλες Πληροφορίες, που περιέχονται στην Ετήσια Χρηματοοικονομική Έκθεση, είναι η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου και η πληροφόρηση σύμφωνα με τον Ν.4374/2016, τις οποίες λάβαμε πριν από την ημερομηνία της παρούσας έκθεσης ελεγκτή.

Η γνώμη μας επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις Άλλες Πληροφορίες και, εκτός των όσων ρητά αναφέρουμε στο παρόν τμήμα της Έκθεσής μας δεν εκφράζουμε γνώμη ελέγχου ή άλλης διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις Άλλες Πληροφορίες και με τον τρόπο αυτό να εξετάσουμε εάν οι Άλλες Πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις ή τη γνώση που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες.

Εξετάσαμε εάν η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνει τις γνωστοποιήσεις οι οποίες απαιτούνται από το τον Κωδ. Ν. 2190/1920.

Με βάση τις εργασίες που εκτελέσαμε κατά τον έλεγχο μας, κατά τη γνώμη μας:

- Τα πληροφοριακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου της χρήσης που έληξε την 31/12/2018 αντιστοιχούν στις συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις,
- Η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις του άρθρου 43^ο του Κωδ. Ν. 2190/1920.

Επιπλέον με βάση τη γνώση και κατανόηση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την Τράπεζα και το περιβάλλον της, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε εάν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στις Άλλες Πληροφορίες τις οποίες λάβαμε πριν από την ημερομηνία της παρούσας έκθεσης ελεγκτή. Όπως περιγράφεται στο τμήμα «Βάση για Γνώμη με Επιφύλαξη» ανωτέρω, δεν ήμασταν σε θέση να συγκεντρώσουμε επαρκή και κατάλληλα αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με την πρόβλεψη που τυχόν απαιτείται για τις φορολογικά ανέλεγκτες χρήσεις, καθώς και την πρόβλεψη ου τυχόν απαιτείται για ενδεχόμενη υποχρέωση που τυχόν απαιτείται για τις διαφορές φορολογικού ελέγχου και προσαυξήσεις συνολικού ποσού € 260χιλ. περίπου, που καταλογίστηκαν στην Τράπεζα. Ως εκ τούτου, δεν είμαστε σε θέση να συμπεράνουμε εάν η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου είναι ή δεν είναι ουσιωδώς εσφαλμένη αναφορικά με τα θέματα αυτά.

Ευθύνες του Διοικητικού Συμβουλίου και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις απαιτήσεις του Ν. 1667/1986 και τις σχετικές κανονιστικές ρυθμίσεις της Τράπεζας της Ελλάδος, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση χρηματοοικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την αξιολόγηση της ικανότητας της Τράπεζας να συνεχίσει τις δραστηριότητες της, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν το Διοικητικό Συμβούλιο είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Τράπεζα ή να διακόψει τις δραστηριότητες της ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προχωρήσει σ' αυτές τις ενέργειες.

Οι υπεύθυνοι για τη διακυβέρνηση έχουν την ευθύνη εποπτείας της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Τράπεζας.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, που οφείλονται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για την γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Τράπεζας.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών πολιτικών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από το Διοικητικό Συμβούλιο.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από το Διοικητικό Συμβούλιο της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Τράπεζας να συνεχίσει τη δραστηριότητά της. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των χρηματοοικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Τράπεζα να παύσει να λειτουργεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Επιπλέον, δηλώνουμε προς τους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση ότι έχουμε συμμορφωθεί με τις σχετικές απαιτήσεις δεοντολογίας περί ανεξαρτησίας και γνωστοποιούμε προς αυτούς όλες τις σχέσεις και άλλα θέματα που μπορεί εύλογα να θεωρηθεί ότι επηρεάζουν την ανεξαρτησία μας και τα σχετικά μέτρα προστασίας, όπου συντρέχει περίπτωση.

Από τα θέματα που γνωστοποιήθηκαν στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, καθορίζουμε τα θέματα εκείνα που ήταν εξέχουσας σημασίας για τον έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας περιόδου και ως εκ τούτου αποτελούν τα κύρια θέματα ελέγχου. Περιγράφουμε τα θέματα αυτά στην έκθεση ελεγκτή.

Έκθεση επί άλλων νομικών και κανονιστικών απαιτήσεων

Συμπληρωματική Έκθεση προς την Επιτροπή Ελέγχου

Η γνώμη μας επί των συνημμένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων είναι συνεπής με την προβλεπόμενη από το άρθρο 11 του Κανονισμού ΕΕ 537/2014 Συμπληρωματική Έκθεσή μας προς την Επιτροπή Ελέγχου της Τράπεζας.

Διορισμός Ελεγκτή

Διοριστήκαμε για πρώτη φορά ως Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές της Τράπεζας με την από 14.07.2015 απόφαση της ετήσιας τακτικής γενικής συνέλευσης της ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ ΣΥΝ.ΠΕ.. Ο διορισμός μας έχει αδιαλείπτως ανανεωθεί, καλύπτοντας μια συνολική περίοδο ελέγχου 4 ετών, με βάση τις κατ' έτος λαμβανόμενες αποφάσεις της τακτικής γενικής συνέλευσης των συνεταίρων της Τράπεζας.

Αθήνα, 11 Ιουνίου 2019

Η Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Πράιςγουοτερχαους Κούπερς
Ανώνυμος Ελεγκτική Εταιρεία
Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές
Λεωφ. Κηφισίας 268
152 32 Χαλάνδρι
ΑΜ ΣΟΕΛ 113

Δέσποινα Μαρίνου
ΑΜ ΣΟΕΛ 17681

ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Η παρούσα ετήσια έκθεση διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου η οποία αφορά τη χρήση του έτους 2018, είναι εναρμονισμένη με τις σχετικές διατάξεις των παραγράφων του άρθρου 43α του Κωδ. Ν. 2190/1920. Η παρούσα έκθεση απεικονίζει πλήρως και αληθώς τις σχετικές κατά το Νόμο πληροφορίες.

Γενικές Πληροφορίες

Οικονομικές εξελίξεις στην παγκόσμια οικονομία

Σύμφωνα με την έκθεση του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος για το 2018, ο ρυθμός ανάπτυξης της παγκόσμιας οικονομίας επιβραδύνεται, μετά από μια περίοδο ρυθμών αύξησης του ΑΕΠ υψηλότερων του δυνητικού σε πολλές μεγάλες οικονομίες. Το δεύτερο εξάμηνο του 2018 η οικονομική δραστηριότητα επιβραδύνθηκε περισσότερο του αναμενομένου σε ορισμένες προηγμένες οικονομίες, κυρίως στη ζώνη του ευρώ και την Ιαπωνία, αλλά και σε ορισμένες αναδυόμενες όπως η Κίνα και η Τουρκία. Ωστόσο, η οικονομική άνοδος στις ΗΠΑ, την Ινδία και ορισμένες άλλες αναδυόμενες οικονομίες παρέμεινε ισχυρή. Ο ρυθμός αύξησης του παγκόσμιου ΑΕΠ επιβραδύνθηκε ελαφρώς το 2018 στο 3,7% από 3,8% το 2017, αντανakλώντας επιβράδυνση της οικονομικής δραστηριότητας κυρίως στις προηγμένες και λιγότερο στις αναδυόμενες και αναπτυσσόμενες οικονομίες.

Η επιβράδυνση της παγκόσμιας οικονομίας είναι το συνδυαστικό αποτέλεσμα αφενός μεν εξελίξεων σε συγκεκριμένες οικονομίες και σε συγκεκριμένους κλάδους (αυτοκινητοβιομηχανία στη Γερμανία, αβεβαιότητα για τα δημόσια οικονομικά και το χρηματοπιστωτικό σύστημα στην Ιταλία, φυσικές καταστροφές στην Ιαπωνία), αφετέρου δε των γενικότερων αρνητικών προσδοκίων που πηγάζουν τόσο από την κακή πορεία των χρηματοπιστωτικών αγορών το 2018, όσο και από την αβεβαιότητα την οποία προκαλούν οι γεωπολιτικές εντάσεις και ο εν εξελίξει εμπορικός πόλεμος μεταξύ των ΗΠΑ και της Κίνας, σε ένα περιβάλλον ομαλοποίησης της νομισματικής πολιτικής και ανόδου των επιτοκίων του δολαρίου ΗΠΑ.

Οικονομικές εξελίξεις στη ζώνη του ευρώ

Στη ζώνη του ευρώ ο ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ επιβραδύνθηκε σημαντικά. Στο σύνολο του 2018, ο ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ διαμορφώθηκε σε 1,9%, ενώ αναμένεται να σημειώσει σημαντική επιβράδυνση, σε 1,1%, το 2019 υπό την επίδραση της μειωμένης εξωτερικής ζήτησης αλλά και εσωτερικών παραγόντων, όπως προσωρινά προβλήματα σε ορισμένους κλάδους, π.χ. στον κλάδο της αυτοκινητοβιομηχανίας στη Γερμανία, και επιπτώσεις από τις δημοσιονομικές εξελίξεις στην Ιταλία. Η αυξημένη αβεβαιότητα για τις προοπτικές του διεθνούς εμπορίου φαίνεται να πλήττει ιδιαίτερα χώρες και οικονομικές περιοχές με υψηλό βαθμό εξωστρέφειας όσον αφορά το διεθνές εμπόριο, όπως η ζώνη του ευρώ. Επιπλέον, γεωπολιτικοί παράγοντες, όπως η αβεβαιότητα ως προς την εφαρμογή της συμφωνίας για το Brexit, αυξάνουν την αβεβαιότητα και επιδεινώνουν το οικονομικό κλίμα. Αντίθετα, η υποχώρηση των διεθνών τιμών του πετρελαίου αναμένεται να έχει ενισχυτική επίδραση στην οικονομική δραστηριότητα και να μετριάσει την επιβράδυνση του ρυθμού ανάπτυξης. Επίσης, η προβλεπόμενη αύξηση της απασχόλησης το 2019, μολοντί με χαμηλότερο ρυθμό, αναμένεται να στηρίζει την εγχώρια ζήτηση.

Η ιδιωτική κατανάλωση υπήρξε η κινητήρια δύναμη της ανάπτυξης το 2018 και η συμβολή της προβλέπεται να παραμείνει σημαντική το τρέχον έτος, καθώς εκτιμάται ότι θα υποχωρήσει η θετική επίδραση της εξωτερικής ζήτησης. Οι επιχειρηματικές επενδύσεις, διατήρησαν στο 2018 τη δυναμική που είχαν αποκτήσει τα τελευταία έτη. Η βελτίωση της αγοράς εργασίας στη ζώνη του ευρώ συνεχίστηκε το 2018, παρότι με χαμηλότερο ρυθμό σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Ο πληθωρισμός, μετρούμενος με τον εναρμονισμένο δείκτη τιμών καταναλωτή (ΕνΔΤΚ), κινήθηκε ανοδικά στο μεγαλύτερο διάστημα του 2018 και διαμορφώθηκε σε 2,3% τον Οκτώβριο, ενώ υποχώρησε στη συνέχεια αντανakλώντας κυρίως την πορεία των τιμών της ενέργειας. Το 2018 οι δημοσιονομικές εξελίξεις στη ζώνη του ευρώ χαρακτηρίστηκαν από τη συνέχιση της μείωσης του δημοσιονομικού ελλείμματος, μολοντί με επιβραδυνόμενο ρυθμό.

Οικονομικές εξελίξεις στην ελληνική οικονομία

Το 2018 η οικονομική δραστηριότητα στην Ελλάδα κινήθηκε με ταχύτερους ρυθμούς. Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ (Μάρτιος 2019), το 2018 το ΑΕΠ αυξήθηκε με ρυθμό 1,9%. Η ιδιωτική κατανάλωση και οι εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών συνέβαλαν στην αύξηση του ΑΕΠ, ενώ αρνητικά συνέβαλαν οι επενδύσεις σε πάγιο κεφάλαιο, οι εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών και η δημόσια κατανάλωση. Εν όψει της ολοκλήρωσης του τριετούς προγράμματος οικονομικής προσαρμογής του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας (ESM), η εμπιστοσύνη των καταναλωτών βελτιώθηκε και οι προσδοκίες των επιχειρήσεων στις υπηρεσίες και το λιανικό εμπόριο παρέμειναν σε υψηλό επίπεδο. Επίσης, η καλή τουριστική χρονιά συνέβαλε στην αύξηση της απασχόλησης, στην ενίσχυση των αποτελεσμάτων των επιχειρήσεων, κυρίως στις υπηρεσίες και το εμπόριο, καθώς και στην ενδυνάμωση του διαθέσιμου εισοδήματος και της κατανάλωσης των νοικοκυριών.

Ωστόσο, η επενδυτική δαπάνη της οικονομίας παρέμεινε σε επίπεδα χαμηλότερα των αναγκών για την επίτευξη διατηρήσιμων και υψηλών ρυθμών ανάπτυξης, παρά το γεγονός ότι κρίσιμες κατηγορίες επενδύσεων όπως αυτές του μηχανολογικού εξοπλισμού και των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών ενισχύθηκαν με υψηλούς ρυθμούς.

Από την πλευρά της ζήτησης, η ισχυρή αύξηση των εξαγωγών αγαθών και υπηρεσιών αποτέλεσε τον κινητήριο μοχλό της ανάπτυξης. Ειδικότερα, οι εξαγωγές αγαθών επιταχύνθηκαν το 2018, επιβεβαιώνοντας την έντονα ανοδική τάση που έχει καταγραφεί από το 2014, ως αποτέλεσμα της βελτίωσης της διεθνούς ανταγωνιστικότητας της χώρας αλλά και της ευνοϊκής διεθνούς συγκυρίας. Οι εξαγωγές υπηρεσιών διατήρησαν επίσης το δυναμισμό τους (9,3%), κυρίως λόγω της συνεχιζόμενης ανόδου των τουριστικών εισπράξεων και δευτερευόντως χάρη στην αύξηση των εσόδων από τη ναυτιλία.

Από την πλευρά της προσφοράς, η επιτάχυνση της οικονομικής δραστηριότητας προέρχεται από όλους τους τομείς της οικονομίας, με τον τομέα των υπηρεσιών να έχει την υψηλότερη συμβολή. Στην αγορά εργασίας συνεχίστηκαν οι θετικές εξελίξεις και κατά τη διάρκεια του 2018. Το ποσοστό ανεργίας μειώθηκε κατά 2,2 ποσοστιαίες μονάδες και διαμορφώθηκε σε 19,3%, ενώ ο αριθμός των απασχολούμενων αυξήθηκε, αν και με ηπιότερο ρυθμό σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, κατά 2,0%. Στην αύξηση της απασχόλησης συνέβαλε η καλή πορεία συγκεκριμένων κλάδων, όπως του τουρισμού, του χονδρικού και λιανικού εμπορίου, της υγείας και κοινωνικής μέριμνας, της δημόσιας διοίκησης και άμυνας, της εκπαίδευσης, των επαγγελματικών, επιστημονικών και τεχνικών δραστηριοτήτων και της γεωργίας. Ωστόσο, τα ποσοστά ανεργίας των νέων, των γυναικών και των μακροχρόνια ανέργων, παρά την αποκλιμάκωσή τους, παραμένουν τα υψηλότερα στην ΕΕ.

Στη διάρκεια του 2018 καταγράφηκε μικρή υποχώρηση του πληθωρισμού σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, καθώς η επίδραση των έντονα ανοδικών διεθνών τιμών του πετρελαίου εξουδετερώθηκε, κατά μεγάλο μέρος, από τις επιδράσεις βάσης που λειτούργησαν αντιπληθωριστικά, ιδιαίτερα στα ενεργειακά αγαθά αλλά και στα επεξεργασμένα είδη διατροφής.

Εξελίξεις στο ελληνικό τραπεζικό σύστημα

Κατά το 2018 η ρευστότητα των τραπεζών ενισχύθηκε και βελτιώθηκε η σύνθεση των πηγών χρηματοδότησης, μεταξύ άλλων με περιορισμό της παροχής έκτακτης ενίσχυσης σε ρευστότητα από την Τράπεζα της Ελλάδος (ΕΛΑ) και αύξηση της προσφυγής στη διασυνοριακή αγορά χρήματος, ενώ η κεφαλαιακή επάρκεια παρέμεινε σε ικανοποιητικό επίπεδο. Τα αποτελέσματα της άσκησης προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων (στις αρχές του 2018) δεν έδειξαν κεφαλαιακό έλλειμμα. Από την άλλη πλευρά, η κερδοφορία στο τραπεζικό σύστημα παρέμεινε αδύναμη. Οι τραπεζικές καταθέσεις, και μάλιστα αυτές των μη χρηματοπιστωτικών επιχειρήσεων και των νοικοκυριών, που αποτελούν το μεγαλύτερο μέρος του συνόλου και συσχετίζονται με το βαθμό εμπιστοσύνης και το ρυθμό ανάπτυξης στην οικονομία, συνέχισαν να καταγράφουν αύξηση.

Το πρόβλημα των μη εξυπηρετούμενων δανείων στους τραπεζικούς ισολογισμούς έχει λάβει μεγάλες διαστάσεις. Το πρόβλημα είναι αναλογικά οξύτερο όσον αφορά τα δάνεια προς ελεύθερους επαγγελματίες και προς μικρές επιχειρήσεις (άνω του 60% των πιστώσεων που έχουν χορηγηθεί δεν εξυπηρετούνται) και την καταναλωτική πίστη (άνω του 50%). Το ποσοστό κάλυψης των μη εξυπηρετούμενων δανείων με προβλέψεις αυξήθηκε το 2018 σε 47,4% και συνεχίστηκε η περιστολή του αποθέματος των στοιχείων αυτών, κυρίως επειδή πολλές απαιτήσεις πωλήθηκαν από τα πιστωτικά ιδρύματα ή διαγράφηκαν. Αν και η επιδίωξη των τιθέμενων στόχων από τις τράπεζες για μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων έχει φέρει αποτελέσματα (μείωση κατά το 1/4, μέχρι το τέλος του 2018, του αποθέματος σε σύγκριση με το μέγιστο το Μάρτιο του 2016), ο φόρτος των προβληματικών στοιχείων, που δρα ανασχετικά για την πιστοδοτική δραστηριότητα των τραπεζών και περιορίζει τις δυνατότητές τους να αντλήσουν πόρους προς αναδανεισμό. Ο φόρτος θα ελαφρυνθεί ριζικά με την εφαρμογή συστημικών λύσεων όπως αυτή που προκρίνει η Τράπεζα της Ελλάδος, 2 η οποία προβλέπει τη μεταβίβαση σημαντικού μέρους των μη εξυπηρετούμενων δανείων μαζί με μέρος της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης, που είναι εγγεγραμμένη στους ισολογισμούς των τραπεζών, σε Εταιρίες Ειδικού Σκοπού, αλλά και το προτεινόμενο από το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας πρόγραμμα εγγύησης στοιχείων ενεργητικού.

Η πιστοδοτική δραστηριότητα των τραπεζών παραμένει υποτονική, αλλά διακρίνονται βέβαια και σημεία βελτίωσης. Η καθαρή ροή τραπεζικής χρηματοδότησης προς τις μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις ήταν λίγο χαμηλότερη κατά το 2018 έναντι του 2017, αλλά θετική (σε αντίθεση με την περίοδο 2010-2016). Το κόστος τραπεζικού δανεισμού για μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις διατήρησε την πτωτική τάση που ακολουθεί από το τέλος του 2011. Μειώσεις παρατηρήθηκαν σχεδόν για όλες τις επιμέρους κατηγορίες δανειοληπτών και ύψους δανείων.

Εξελίξεις στη Συνεταιριστική Τράπεζα Θεσσαλίας

Σε αυτό το πλαίσιο λειτούργησε η Συνεταιριστική Τράπεζα Θεσσαλίας, κατορθώνοντας να αυξήσει τα βασικά της μεγέθη και την κερδοφορία της. Αύξησε τις καταθέσεις των πελατών της κατά 13% σε σχέση με την προηγούμενη χρήση, με το υπόλοιπο την 31/12/2018 να διαμορφώνεται στα 198 εκατ. ευρώ. Αντίστοιχα συνέχισε την πορεία της πιστωτικής επέκτασης, διαμορφώνοντας υπόλοιπο καθαρών χορηγήσεων αυξημένο κατά 8% σε σχέση με την προηγούμενη χρήση. Τα αποτελέσματα της χρήσης προ φόρων ξεπέρασαν τα 1,2 εκατομμύρια ευρώ, αυξημένα κατά 45% σε σχέση με το προηγούμενο έτος.

Η σημαντική αύξηση των καταθέσεων και η προσεκτική χρήση των κεφαλαίων σε χορηγήσεις, έχει οδηγήσει σε σημαντική αύξηση των ρευστών διαθεσίμων της Τράπεζας. Τα ταμειακά ισοδύναμα (ταμείο και καταθέσεις σε Τράπεζες) έχουν αυξηθεί κατά 60%, υπερκαλύπτοντας τους εποπτικούς δείκτες ρευστότητας (κάλυψης ρευστότητας και καθαρής σταθερής χρηματοδότησης). Η γραμμή χρηματοδότησης που διατηρείται σε συστημική τράπεζα ανέρχεται στο ποσό των 4,5 εκατομμυρίων ευρώ και χρησιμοποιείται πλέον μόνο σε έκτακτες περιπτώσεις κάλυψης του τρεχούμενου λογαριασμού στην Τράπεζα της Ελλάδος. Την 31/12/2018 το υπόλοιπο του λογαριασμού αυτού είναι μηδενικό.

Σημαντικό στοιχείο πρόκλησης και για τη χρήση 2018 παρέμεινε το θέμα της διαχείρισης των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων, τα οποία ανέρχονται στο 50% του δανειακού χαρτοφυλακίου. Έναντι των απαιτήσεων έχουν ληφθεί προβλέψεις οι οποίες ανέρχονται σε ποσοστό 52%. Η Τράπεζα έχει εντατικοποιήσει τις προσπάθειες αντιμετώπισης του προβληματικού χαρτοφυλακίου, προχωρώντας στη λήψη μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης όπου υπάρχουν σχετικές δυνατότητες. Επίσης προχωρά σε μειώσεις μέσω διαγραφών, ενώ εξετάζει και τη δυνατότητα πώλησης τμημάτων των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων. Πέραν των προσπαθειών της Τράπεζας, αναμένονται και οι πρωτοβουλίες που θα αναληφθούν σε αυτό το πλαίσιο από τις Αρχές, όπως εξειδικεύτηκαν με τις προτάσεις της Τράπεζας της Ελλάδος και του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας και οι οποίες εκτιμάται ότι θα αντιμετωπίσουν το πρόβλημα ριζικά.

Σημειώνεται η επίπτωση της διαφοράς προβλέψεων του νέου προτύπου ΔΠΧΑ 9 σε σχέση με το προηγούμενο ΔΛΠ 39, η οποία ανήλθε στα 4,1 εκατ. ευρώ και η οποία μετά την αφαίρεση του αναβαλλόμενου φόρου ποσού 1,2 εκατ. ευρώ, επιβάρυνε κατευθείαν την καθαρή θέση της Τράπεζας την 01/01/2018 με το ποσό των 2,9 εκατ. ευρώ.

Η Τράπεζα εντός του 2018, έλαβε τη σημαντική απόφαση της προμήθειας νέας τραπεζικής μηχανογραφικής εφαρμογής η οποία θα εξασφαλίσει υψηλό επίπεδο λειτουργικότητας, αξιοπιστίας και ασφάλειας. Η απόφαση υλοποιείται εντός του έτους 2019.

Σημαντικότερες δράσεις για τη χρήση 2018

Σε όλη τη διάρκεια του 2018, η Διοίκηση και οι υπηρεσίες της Τράπεζας ανταπεξήλθαν στα προβλήματα που έθεσε η πραγματικότητα με τις κυριότερες δραστηριότητες της για το έτος να συνοψίζονται στα παρακάτω:

- Συνεχίστηκε η προσπάθεια διατήρησης κερδοφορίας, με ιδιαίτερη έμφαση στη μείωση των λειτουργικών εξόδων, την αύξηση των μεγεθών και τη μείωση των καθυστερημένων δανείων.
- Διατηρήθηκαν οι θέσεις εργασίας.
- Συνεχίστηκε η βελτίωση των προσφερόμενων υπηρεσιών από το Web Banking με τον εμπλουτισμό υπηρεσιών πληρωμών.
- Ολοκληρώθηκαν οι διαδικασίες για τη διάθεση τερματικών POS στους πελάτες-εμπόρους της Τράπεζας για πληρωμές με αποδοχή καρτών και ξεκίνησε η διάθεση τερματικών POS για όσους πελάτες επιθυμούν την απόκτηση τερματικού.
- Προχωρά η υλοποίηση του έργου για τη μεταφορά, ανεξαρτητοποίηση και αναβάθμιση των υπηρεσιών Καρτών, ATM και POS από την Τράπεζα Πειραιώς στην Τράπεζα Αττικής.
- Υλοποιήθηκαν νέα συστήματα ενημέρωσης (MIS) της Διοίκησης και των υπηρεσιών της, όσον αφορά τα καλύμματα και τις εγγυήσεις.
- Συνεχίστηκαν οι εργασίες αναθεώρησης και αναβάθμισης των εσωτερικών διαδικασιών με σκοπό την πιστοποίηση της Τράπεζας σύμφωνα με τις νέες αναθεωρημένες εκδόσεις των προτύπων ISO27001:2013 και ISO22301:2012.
- Συνεχίστηκε η συμμετοχή στα προγράμματα του Ταμείου Επιχειρηματικότητας (TEPIX) με σκοπό την ενίσχυση των τοπικών επιχειρήσεων.
- Συνεχίστηκε η προώθηση διάθεσης εταιρικών μερίδων. Παρά την οικονομική στασιμότητα συνεχίστηκε η αύξηση του συνεταιριστικού κεφαλαίου με την αγορά μερίδων.
- Πραγματοποιήθηκε εμπλουτισμός τραπεζικών προϊόντων και ασφαλιστικών υπηρεσιών.
- Πραγματοποιήθηκαν ρυθμίσεις σε πελάτες που αντιμετώπιζαν προβλήματα από την εμφάνιση της κρίσης, ενώ συνεχίστηκε η προσπάθεια διεκδίκησης με κάθε πρόσφορο νομικό μέσο των καθυστερημένων οφειλών μη συνεργάσιμων δανειοληπτών.
- Συνεχίστηκε η διαμόρφωση των οργανωτικών σχημάτων, πολιτικών και διαδικασιών.
- Εντός του 2018 ολοκληρώθηκαν οι διαδικασίες για την προμήθεια μηχανογραφικής εφαρμογής η οποία θα αποτελέσει την πλήρη πλατφόρμα υποστήριξης των εργασιών της Τράπεζας (core banking system).
- Άρχισε η συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (European Investment Fund) στα πλαίσια του προγράμματος EaSI, με βάση το οποίο παρέχονται μικροχρηματοδοτήσεις ύψους μέχρι 25.000 ευρώ σε επαγγελματίες και μικρές επιχειρήσεις, οι οποίες είναι εγγυημένες από το Ταμείο. Η πρόταση έχει εγκριθεί και συμβασιολογηθεί για ποσό 7,5 εκατ. ευρώ.

Εξέλιξη οικονομικών μεγεθών

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις της χρήσης έχουν συνταχθεί με βάση τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικών Αναφορών (ΔΠΧΑ).

Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών: Το ποσό απαιτήσεων προ προβλέψεων ανήλθε στα 248 εκατ. ευρώ από 234 εκατ. την προηγούμενη χρήση. Οι συσσωρευμένες προβλέψεις στη χρήση 2018 είναι 68 εκατ. ευρώ στο ίδιο επίπεδο με την προηγούμενη χρήση. Σημειώνεται ότι λόγω της εφαρμογής του νέου λογιστικού προτύπου ΔΠΧΑ 9, η Τράπεζα προχώρησε επιπλέον προβλέψεις ποσού 4,1 εκατ. ευρώ, ενώ ποσό 5,3 εκατ. ευρώ χρησιμοποιήθηκαν για διαγραφή αντίστοιχου ποσού χορηγήσεων.

Χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου: Ποσό ύψους 39 χιλ ευρώ και η μεταβολή σε σχέση με την προηγούμενη χρήση αφορά αποτιμήσεις εύλογης αξίας.

Χρηματοοικονομικά στοιχεία στη εύλογη αξία μέσω της κατάστασης λοιπών εσόδων: Περιλαμβάνει συμμετοχές προς επιχειρήσεις και το ποσό της χρήσης 2018 ύψους 46 χιλ. ευρώ παρέμεινε το ίδιο σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Η συμμετοχή στην Πανελλήνια Τράπεζα ύψους 3,1 εκατ ευρώ έχει απομειωθεί ολοσχερώς, όπως και λοιπές συμμετοχές ύψους 41 χιλ. ευρώ.

Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία: Το ποσό ανήλθε στα 5,2 εκατ. ευρώ μειωμένα σε σχέση με την προηγούμενη χρήση. Οι προσθήκες στη χρήση 2018 αφορούν κυρίως μηχανογραφικό εξοπλισμό.

Άυλα στοιχεία ενεργητικού: Αφορά μόνο έξοδα μηχανογραφικών εφαρμογών και εγκαταστάσεων ανερχόμενο στα 121 χιλ ευρώ.

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις: Ποσό 9,7 εκατ. ευρώ, που περιλαμβάνει αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση ποσού Ευρώ 7,5 εκ που εμπίπτει στο άρθρο 27Α του Ν.4172/2013 και υπό προϋποθέσεις μετατρέπεται σε οριστική φορολογική απαίτηση από το Ελληνικό Δημόσιο.

Λοιπά στοιχεία ενεργητικού: Ποσό στη χρήση αναφοράς 10,4 εκατ. ευρώ εκ του οποίου τα σημαντικότερα ποσά είναι η απαίτηση από το ΤΕΚΕ ύψους 4 εκατ. ευρώ και τα ακίνητα από πλειστηριασμούς ύψους 4,7 εκατ. ευρώ.

Ταμειακά ισοδύναμα: Αποτελούνται από τους λογαριασμούς ταμείου, καταθέσεων στην κεντρική τράπεζα και καταθέσεων σε πιστωτικά ιδρύματα και ανήλθαν στη χρήση 2018 στα 14,9 εκατ. ευρώ από 9,3 εκατ. ευρώ το 2017.

Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα: Ανέρχονται σε 822 χιλ. ευρώ που αφορά καταθέσεις άλλων πιστωτικών ιδρυμάτων στη Τράπεζα.

Υποχρεώσεις προς πελάτες: Διαμορφώθηκαν στα 198 εκατ. ευρώ από 175 εκατ. στη προηγούμενη χρήση, αυξημένες λόγω της βελτίωσης του οικονομικού κλίματος.

Λοιπές υποχρεώσεις: Ποσά που αφορούν φορολογικές και ασφαλιστικές υποχρεώσεις, προμηθευτές, επιταγές έκδοσης της τράπεζας κλπ. ύψους στη χρήση 2018 4,4 εκατ. ευρώ. Τα σημαντικότερα μεγέθη στο κονδύλι αυτό είναι οι επιταγές έκδοσης της Τράπεζας ποσού 1,6 εκατ. ευρώ και οι επιταγές ενεχύρων που έχουν σταλεί προς είσπραξη ποσού 1,5 εκατ ευρώ.

Ίδια κεφάλαια: Διαμορφώθηκαν στο ποσό των 12,2 εκατ ευρώ στην 31/12/2018, από 13,8 εκατ ευρώ την προηγούμενη χρήση. Η επίπτωση κατευθείαν στην καθαρή θέση από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 ανέρχεται στα 2,9 εκατ ευρώ. Οι εισφορές των συνεταίρων της Τράπεζας (συμμετοχή στο συνεταιριστικό κεφάλαιο και ποσά υπέρ το άρτιο) κατά τη χρήση 2018 ανήλθαν στο ποσό των Ποσό 411 χιλ. ευρώ. Με το δεδομένο ύψος των κεφαλαίων ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας διαμορφώθηκε σε ποσοστό 10,33%.

Καθαρά έσοδα από τόκους: Ανήλθαν στο ποσό των 7,5 εκατ. ευρώ αυξημένα κατά 542 χιλ. ευρώ από το 2017. Οι τόκοι χορηγήσεων αυξήθηκαν κατά 567 χιλ ευρώ κυρίως λόγω αύξησης του υπολοίπου χορηγήσεων. Τα έσοδα από τόκους παρέμειναν σταθερά αφού η μείωση των επιτοκίων αντισταθμίστηκε από την αύξηση του υπολοίπου καταθέσεων.

Λειτουργικά έξοδα: Διαμορφώθηκαν στα 5,3 εκατ. ευρώ αυξημένα κατά 173 χιλ. ευρώ σε σχέση με την προηγούμενη χρήση. Η αύξηση οφείλεται κατά κύριο λόγο στις αμοιβές και τα έξοδα προσωπικού που ανήλθαν στα 3,3 εκατ. αυξημένα κατά 227 χιλ. από την προηγούμενη χρήση. Το μεγαλύτερο μέρος της αύξησης οφείλεται σε ανάγκες στελέχωσης των κεντρικών υπηρεσιών και των καταστημάτων της Τράπεζας. Τα έξοδα διοίκησης μειώθηκαν κατά 35 χιλ ευρώ. Οι αποσβέσεις εμώθηκαν σε σχέση με την προηγούμενη χρήση κατά 20 χιλ ευρώ.

Κέρδη προ προβλέψεων και φόρων: Ανήλθαν στο ποσό των 3,3 εκατ. ευρώ αυξημένα κατά 167 χιλ. ευρώ σε σχέση με τη προηγούμενη χρήση. Η αύξηση οφείλεται στο αποτέλεσμα τόκων, στην αύξηση του καθαρού αποτελέσματος προμηθειών ενώ οι λειτουργικές δαπάνες αυξήθηκαν με μικρότερο ρυθμό.

Προβλέψεις – απομειώσεις: Αφορά προβλέψεις χορηγήσεων ύψους 2,1 εκατ. ευρώ οι οποίες παραμένουν σημαντικές λόγω της εφαρμογής των ΔΠΧΑ.

Κέρδη ζημίες προ φόρων και μετά από φόρους: Τα κέρδη προ φόρων ανήλθαν στο ποσό των 1,2 εκατ. ευρώ και μετά από φόρους στο ποσό των 829 χιλ. ευρώ.

Στόχοι και Δραστηριότητες 2019

Οι στόχοι και οι σημαντικότερες δράσεις της Συνεταιριστικής Τράπεζας Θεσσαλίας για το έτος 2019 συνοψίζονται στα παρακάτω:

- Συνέχιση της προσπάθειας αύξησης της λειτουργικής κερδοφορίας και της εκκαθάρισης του ισολογισμού από τα προβληματικά δάνεια.
- Διατήρηση των θέσεων εργασίας.
- Σταδιακή υλοποίηση της εφαρμογής σύγχρονων τεχνολογιών τηλεπικοινωνίας στο σύνολο των Καταστημάτων και υπηρεσιών της Τράπεζας με σκοπό τη μείωση των παγίων δαπανών και την αποτελεσματικότερη χρήση των προσφερόμενων υπηρεσιών.
- Συνέχιση ανάπτυξης των συστημάτων ενημέρωσης (MIS) της Διοίκησης και των υπηρεσιών της.

- Επαναπιστοποίηση της Τράπεζας σύμφωνα με τις νέες αναθεωρημένες εκδόσεις των προτύπων ISO27001:2013 και ISO22301:2012.
- Διαρκής αναβάθμιση υπηρεσιών Web Banking για την αποτελεσματικότερη εξυπηρέτηση των πελατών.
- Υιοθέτηση σύγχρονων εργαλείων εξυπηρέτησης και ενημέρωσης των πελατών-συνεταίρων.
- Περαιτέρω ανάπτυξη εργασιών μέσω τερματικών POS στους πελάτες-εμπόρους της Τράπεζας για πληρωμές με αποδοχή καρτών.
- Συνέργειες με άλλους οργανισμούς με στόχο την αναβάθμιση των προσφερόμενων υπηρεσιών των καρτών στους κατόχους τους.
- Διαρκής αναβάθμιση της ιστοσελίδας της τράπεζας με στόχο την πληρέστερη ενημέρωση των πελατών-συνεταίρων και την προώθηση της πώλησης των ακινήτων ιδιοκτησίας της Τράπεζας
- Συνέχιση της συμμετοχής στα προγράμματα του Ταμείου Επιχειρηματικότητας (ΤΕΠΙΚ) και νέων προγραμμάτων με σκοπό την ενίσχυση της τοπικής επιχειρηματικότητας.
- Συνεργασία με τον ΕΦΕΠΑΕ με στόχο τη συμμετοχή της τράπεζας στο πρόγραμμα επανεκκίνησης της οικονομίας (ΕΠΑΝΕΚ 2014-2020).
- Έναρξη διαδικασιών υλοποίησης ΕΚΕ στην Περιφερειακή Ενότητα Μαγνησίας.
- Περαιτέρω ανάπτυξη ασφαλιστικών εργασιών.
- Προώθηση διάθεσης εταιρικών μερίδων - Αύξηση Συνεταιριστικού Κεφαλαίου.
- Προώθηση της Ιδέας της Αποταμίευσης στη Θεσσαλία.
- Προώθηση API's εφαρμογών (Open Banking).
- Προμήθεια της μηχανογραφικής εφαρμογής CSB2 της εταιρίας NATECH, η οποία θα αποτελέσει την πλήρη πλατφόρμα υποστήριξης των εργασιών της Τράπεζας (core banking system). Έναρξη των εργασιών παραμετροποίησης και εγκατάστασης της εφαρμογής καθώς και μετάπτωση των δεδομένων του προηγούμενης τραπεζικής εφαρμογής.
- Υποβολή πρότασης στο "Ψηφιακό Άλμα" ύψους 400 χιλιάδων ευρώ για τον ψηφιακό μετασχηματισμό της Τράπεζας.
- Συνεχής διαδικασία πληροφόρησης επιχειρήσεων, φορέων, συλλογικοτήτων σε όλη τη Θεσσαλία για τη δράση και τις δυνατότητες συνεργασίας με τη Συνεταιριστική Τράπεζα Θεσσαλίας.

Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Όλες οι συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη έχουν πραγματοποιηθεί μέσα στα συνήθη πλαίσια των εργασιών της Τράπεζας και σε συνθήκες και όρους αγοράς. Επιπλέον ανάλυση παρέχεται στη σημείωση 33 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

**ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 6 ΤΟΥ Ν. 4374/2016
ΕΤΟΣ 2018**
**ΠΙΝΑΚΑΣ 1
ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΛΟΓΩ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗΣ, ΠΡΟΒΟΛΗΣ, ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ
(ΑΡΘΡΟ 6 ΠΑΡ. 1 ΤΟΥ Ν.4374/2016)**

ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗΣ	ΚΑΘΑΡΟ ΠΟΣΟ
ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΙΝΑ	120,00
ΜΕΔΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ ΜΟΝ.ΙΚΕ	2.740,00
ΜΕΤΑΜΕΔΙΑ ΜΟΝ.ΙΚΕ	1.900,00
PRODUCTA DIRECT ΕΠΕ	2.700,00
ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	280,00
ΑΙΟΛΟΣ ΤΡΙΚΑΛΩΝ ΑΕ	1.250,00
ΑΛΕΞΙΟΥ Γ.& ΣΙΑ ΑΕ	300,00
ΑΜΒΡΟΣΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΟΝ/ΠΗ ΕΠΕ	120,00
ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	315,00
ΑΟ ΤΡΙΚΑΛΑ ΠΑΕ	2.280,00
ΑΡΓΥΡΟΥΣΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	700,00
ΓΚΙΑΤΑΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ	450,00
ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΑΕ	1.800,00
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΑ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ ΑΕ	230,73
ΕΦ ΕΜ ΣΤΕΡΕΟ ΚΑΡΔΙΤΣΑ - ΡΑΔΙΟ ΠΑΛΜΟΣ ΟΕ	225,00
ΖΥΓΟΥΡΑΚΗ ΕΛΕΝΗ - ΖΥΓΟΥΡΑΚΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	150,00
Η ΕΡΕΥΝΑ ΑΕ	750,00
ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΚΩΝ/ΝΟΣ & ΣΙΑ ΟΕ	250,00
ΘΕΣΣΑΛΙΑ TV ΑΕ	2.530,00
ΘΕΣΣΑΛΙΚΗ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΑ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ ΑΕ	1.869,48
ΘΗΤΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΕΠΕ	1.560,00
ΚΟΝΤΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ & ΣΙΑ ΕΕ	1.500,00
ΛΕΜΑΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ	120,97
Μ. ΤΣΑΡΟΥΧΑΣ & ΣΙΑ ΕΦΗΜ.ΠΡΩΪΝΟΣ ΛΟΓΟΣ ΑΒΕΕ	887,10
ΜΠΑΚΟΛΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	200,00
ΟΥΤΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ	100,00
ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ ΚΩΝ.& ΣΙΑ ΟΕ	388,60
ΠΛΑΚΙΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	450,00
ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ ΑΕ	120,00
ΠΟΛΥΖΟΣ ΣΩΤΗΡΙΟΣ	921,98
ΡΑΔΙΟ ΖΥΓΟΣ ΕΠΕ	3.600,00
ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ASTRA ΑΕ	1.137,60
ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ ΕΠΕ	610,08
ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΤΡΙΚΑΛΩΝ ΑΕ	600,00
ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ & ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΕ	2.824,00
ΣΙΑΜΟΥΛΗΣ Δ.ΘΩΜΑΣ-ΛΙΑΠΗΣ Ι. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΟΕ	100,00
ΣΤΑΘΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	200,00
ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ Κ.-ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ Ε. ΟΕ	762,00
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ & ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ	600,00
ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΑΡΤΟΠΟΙΩΝ Ν. ΤΡΙΚΑΛΩΝ	250,00
ΤΟΛΗΣ Κ. ΔΗΜ. ΜΟΝ ΙΚΕ	2.650,00
ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ	270,00
ΤΣΙΝΙΑΡΑΚΗΣ ΜΑΝΟΥΣΟΣ & ΣΙΑ Ε.Ε.	1.056,00
ΥΠΑΙΘΡΟΣ ΧΩΡΑ ΑΕ	400,00

ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗΣ	ΚΑΘΑΡΟ ΠΟΣΟ
ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	240,00
ΣΥΝΟΛΟ	42.508,54

Σημείωση:

Στα πλαίσια των παραπάνω πληρωμών η Τράπεζα επιβαρύνθηκε κατά περίπτωση και σύμφωνα με τις φορολογικές διατάξεις με το αναλογούν αγγελιόσημο, τον Φόρο Προστιθέμενης Αξίας κλπ.

**ΠΙΝΑΚΑΣ 2
ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΛΟΓΩ ΔΩΡΕΑΣ ΧΟΡΗΓΙΑΣ,ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ
(ΑΡΘΡΟ 6 ΠΑΡ. 2 ΤΟΥ Ν.4374/2016)**

Α' ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	ΚΑΘΑΡΟ ΠΟΣΟ
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΒΟΗΘΕΙΑΣ ΚΑΡΔΙΟΠΑΘΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ "Η ΚΑΡΔΙΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ"	150,00
ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΟ ΣΩΜΑΤΕΙΟ Ν.ΤΡΙΚΑΛΩΝ "Ο ΑΓΙΟΣ ΒΗΣΣΑΡΙΩΝ"	500,00
ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ Ν.ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	300,90
ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΤΡΙΚΑΛΩΝ	700,00
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΧΟΡΕΥΤΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ ΤΡΙΚΑΛΩΝ "Ο ΑΣΚΛΗΠΙΟΣ"	500,00
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΦΙΛΩΝ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΚΑΙ ΨΑΛΤΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ "Ο ΑΓΙΟΣ ΒΗΣΣΑΡΙΩΝ"	300,00
ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΒΙΟΤΕΧΝΩΝ & ΕΜΠΟΡΩΝ	400,00
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	3.000,00
Α.Ο. ΔΗΜΗΤΡΑ ΑΠΟΛΛΩΝ 2005	400,00
ΧΟΡΕΥΤΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ ΤΡΙΚΑΛΩΝ	400,00
ΠΡΑΣΙΝΗ ΚΙΒΩΤΟΣ ΑΣΤΙΚΗ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	300,00
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ & ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΜΕΓΑΛΟΧΩΡΙΟΥ	300,00
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΟΡΕΙΝΟΥ ΟΓΚΟΥ ΤΡΙΚΑΛΩΝ "ΞΕΝΙΟΣ ΖΕΥΣ"	400,00
ΠΑΝΤΕΛΙΔΑΚΕΙΟΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ ΙΚΕ	189,51
ΟΡΕΙΒΑΤΙΚΕΣ ΣΤΟΛΕΣ (2 ΤΕΜ.) ΣΤΗΝ 8η ΕΜΑΚ	531,94
ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΟΥ 4ο ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ - ΛΥΚΕΙΟΥ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	200,00
ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΒΙΟΤΕΧΝΩΝ ΕΜΠΟΡΩΝ Ν.ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	200,00
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΑΡΔΙΟΠΑΘΩΝ Ν. ΛΑΡΙΣΑΣ "Ο ΑΓΙΟΣ ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ"	300,00
ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΠΑΚΑΣ (ΧΟΡΗΓΙΑ ΣΤΟ 1ο ΜΟΥΣΙΚΟ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΜΕΤΕΩΡΩΝ)	200,00
ΟΙΚΟΣΦΑΙΡΑ (ΧΟΡΗΓΙΑ ΣΤΗ 18η ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΓΙΟΡΤΗ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ)	500,00
ΣΩΜΑ ΕΛΛΗΝΩΝ ΠΡΟΣΚΟΠΩΝ ΛΑΡΙΣΑΣ	500,00
ΑΜΦΙΚΤΙΟΝΙΑ ΘΕΣΣΑΛΩΝ ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΙΔΩΝ (5ο ΑΝΤΑΜΩΜΑ)	500,00
ΔΗΜΟΣ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ (ΕΚΔΗΛΩΣΗ "ΦΕΤΑ 2018)	1.000,00
1ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΚΑΛΑΜΠΑΚΑΣ	576,00
ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ (ΔΩΡΕΑ 5 ΠΟΔΗΛΑΤΩΝ)	641,13
ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ (ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟΥΣ ΠΛΗΓΕΝΤΕΣ ΣΤΟ ΜΑΤΙ)	1.000,00
ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ (ΚΑΡΤΕΛΑΚΙΑ 5 ΠΟΔΗΛΑΤΩΝ)	40,00
ΕΝΩΣΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΩΝ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ	500,00
ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΒΙΟΤΕΧΝΩΝ ΕΜΠΟΡΩΝ Ν. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	200,00
ΧΟΡΗΓΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΟΥ ΠΕΡΙΚΛΗ ΒΑΣΙΛΟΥ	2.830,19
ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΑΡΤΟΠΟΙΩΝ ΒΟΛΟΥ & ΠΕΡΙΦ.Ν.ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	500,00
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΣΑΡΑΚΑΤΣΑΝΑΙΩΝ Ν.ΛΑΡΙΣΑΣ "Ο ΚΑΤΣΑΝΤΩΝΗΣ"	300,00
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΝΩΣΗ ΕΚΚΟΚΚΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΞΑΓΓΕΓΩΝ ΒΑΜΒΑΚΟΣ	500,00
ΦΛΟΓΑ-ΣΥΛΛ. ΓΟΝΙΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΝΕΟΠΛΑΣΜΑΤΙΚΗ ΑΣΘΕΝΕΙΑ	50,00
1ο ΓΕΛ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	500,00
ΧΟΡΗΓΙΑ ΣΤΟ ΜΥΛΟ ΤΩΝ ΞΩΤΙΚΩΝ	4.032,26

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	ΚΑΘΑΡΟ ΠΟΣΟ
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ	500,00
ΔΩΡΕΑ ΣΤΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟ ΛΑΡΙΣΑΣ	884,96
ΔΩΡΕΑ ΣΤΟ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟ ΛΑΡΙΣΑΣ	884,96
ΔΩΡΕΑ ΣΤΗΝ ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	428,86
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗΣ ΘΕΣΣΑΛΙΩΤΙΔΟΣ & ΦΑΝΑΡΙΟΦΑΡΣΑΛΩΝ	440,80
ΧΟΡΗΓΙΑ ΣΤΟ ΜΥΛΟ ΤΩΝ ΞΩΤΙΚΩΝ	350,00
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΦΙΛΩΝ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΤΡΙΚΑΛΩΝ	300,00
Ι.Ν. ΑΓ. ΝΕΚΤΑΡΙΟΥ ΒΟΛΟΥ	438,91
"ΑΣΠΡΕΣ ΠΕΤΑΛΟΥΔΕΣ" ΙΔΡΥΜΑ ΕΙΔΙΚΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ-ΑΤΟΜΩΝ Ν. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	425,80
ΣΥΝΟΛΟ	18.640,71

Β' ΦΥΣΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	ΚΑΘΑΡΟ ΠΟΣΟ
ΠΛΗΡΩΜΗ ΔΕΗ ΑΠΟΡΟΥ	400,00
ΣΥΝΟΛΟ	400,00

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ	Σημείωση	31 Δεκεμβρίου 2018	31 Δεκεμβρίου 2017
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	13,32	6.033.503	5.988.851
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	14	8.824.925	3.276.995
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (μετά από προβλέψεις)	15,16	180.309.545	166.979.016
Χρηματοοικονομικά μέσα ενεργητικού αποτιμώμενα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	17	38.505	34.147
Χρηματοοικονομικά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης λοιπών εσόδων	18	46.070	46.070
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	20	5.207.945	5.458.533
Άυλα στοιχεία ενεργητικού	19	121.517	146.776
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	11,26	9.669.472	8.887.360
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	21	10.392.458	6.909.759
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		220.643.940	197.727.507
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	22	822.940	1.219.360
Υποχρεώσεις προς πελάτες	23	198.486.372	175.260.844
Υποχρεώσεις μειωμένης εξασφάλισης	24	4.249.410	4.249.414
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις		177.718	125.303
Υποχρεώσεις για παροχές μετά τη συνταξιοδότηση	27	355.754	349.350
Λοιπές υποχρεώσεις	25	4.388.225	2.759.240
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ		208.480.419	183.963.511
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ			
Συνεταιριστικό κεφάλαιο	29	12.615.424	12.259.448
Διαφορά από έκδοση μεριδίων υπέρ το άρτιο	29	14.374.061	14.319.494
Λοιπά αποθεματικά	30	4.331.087	4.189.600
Αποτελέσματα εις νέον		(19.157.051)	(17.004.546)
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ		12.163.521	13.763.996
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ		220.643.940	197.727.507

Οι σημειώσεις από τις σελίδες 23 μέχρι 69 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	Σημείωση	Χρήση που έληξε την	
		31 Δεκεμβρίου 2018	31 Δεκεμβρίου 2017
Τόκοι έσοδα	5	10.065.389	9.498.170
Τόκοι έξοδα	5	(2.530.851)	(2.514.080)
ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΤΟΚΟΥΣ	5	7.534.538	6.984.090
Έσοδα προμηθειών	6	1.509.579	1.302.479
Έξοδα προμηθειών	6	(459.905)	(315.636)
ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ	6	1.049.674	986.843
Έσοδα από μερίσματα	7	2.646	2.439
Κέρδη από αποτίμηση Χρηματοοικονομικών μέσων ενεργητικού αποτιμώμενων σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσμάτων	17	4.358	7.596
Λοιπά λειτουργικά αποτελέσματα	8	13.052	332.661
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΘΑΡΩΝ ΕΣΟΔΩΝ		8.604.268	8.313.629
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	9	(3.277.535)	(3.049.752)
Λειτουργικά έξοδα	10	(1.622.736)	(1.707.619)
Αποσβέσεις	19,20	(373.904)	(393.612)
ΣΥΝΟΛΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΕΞΟΔΩΝ ΠΡΟ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ		(5.274.175)	(5.150.983)
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΚΕΡΔΗ ΠΡΟ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ, ΑΠΟΜΕΙΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΩΝ		3.330.093	3.162.646
Πρόβλεψη απομείωσης για τους πιστωτικούς κινδύνους από δάνεια και απαιτήσεις πελατών	16	(2.093.868)	(2.310.170)
ΚΕΡΔΗ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ		1.236.225	852.476
Φόρος εισοδήματος	11	(411.105)	(364.049)
ΚΕΡΔΗ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ		825.120	488.427
Καθαρά κέρδη που αναλογούν σε συνεταίρους της Τράπεζας			
- από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		825.120	488.427
Κέρδη ανά συνεταιριστική μερίδα (σε ευρώ):			
- από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		2,3997	1,4618

Οι σημειώσεις από τις σελίδες 23 μέχρι 69 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΙΠΩΝ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΩΝ

	Σημείωση	Χρήση που έληξε την	
		31 Δεκεμβρίου 2018	31 Δεκεμβρίου 2017
Κέρδη μετά από φόρους (Α)		825.120	488.427
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους:			
Ποσά που δεν αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων			
Μεταβολή αποθεματικού από αναλογιστικά κέρδη/ (ζημίες)	12	45.596	(11.831)
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (Β)		45.596	(11.831)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (Α)+(Β)		870.716	476.596
Καθαρά κέρδη που αναλογούν σε συνεταίρους της Τράπεζας			
- από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		870.716	476.596
Κέρδη ανά συνεταιριστική μερίδα (σε ευρώ):			
- από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		2,5323	1,4264

Οι σημειώσεις από τις σελίδες 23 μέχρι 69 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	Σημείωση	Συνεταιριστικό Κεφάλαιο	Υπέρ το άρτιο	Λοιπά Αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέον	ΣΥΝΟΛΟ
Υπόλοιπο έναρξης την 1 Ιανουαρίου 2017		12.097.574	14.276.040	4.044.679	(17.336.219)	13.082.074
Συγκεντρωτικά συνολικά αποτελέσματα μετά φόρων		0	0	0	476.594	476.594
Αύξηση κεφαλαίου	29	161.874	43.454	0	0	205.328
Αποζημιώσεις εργαζομένων οι οποίες πληρώνονται απευθείας από τον εργοδότη	27	0	0	0	0	0
Σχηματισμός τακτικού και λοιπών αποθεματικών	30	0	0	144.921	(144.921)	0
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2017		12.259.448	14.319.494	4.189.600	(17.004.546)	13.763.996
Υπόλοιπο έναρξης την 1 Ιανουαρίου 2018		12.259.448	14.319.494	4.189.600	(17.004.546)	13.763.996
Επίδραση ΔΠΧΑ 9		0	0	0	(2.912.561)	(2.912.561)
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2018 προσαρμοσμένο με την επίδραση ΔΠΧΑ 9		12.259.448	14.319.494	4.189.600	(19.917.107)	10.851.435
Συγκεντρωτικά συνολικά αποτελέσματα μετά φόρων		0	0	0	870.715	870.715
Αύξηση κεφαλαίου	29	355.976	54.567	0	0	410.543
Αποζημιώσεις εργαζομένων οι οποίες πληρώνονται απευθείας από τον εργοδότη	27	0	0	0	30.828	30.828
Σχηματισμός τακτικού και λοιπών αποθεματικών	30	0	0	141.487	(141.487)	0
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2018		12.615.424	14.374.061	4.331.087	(19.157.051)	12.163.521

Οι σημειώσεις από τις σελίδες 23 μέχρι 69 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ	Σημείωση	Χρήση που έληξε την	
		31 Δεκεμβρίου 2018	31 Δεκεμβρίου 2017
<i>Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες</i>			
Κέρδη/ (Ζημίες) προ φόρων		1.236.225	852.476
Προσαρμογές για: Προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους από δάνεια και λοιπά στοιχεία ενεργητικού	16	2.093.868	2.291.796
Αποσβέσεις ενσώματων και άυλων πάγιων στοιχείων	19,2	373.904	393.612
Προβλέψεις αποζημίωσης προσωπικού	27	128.422	46.382
Λοιπά αποτελέσματα από επενδυτικούς τίτλους		(4.358)	(7.596)
Κέρδη από λήξη χρεωγράφων διακρατούμενων έως τη λήξη		0	(299.486)
<i>Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες πριν τη μεταβολή σε λειτουργικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων</i>		3.828.061	3.277.184
<i>Μεταβολές λειτουργικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων:</i>			
Καθαρή (αύξηση)/ μείωση των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες		(19.561.914)	(21.189.462)
Καθαρή (αύξηση)/ μείωση των λοιπών στοιχείων ενεργητικού		(3.776.470)	(2.159.434)
Καθαρή αύξηση/ (μείωση) των υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα		(396.420)	(948.777)
Καθαρή αύξηση/ (μείωση) των υποχρεώσεων προς πελάτες		23.225.528	16.041.481
Καθαρή αύξηση/ (μείωση) των λοιπών υποχρεώσεων		1.687.804	1.286.045
<i>Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες πριν την καταβολή του φόρου εισοδήματος</i>		1.178.528	(6.970.147)
Φόρος εισοδήματος που καταβλήθηκε		27.384	829
Καθαρή ταμειακή εισροή/ (εκροή) από λειτουργικές δραστηριότητες		1.205.912	(6.969.318)
<i>Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες</i>			
Αγορά ενσώματων παγίων στοιχείων	20	(64.035)	(50.128)
Αγορά άυλων στοιχείων ενεργητικού	19	(34.022)	(33.810)
Επενδύσεις σε χρεόγραφα διακρατούμενων στη λήξη		0	3.000.000
Καθαρή ταμειακή εισροή/ (εκροή) από επενδυτικές δραστηριότητες		(98.057)	2.916.062
<i>Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες</i>			
Καθαρή αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	29	410.543	205.305
Καθαρή ταμειακή εισροή/ (εκροή) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		410.543	205.305
Καθαρή αύξηση/ (μείωση) του ταμείου και ταμειακών ισοδυνάμων (Α)		5.346.459	(570.767)
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα έναρξης χρήσης (Β)		8.133.033	8.703.800
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα λήξης χρήσης (Α)+(Β)	32	13.479.492	8.133.033

Οι σημειώσεις από τις σελίδες 23 μέχρι 69 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Οι ακόλουθες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα των χρηματοχρηματοοικονομικών καταστάσεων.

1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑ

Γενικές Πληροφορίες

Η «ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ ΣΥΝ.Π.Ε.» στο εξής και "η Τράπεζα" προέρχεται από μετεξέλιξη του Πιστωτικού Αναπτυξιακού Συνεταιρισμού Ν. Τρικάλων ο οποίος ιδρύθηκε με την από 29/05/1994 συνέλευση των μελών του Συνεταιρισμού, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.1667/86.

Μετά τη λήψη αδείας λειτουργίας Πιστωτικού Ιδρύματος με την μορφή πιστωτικού συνεταιρισμού, σύμφωνα με την υπ' αριθμ.605-15/12/1997 απόφαση της Επιτροπής Νομισματικών και Πιστωτικών Θεμάτων (Ε.Ν.Π.Θ.), με την υπ' αριθμ.7/8-2-1998 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης μετονομάστηκε σε ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ Ν. ΤΡΙΚΑΛΩΝ και λειτούργησε ως Πιστωτικό Ίδρυμα στον Νομό Τρικάλων.

Μετά τη συγκέντρωση του απαιτούμενου κεφαλαίου και την έγκριση από τη Τράπεζα της Ελλάδος της δημιουργίας καταστημάτων σε επίπεδο Περιφέρειας, η Συνεταιριστική Τράπεζα Ν. Τρικάλων με την Απόφαση της Γενικής Συνέλευσης της 7ης Ιουνίου 2007, μετονομάστηκε σε ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ. Η Τράπεζα Ελλάδος με την Απόφαση 247/24-07-2007 της Επιτροπής Τραπεζικών και Πιστωτικών Θεμάτων ενέκρινε τη μεταβολή της επωνυμίας.

Είναι καταχωρημένη στο Βιβλίο Μητρώο Συνεταιρισμών του Ειρηνοδικείου Τρικάλων με την υπ' αριθμ.2/1995 πράξη του Ειρηνοδίκη Τρικάλων.

Σύμφωνα με το άρθρο 4 του Καταστατικού της κύριος σκοπός της Συνεταιριστικής Τράπεζας, η οποία είναι εκούσια ένωση προσώπων, είναι η οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη των μελών του και εν γένει της συνεταιριστικής πίστης. Επίσης στο σκοπό της Τράπεζας εμπίπτουν οι εργασίες που αναφέρονται στο Ν. 2076/92 καθώς και στις σχετικές αποφάσεις της Τράπεζας της Ελλάδος όπως αυτές εκάστοτε ισχύουν και επιτρέπεται να διεξάγονται από τους πιστωτικούς συνεταιρισμούς.

Η Τράπεζα έχει την έδρα της στον Δήμο Τρικκαίων. Η Διοίκηση της Τράπεζας και το κεντρικό κατάστημα στεγάζεται σε ιδιόκτητο κτίριο επί της οδού Κονδύλη αρ. 61-63 στην πόλη των Τρικάλων.

Το προσωπικό της Τράπεζας στο τέλος της χρήσης του 2018 ανέρχεται σε 83 άτομα (μόνιμους υπαλλήλους). Η Τράπεζα με το κεντρικό έχει 10 καταστήματα στην περιφέρεια της Θεσσαλίας, δύο στην πόλη των Τρικάλων, δύο στην πόλη της Λάρισας δύο στον Βόλο και από ένα στην πόλη της Καρδίτσας, ένα στην Καλαμπάκα, ένα στην Φαρκαδόνα και στην Ελάτη λειτουργεί Τραπεζική Θυρίδα.

Διοικητικό Συμβούλιο:

Όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, είναι ανεξάρτητα.

Στην 917η συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου της 09/11/2016 συγκροτήθηκε το Διοικητικό Συμβούλιο σε σώμα και μετά τη μεταβολή που έγινε με την απόφαση της 951ης συνεδρίασης της 27/02/2018 έχει ως εξής:

Σύνθεση Διοικητικού Συμβουλίου :

Πρόεδρος - εκτελεστικό μέλος:	Αναστάσιος Λάμπας
Α' Αντιπρόεδρος:	Δημήτριος Καλογερομήτρος
Β' Αντιπρόεδρος:	Γεώργιος Δημοβέλης
Γραμματέας:	Αθανάσιος Αλιάγας
Ταμίας:	Ευάγγελος Ταμπακιώτης
Αν. Γραμματέας:	Ιωάννης Τσιώνας
Αν. Ταμίας:	Σωτήριος Πλησιώτης
Εκτελεστικό μέλος:	Δημήτριος Γάτος
Μέλη:	Σοφοκλής Λέντζας
	Σπυρίδων Μπαλατσός
	Βασίλειος Νάκης

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις που παρουσιάζονται, εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας την Τρίτη 11η Ιουνίου 2019 και υπόκεινται στην οριστική έγκριση της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων, είναι δε διαθέσιμες στο επενδυτικό κοινό στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.bankofthessaly.gr

2. ΣΥΝΟΨΗ ΤΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ

Οι κυριότερες λογιστικές αρχές που υιοθετήθηκαν και ακολουθούνται κατά τη σύνταξη των συνημμένων οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α., περιλαμβάνονται στις παρακάτω αρχές. Οι λογιστικές αρχές έχουν εφαρμοσθεί με συνέπεια σε όλα τα έτη υπό αναφορά.

2.1. Πλαίσιο κατάρτισης χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις της ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ ΣΥΝ.Π.Ε. (η Τράπεζα) της 31ης Δεκεμβρίου 2018 που καλύπτουν τη χρήση από την 1η Ιανουαρίου έως και την 31η Δεκεμβρίου 2018, έχουν συνταχθεί με βάση τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) τα οποία έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), καθώς και των διερμηνειών τους, οι οποίες έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Ερμηνείας Προτύπων (I.F.R.I.C.) όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2018.

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας, έχουν συνταχθεί από τη Διοίκηση με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους όπως αυτή τροποποιείται με την αναπροσαρμογή συγκεκριμένων στοιχείων ενεργητικού και παθητικού σε εύλογες αξίες..

Η ετοιμασία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α. απαιτεί τη χρήση ορισμένων σημαντικών λογιστικών εκτιμήσεων και την άσκηση κρίσης από τη Διοίκηση στη διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών αρχών. Επίσης απαιτείται η χρήση υπολογισμών και υποθέσεων που επηρεάζουν τα αναφερθέντα ποσά των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, τη γνωστοποίηση ενδεχόμενων απαιτήσεων και υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και τα αναφερθέντα ποσά εισοδημάτων και εξόδων κατά τη διάρκεια του έτους υπό αναφορά. Παρά το γεγονός ότι αυτοί οι υπολογισμοί βασίζονται στην καλύτερη δυνατή γνώση της Διοίκησης σε σχέση με τις τρέχουσες συνθήκες και ενέργειες, τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί τελικά να διαφέρουν από αυτούς τους υπολογισμούς.

Οι περιοχές που εμπεριέχουν μεγάλο βαθμό υποκειμενικότητας και είναι περίπλοκες, ή οι υποθέσεις και εκτιμήσεις που είναι σημαντικές για τις οικονομικές καταστάσεις αναφέρονται στην Σημείωση 3.

Προκειμένου η Διοίκηση της Τράπεζας να αξιολογήσει την αρχή της συνέχισης της επιχειρηματικής της δραστηριότητας, έλαβε υπόψη τους ακόλουθους παράγοντες:

Μακροοικονομικό περιβάλλον

Το 2018 η αναπτυξιακή δυναμική της ελληνικής οικονομίας συνεχίστηκε μετά την ανάκαμψη του 2017. Ο ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ σε σταθερές τιμές διαμορφώθηκε σε 1,9% και προβλέπεται να παραμείνει σε αυτό το επίπεδο και το 2019, παρά τη σημαντική επιβράδυνση του ρυθμού οικονομικής μεγέθυνσης στην ευρωζώνη. Η άνοδος του ΑΕΠ που καταγράφηκε το 2018 και οι προοπτικές για το 2019 δηλώνουν ότι η ελληνική οικονομία έχει εισέλθει σε τροχιά ανάπτυξης. Το ζητούμενο επομένως είναι η διατήρηση της αναπτυξιακής δυναμικής και η ενίσχυσή της ώστε να καταστεί δυνατή η καταγραφή ισχυρών ρυθμών ανάπτυξης για μεγάλο χρονικό διάστημα. Η ανάπτυξη το 2018 προσδιορίστηκε τόσο από τις ευνοϊκές εγχώριες εξελίξεις όσο και από τη συνέχιση της αναπτυξιακής πορείας, σε συνθήκες όμως επιβράδυνσης, της ευρωπαϊκής οικονομίας.

Στις εγχώριες εξελίξεις συγκαταλέγονται η επιτυχής ολοκλήρωση του τελευταίου τριετούς προγράμματος οικονομικής προσαρμογής τον Αύγουστο του 2018 και οι θετικές επιδράσεις που είχε στην εμπιστοσύνη των καταναλωτών, στις προσδοκίες των επιχειρήσεων και στη ρευστότητα. Σε ό,τι αφορά την εξωτερική οικονομική συγκυρία, μετά από μια πολυετή πορεία έντονης ανόδου, ο ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ στη ζώνη του ευρώ, μολοντί παρέμεινε θετικός, επιβραδύνθηκε από το γ' τρίμηνο του 2018 με περαιτέρω υποχώρηση το δ' τρίμηνο (σε ετήσια βάση), ως επακόλουθο της μειωμένης εξωτερικής ζήτησης αλλά και εσωτερικών παραγόντων.

Το 2019 αναμένεται να συνεχίσει να είναι έτος θετικών ρυθμών ανάπτυξης για όλες σχεδόν τις χώρες της ζώνης του ευρώ παρά τη σημαντική επιβράδυνση που καταγράφεται στις περισσότερες από αυτές. Υποστηρικτικοί παράγοντες είναι οι ευνοϊκές εξελίξεις στην αγορά εργασίας και η αυξητική πορεία των μισθών, η επικράτηση ευνοϊκών συνθηκών στις αγορές χρήματος, η ελαφρώς επεκτατική κατεύθυνση της δημοσιονομικής πολιτικής, καθώς και η συνεχιζόμενη, αν και με βραδύτερο ρυθμό, μεγέθυνση της παγκόσμιας οικονομίας.

Παράγοντες που συνέβαλαν στην ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας το 2018 ήταν: α) η αύξηση των εξαγωγών αγαθών και υπηρεσιών, ως αποτέλεσμα της βελτίωσης της διεθνούς ανταγωνιστικότητας και των εξαιρετικά καλών επιδόσεων του τουρισμού με άνοδο των καθαρών εσόδων από ταξιδιωτικές υπηρεσίες και β) η άνοδος της ιδιωτικής κατανάλωσης, που υποστηρίχθηκε από την αύξηση του ονομαστικού διαθέσιμου εισοδήματος των νοικοκυριών λόγω της αύξησης της απασχόλησης. Οι κλάδοι της μεταποίησης με εξαγωγικό προσανατολισμό διατήρησαν τη δυναμική τους, η συνολική βιομηχανική παραγωγή αυξήθηκε, με βραδύτερο όμως ρυθμό, και η αγορά ακινήτων σταθεροποιήθηκε.

Ωστόσο, η αναπτυξιακή δυναμική δεν έχει ακόμη εδραιωθεί επαρκώς, όπως αποτυπώνεται από τον αρνητικό ρυθμό μεταβολής των επενδύσεων, το αρνητικό ποσοστό αποταμίευσης επί του διαθέσιμου εισοδήματος των νοικοκυριών και το ακόμη υψηλό —παρά τη μείωσή του— ποσοστό ανεργίας. Επιπλέον, ανασταλτικά στην αναπτυξιακή δυναμική δράση συνεχιζόμενη περικοπή του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων.

Η ομαλή εκτέλεση και ολοκλήρωση του προγράμματος οικονομικής προσαρμογής, η βελτίωση της εμπιστοσύνης και η συνακόλουθη επιτάχυνση της ανάπτυξης κατά το 2018 οδήγησαν στην επιστροφή των καταθέσεων στις τράπεζες. Αυτή η εξέλιξη με τη σειρά της επέτρεψε την αύξηση της ρευστότητας των τραπεζών, το σημαντικό περιορισμό και σχεδόν μηδενισμό της έκτακτης ενίσχυσης σε ρευστότητα από την Τράπεζα της Ελλάδος (ΕΛΑ), τη μικρή ανάκαμψη της τραπεζικής χρηματοδότησης κυρίως προς τις μεγάλες επιχειρήσεις, αλλά και την περαιτέρω χαλάρωση των περιορισμών στις αναλήψεις μετρητών και στην κίνηση κεφαλαίων. Όλα τα προηγούμενα οδήγησαν και στην αναβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας του Ελληνικού Δημοσίου. Εντούτοις, οι αποδόσεις των ελληνικών ομολόγων παρέμειναν από το Μάρτιο του 2018 σε πολύ υψηλά επίπεδα εξαιτίας των αναταράξεων στις διεθνείς χρηματοπιστωτικές αγορές, αλλά και της αυξημένης αβεβαιότητας σχετικά με την απρόσκοπτη εφαρμογή των συμφωνημένων διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων. Ως εκ τούτου, δεν επιχειρήθηκε νέα έξοδος στις αγορές για ένα έτος, μέχρι το Φεβρουάριο και το Μάρτιο του 2019, όταν το Ελληνικό Δημόσιο, επωφελούμενο από το θετικό διεθνές επενδυτικό κλίμα, εξέδωσε επιτυχώς ένα πενταετές και ένα δεκαετές ομόλογο αντίστοιχα.

Οι προοπτικές ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας το 2019 θα εξαρτηθούν σε μεγάλο βαθμό από την πορεία της παγκόσμιας οικονομίας και ειδικότερα από την πορεία της οικονομίας των χωρών της ζώνης του ευρώ, αλλά και από τη συνέχιση της μεταρρυθμιστικής προσπάθειας με αμείωτο ρυθμό. Ειδικότερα για την οικονομία της ευρωζώνης, εκτιμάται ότι θα συνεχιστεί η οικονομική ανάπτυξη και το 2019, με χαμηλότερο όμως ρυθμό(1,1%), καθώς ήδη καταγράφεται σημαντική υποχώρηση σε σύγκριση με τους υψηλούς ρυθμούς των προηγούμενων ετών και οι προοπτικές εμπεριέχουν αβεβαιότητα.

Κύριοι αναπτυξιακοί παράγοντες της ελληνικής οικονομίας το 2019 είναι η ιδιωτική κατανάλωση και οι εξαγωγές, οι οποίες όμως εκτιμάται ότι θα αυξηθούν με βραδύτερο ρυθμό. Η αύξηση της ιδιωτικής κατανάλωσης θα εξαρτηθεί από τη διατήρηση της θετικής πορείας του τουρισμού, τη συνεχιζόμενη ανάκαμψη της αγοράς εργασίας και τη βελτίωση του διαθέσιμου εισοδήματος των νοικοκυριών, ενώ οι επενδύσεις θα εξαρτηθούν κυρίως από τη σταθεροποίηση της αγοράς ακινήτων. Αρνητικός παράγοντας είναι η επιβράδυνση του ρυθμού μεγέθυνσης της διεθνούς και της ευρωπαϊκής οικονομίας.

Ο εναρμονισμένος πληθωρισμός υποχώρησε σε 0,8% το 2018 από 1,1% το 2017. Η απουσία σημαντικών νέων αυξήσεων στην έμμεση φορολογία κατά το 2018, η ταχεία υποχώρηση των διεθνών τιμών του αργού πετρελαίου από τον Οκτώβριο, αλλά και οι έντονες επιδράσεις βάσης συγκαταλέγονται στους βασικούς παράγοντες που συγκράτησαν τον πληθωρισμό σε χαμηλότερα επίπεδα. Για το 2019 ο εναρμονισμένος πληθωρισμός αναμένεται να καταγράψει χαμηλότερο ποσοστό, λόγω των χαμηλών διεθνών τιμών του αργού πετρελαίου, της επιβράδυνσης της παγκόσμιας οικονομίας και του παγκόσμιου εμπορίου, καθώς και λόγω του έντονου ανταγωνισμού στην εγχώρια λιανική αγορά τροφίμων.

Όσον αφορά τη δημοσιονομική πολιτική η Ελλάδα εμφανίζει τα τελευταία τρία έτη συνεχή πρωτογενή πλεονάσματα με υπερβάσεις των ορίων που προβλέπονται από το πρόγραμμα δημοσιονομικής προσαρμογής. Για το 2019 όμως αναμένεται επεκτατική δημοσιονομική πολιτική λόγω των εκλογών, ενώ αρνητική επίπτωση θα έχει και η εφαρμογή δικαστικών αποφάσεων που έκριναν αντισυνταγματικές μειώσεις συντάξεων κατά τα προηγούμενα έτη. Με τα δεδομένα αυτά αυξάνει η αβεβαιότητα όσον αφορά τη δυνατότητα εκπλήρωσης των δημοσιονομικών δεσμεύσεων της χώρας. Η Ελληνική Κυβέρνηση δεσμεύεται μεσοπρόθεσμα για δημοσιονομικούς στόχους έως το 2022, στην εφαρμογή δημοσιονομικών μέτρων και επίτευξη συγκεκριμένων στόχων πρωτογενούς πλεονάσματος. Η επίτευξη των στόχων αυτών ελέγχεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Η αγορά των ακινήτων δείχνει σημάδια σταθεροποίησης κατά το έτος 2018, αλλά συνεχίζει να εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τη δημοσιονομική πολιτική. Σύμφωνα με το Στατιστικό Δελτίο Οικονομικής Συγκυρίας της Τράπεζας της Ελλάδος, εμφανίζεται σε σχέση με το προηγούμενο έτος αύξηση των τιμών των ακινήτων (παλαιών και νέων, αστικών και εμπορικών, στις μεγάλες πόλεις και στην υπόλοιπη χώρα).

Ρευστότητα

Κατά την διάρκεια του 2018, σταθεροποιήθηκε ακόμη περισσότερο το ελληνικό τραπεζικό σύστημα μετά την κρίση εμπιστοσύνης του έτους 2015, που οδήγησε στην επιβολή κεφαλαιακών ελέγχων και τη μεγαλύτερη εξάρτηση του τραπεζικού συστήματος από τον ΕΛΑ. Σταδιακά εντός του έτους υπήρξε επιστροφή των καταθέσεων, η οποία οδήγησε στο σημαντικό περιορισμό της εξάρτησης σχεδόν σχεδόν μηδενισμό της έκτακτης ενίσχυσης ρευστότητας (ΕΛΑ), καθώς και σε περαιτέρω χαλάρωση των περιορισμών στις αναλήψεις και την κίνηση κεφαλαίων.

Στην Τράπεζα υπήρξε σταδιακή αύξηση των καταθέσεων. Σε ετήσια βάση οι καταθέσεις αυξήθηκαν κατά €23 εκ. Με βάση αυτή την πορεία οι εποπτικοί δείκτες ρευστότητας ήταν συνεχώς καθ' όλη τη διάρκεια της χρήσης πάνω από τα προβλεπόμενα όρια με το "δείκτη κάλυψης ρευστότητας" να διαμορφώνεται την 31/12/2018 στο 103% (όριο 100% σύμφωνα με τον Κανονισμό 575/2013) και τον δείκτη σταθερής χρηματοδότησης στο 108% (όριο 100% σύμφωνα με τον ίδιο Κανονισμό). Η χρηματοδότηση από τρίτη τράπεζα η οποία είχε ληφθεί για να αντιμετωπιστούν προβλήματα άμεσης ρευστότητας κατά την κρίση του πρώτου εξαμήνου του έτους 2015, χρησιμοποιήθηκε περιστασιακά και σε ελάχιστο βαθμό μόνο για την κάλυψη αναγκών στον τρεχούμενο λογαριασμό της Τράπεζας της Ελλάδος. Σε κάθε περίπτωση η χρηματοδότηση παραμένει ενεργή και η Τράπεζα διαθέτει επαρκή περιουσιακά στοιχεία για την πλήρη άντληση οποτεδήποτε χρειαστεί. Επίσης η Τράπεζα έχει επαρκή περιουσιακά στοιχεία και για πιθανή χρήση του μηχανισμού ΕΛΑ.

Κεφαλαιακή επάρκεια

Όπως αναλύεται και σε επόμενη ενότητα των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, ο συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας της τράπεζας ανέρχεται σε 10,33% επί του σταθμισμένου ενεργητικού, με ελάχιστο αποδεκτό όριο αυτό του 9,88% για το έτος με λήξη 31.12.2018 (δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας σύμφωνα με τον Κανονισμό 575/2013 και αποθεματικά ασφαλείας σύμφωνα με τον Ν. 4261/2014). Το επιπλέον ποσοστό που απαιτείται έως την 31.12.2018 από την αξιολόγηση του Πυλώνα II είναι 1% (ήτοι συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας 10,88% για 31.12.2018). Στο επόμενο έτος ο απαιτούμενος συνολικός δείκτης κεφαλαίου θα αυξηθεί, λόγω της αύξησης του αποθέματος διατήρησης κεφαλαίων κατά 0,625% μέχρι του ορίου του 2,5% έως το 2019, και αναμένεται να διαμορφωθεί στο 10,50% κατά το έτος 2019 για τις απαιτήσεις του Πυλώνα I, χωρίς να ληφθεί υπόψη ενδεχόμενη επίδραση αντικυκλικού αποθέματος ασφαλείας. Ακολούθως, στα επόμενα έτη αναμένονται πρόσθετες κεφαλαιακές απαιτήσεις λόγω των απαιτήσεων που θα προκύψουν από την αξιολόγηση του Πυλώνα II, ενώ αρνητική επίδραση στο συνολικό δείκτη κεφαλαίου αναμένεται από την αυστηροποίηση του εποπτικού πλαισίου. Μεγαλύτερη ανάλυση για τα όρια κεφαλαιακής επάρκειας και τους δείκτες της Τράπεζας, μπορείτε να αναφερθείτε στη σημείωση 4.7.

Η πορεία των εποπτικών κεφαλαίων της τράπεζας επηρεάζεται άμεσα από την αποδοτικότητα των εργασιών της, ενώ το ύψος του σταθμισμένου ενεργητικού επηρεάζεται κυρίως από την πιστωτική ποιότητα των στοιχείων του ενεργητικού της. Η τρέχουσα οικονομική συγκυρία, με τους παράγοντες αβεβαιότητας που προαναφέρθηκαν, ασκεί σημαντική επίδραση τόσο στην αποδοτικότητα των εργασιών της τράπεζας όσο και στη δυνατότητα των επιχειρήσεων και των νοικοκυριών να εξυπηρετήσουν τις δανειακές τους απαιτήσεις. Η αβεβαιότητα όσον αφορά τις τιμές των ακινήτων επηρεάζει την ανακτησιμότητα των δανείων που χορηγήθηκαν. Σε περίπτωση επιδείνωσης του μακροοικονομικού περιβάλλοντος ή/και παράτασης του κλίματος αβεβαιότητας για σημαντικό διάστημα, υφίσταται ο κίνδυνος ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας της Τράπεζας να υποχωρήσει σε επίπεδα κατώτερα των ελάχιστων αποδεκτών ορίων με αρνητικές συνέπειες στη δυνατότητα της Τράπεζας να συνεχίσει απρόσκοπτα τη δραστηριότητά της (going concern principle).

Λαμβάνοντας υπόψη τους ανωτέρω παράγοντες κινδύνου και αβεβαιότητας, αλλά και τις εκτιμήσεις της Διοίκησης για σταδιακή βελτίωση του οικονομικού κλίματος στη χώρα, τη δημιουργία κεφαλαίου μέσω της μελλοντικής προσδωκόμενης κερδοφορίας, καθώς και τις ενέργειες τις οποίες λαμβάνει η Διοίκηση για την κεφαλαιακή ενίσχυση της Τράπεζας, οι παρούσες χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή της συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας ("going concern").

Η Τράπεζα για να αντιμετωπίσει τις αυξημένες κεφαλαιακές ανάγκες οι οποίες προκύπτουν από το θεσμικό πλαίσιο και τη ανάπτυξη των μεγεθών της, προχωρά εντός του έτους 2019 σε αύξηση κεφαλαίου με προσφορά συνεταιριστικών μερίδων σε ειδική τιμή και με την έκδοση ομολόγων τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν στα εποπτικά της κεφάλαια. Εκτιμάται, με την επίτευξη των στόχων της αύξησης, ότι θα καλυφθούν οι κεφαλαιακές ανάγκες τουλάχιστον της επόμενης τριετίας. Στη σημείωση 36 γίνεται αναφορά στην ληφθείσα απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης η οποία ενέκρινε την έκδοση των ομολόγων και της αύξησης του κεφαλαίου με προσφορά συνεταιριστικών μερίδων σε ειδική τιμή.

2.2. Βασικές λογιστικές αρχές:

Παρακάτω παρατίθενται συνοπτικά οι βασικές λογιστικές αρχές που χρησιμοποιούνται για τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων της Τράπεζας.

2.2.1 Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού

Η απόφαση για την ταξινόμηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού λαμβάνεται από τη Διοίκηση της Τράπεζας κατά την αρχική αναγνώριση του στοιχείου, με βάση την ουσία της σύμβασης και το σκοπό για τον οποίο αποκτήθηκαν. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού καταχωρούνται στις ακόλουθες κατηγορίες:

2.2.1.1 Χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους μέσω αποτελεσμάτων

Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού, που ικανοποιούν οποιαδήποτε από τις παρακάτω δύο προϋποθέσεις:

Κατατάσσεται ως κατεχόμενο για εμπορική εκμετάλλευση. Πρόκειται για χρεόγραφα που αποκτώνται με σκοπό την επίτευξη κέρδους από βραχυπρόθεσμες μεταβολές των τιμών. Στην κατηγορία αυτή συμπεριλαμβάνονται και τα παράγωγα μέσα που προορίζονται για εμπορική εκμετάλλευση, εκτός αν τα παράγωγα μέσα προσδιορίζονται ως μέσα αντιστάθμισης. Οποιοδήποτε άλλο χρηματοοικονομικό μέσο το οποίο δεν αποκτήθηκε για εμπορικούς σκοπούς αλλά κατά την αρχική αναγνώριση ορίζεται από την Τράπεζα ως στοιχείο που αποτιμάται στην εύλογη αξία, με αναγνώριση των μεταβολών στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης.

2.2.1.2 Δάνεια και απαιτήσεις

Σε αυτήν την κατηγορία εντάσσονται τα μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού με πάγιες ή προσδιορισμένες πληρωμές, τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές εκτός εκείνων που κατά την αρχική αναγνώριση προσδιορίστηκαν από την Τράπεζα ως επενδύσεις σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων ή ως διαθέσιμα προς πώληση. Προκύπτουν όταν η Τράπεζα παρέχει χρήματα, αγαθά ή υπηρεσίες απευθείας σε έναν πιστούχο.

Η κατηγορία αυτή αποτιμάται στο αναπόσβεστο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου και εξετάζεται περιοδικά για την ύπαρξη ζημιών απομείωσης. Η μέθοδος του πραγματικού επιτοκίου είναι μια μέθοδος υπολογισμού του αναπόσβεστου κόστους ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου και επιμερισμού των εσόδων ή εξόδων από τόκους κατά τη διάρκεια της σχετικής περιόδου. Το πραγματικό επιτόκιο είναι εκείνο που προεξοφλεί ακριβώς τις αναμενόμενες ροές των μελλοντικών εισπράξεων ή πληρωμών ενός χρηματοοικονομικού μέσου μέχρι τη λήξη της ζωής του ή την επόμενη ημερομηνία αναπροσαρμογής του επιτοκίου του. Στη κατηγορία αυτή εντάσσονται τόσο το αρχικό κεφάλαιο των χορηγηθέντων δανείων όσο και οι λογιστικοποιημένοι τόκοι όσο επίσης και οι δουλευμένοι και μη λογιστικοποιημένοι τόκοι. Οι τόκοι που ενσωματώνονται λογίζονται με τον περιορισμό του Δ.Λ.Π.18 «Έσοδα».

2.2.1.3 Επενδύσεις διακρατούμενες ως την λήξη

Σε αυτή την κατηγορία εντάσσονται τα μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού με καθορισμένες ή δυνάμενες να καθοριστούν πληρωμές, για τα οποία υπάρχει πρόθεση και δυνατότητα διακρατήσεως μέχρι τη λήξη τους. Αν η Τράπεζα πωλούσε ένα σημαντικό μέρος των επενδύσεων αυτών, τότε ολόκληρη η κατηγορία ακυρώνεται και επαναταξινομείται στα διαθέσιμα προς πώληση περιουσιακά στοιχεία. Τα στοιχεία που μπορούν να καταχωρηθούν στην κατηγορία αυτή είναι ομόλογα, κρατικά έντοκα γραμμάτια και άλλοι χρεωστικοί τίτλοι.

2.2.1.4 Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού

Περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία είτε προσδιορίζονται σε αυτήν την κατηγορία, είτε δεν μπορούν να ενταχθούν σε κάποια από τις ανωτέρω. Το διαθέσιμο προς πώληση είναι το χαρτοφυλάκιο χρεογράφων για τα οποία δεν υπάρχει καθορισμένος χρονικός ορίζοντας διακράτησης και μπορούν να ρευστοποιηθούν ανάλογα με τις ανάγκες ρευστότητας, τις μεταβολές των επιτοκίων ή των τιμών. Η τράπεζα κατατάσσει στην κατηγορία αυτή τις συμμετοχές (<10%) στο κεφάλαιο άλλων επιχειρήσεων. Η κατηγορία αυτή αποτιμάται στην εύλογη αξία. Οι μεταβολές στην εύλογη αξία καταχωρούνται απευθείας στην καθαρή θέση μέχρι την πώληση των χρηματοοικονομικών στοιχείων, οπότε το συσσωρευμένο κέρδος ή ζημία που έχει αναγνωρισθεί στην καθαρή θέση μεταφέρεται σε λογαριασμό αποτελεσμάτων. Ο έλεγχος απομείωσης των χρηματοοικονομικών στοιχείων που εντάσσονται σε αυτή την κατηγορία διενεργείται σε κάθε ημερομηνία συντάξεως οικονομικών καταστάσεων. Ειδικά σε ό,τι αφορά στις επενδύσεις στους συμμετοχικούς τίτλους, μια σημαντική ή παρατεταμένη πτώση της εύλογης αξίας τους κάτω του κόστους κτήσεως αποτελεί αντικειμενική ένδειξη απομείωσης. Σε περίπτωση απομείωσης, η σωρευτική ζημία που είχε καταχωρηθεί στην καθαρή θέση μεταφέρεται στα αποτελέσματα χρήσης. Αν μετά την ημερομηνία της αναγνώρισης της ζημίας από απομείωση λάβουν χώρα γεγονότα, που οδηγούν σε μείωση των ήδη αναγνωρισθέντων ποσών απομείωσης, τα ποσά αυτά αναγνωρίζονται ως έσοδα στα αποτελέσματα χρήσης, μόνο στην περίπτωση που αφορούν ομόλογα και λοιπούς χρεωστικούς τίτλους. Αντιθέτως δεν αναστρέφονται μέσω των αποτελεσμάτων ζημίες απομείωσης στην περίπτωση των μετοχών και των μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων.

2.2.1.5 Αρχική αναγνώριση

Η Τράπεζα αναγνωρίζει τα χρηματοοικονομικά μέσα ως στοιχεία ενεργητικού ή υποχρεώσεων εφόσον καθίσταται αντισυμβαλλόμενο μέρος που αποκτά δικαιώματα ή αναλαμβάνει υποχρεώσεις βάσει των συμβατικών όρων του χρηματοοικονομικού μέσου. Η Τράπεζα κατά την αρχική αναγνώριση, αποτιμά τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων στην εύλογη αξία τους. Στην περίπτωση των χρηματοοικονομικών μέσων που δεν αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων, η αξία κατά την αρχική αναγνώριση προσαυξάνεται με τα έσοδα συναλλαγών και μειώνεται με τα έσοδα και τις προμήθειες που σχετίζονται άμεσα με την απόκτηση ή τη δημιουργία τους.

2.2.1.6 Μεταγενέστερη αποτίμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Τα δάνεια και οι απαιτήσεις καθώς και οι διακρατούμενες ως τη λήξη επενδύσεις, αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους και οι μεταβολές από την αποτίμηση καταχωρούνται απ' ευθείας σε αποθεματικό των ιδίων κεφαλαίων, από όπου και μεταφέρονται στα αποτελέσματα χρήσεως με την πώληση αυτών των περιουσιακών στοιχείων ή όταν τα στοιχεία αυτά απομειωθούν και η απομείωση είναι μόνιμου χαρακτήρα. Οι Ζημιές απομείωσης ο οποίες αναγνωρίζονται προγενέστερα στα αποτελέσματα δεν αντιστρέφονται μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων. Τα Κέρδη και οι ζημιές από μεταβολές στην εύλογη αξία της κατηγορίας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων «αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσης» περιλαμβάνονται στα αποτελέσματα την περίοδο που προκύπτουν.

2.2.1.7 Εύλογη Αξία Επενδύσεων

Ως εύλογη αξία επενδύσεων ορίζεται η τιμή που θα εισπραχθεί κατά την πώληση ενός στοιχείου του ενεργητικού ή η τιμή που θα κατέβαλε προκειμένου να μεταβιβάσει μια υποχρέωση σε μία συνηθισμένη συναλλαγή ανάμεσα σε συμμετέχοντες της αγοράς, κατά την ημερομηνία της αποτίμησης, στην κύρια αγορά του στοιχείου του ενεργητικού ή των υποχρεώσεων ή στην πιο συμφέρουσα αγορά για το στοιχείο, στην περίπτωση που δεν υφίσταται αγορά. Η Τράπεζα προσδιορίζει την εύλογη αξία των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, που διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά, βάσει των διαθέσιμων τιμών της αγοράς. Στις περιπτώσεις που δεν υφίσταται ενεργός αγορά, η εύλογη αξία επενδύσεων, προσδιορίζεται με τη χρήση τεχνικών αποτίμησης, οι οποίες είναι κατάλληλες για τις συγκεκριμένες συνθήκες οι οποίες περιλαμβάνουν τη χρήση πρόσφατων εμπορικών συναλλαγών, την αναφορά σε τρέχουσα τιμή συγκρίσιμων στοιχείων για τα οποία υφίσταται ενεργός αγορά καθώς και τη μέθοδο προεξόφλησης ταμειακών ροών ή άλλες γενικές παραδεκτές μεθόδους αποτίμησης.

Οι μη διαπραγματεύσιμοι σε ενεργό αγορά τίτλοι των οποίων η εύλογη αξία δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστεί με αξιοπιστία καθώς και τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα τα οποία συνδέονται με αυτούς τους συμμετοχικούς τίτλους αποτιμώνται στο κόστος κτήσης τους και εξετάζονται για απομείωση.

2.2.1.8 Απομείωση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού, γίνεται επανεξέταση σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού προκειμένου να προσδιοριστεί εάν υπάρχουν βάσιμες ενδείξεις ότι ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού ή μια ομάδα χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού έχει υποστεί απομείωση. Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού ή μια ομάδα χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού έχει υποστεί απομείωση, όταν υπάρχει αντικειμενική απόδειξη απομείωσης της αξίας ως αποτέλεσμα ενός γεγονότος (ή περισσοτέρων) που συνέβη μετά την αρχική αναγνώριση, και εκείνο το ζημιόγONO γεγονός έχει επίδραση που μπρεί να υπολογιστεί αξιόπιστα στις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμιακές ροές.

Αντικειμενικές αποδείξεις ότι ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ή μια ομάδα περιουσιακών στοιχείων έχει υποστεί απομείωση αξίας περιλαμβάνουν παρατηρήσιμες πληροφορίες που περιέχονται σε γνώση της Τράπεζας σχετικά με τα ακόλουθα ζημιόγONA γεγονότα:

- Σημαντική οικονομική δυσχέρεια του εκδότη ή οφειλέτη,
- Αθέτηση των όρων συμβολαίου, όπως παράλειψη ή καθυστέρηση στις πληρωμές τόκου ή κεφαλαίου,
- Παροχή έκπτωσης από την Τράπεζα προς τον οφειλέτη, για λόγους οικονομικούς ή νομικούς που αφορούν την οικονομική δυσχέρεια του οφειλέτη, την οποία η Τράπεζα δεν εξέταζε σε διαφορετική περίπτωση,
- Η αύξηση του ενδεχομένου ότι ο οφειλέτης θα πτωχεύσει ή θα προβεί σε άλλη οικονομική αναδιοργάνωση,
- Η εξαφάνιση μιας ενεργούς αγοράς για το υπόψη χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο λόγω οικονομικών δυσχερειών
- Παρατηρήσιμα στοιχεία που υποδεικνύουν την ύπαρξη μετρήσιμης μείωσης των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμιακών ροών από ομάδα χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων από την αρχική αναγνώριση των στοιχείων αυτών, αν και η μείωση δεν μπορεί ακόμα να εξατομικευθεί σε σχέση με τα μεμονωμένα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που συνθέτουν την ομάδα, στα οποία περιλαμβάνονται:

- Δυσμενείς μεταβολές στην κατάσταση πληρωμών των οφειλετών της ομάδας (ήτοι αυξημένος αριθμός καθυστερημένων πληρωμών ή οφειλετών πιστωτικών καρτών που έχουν φθάσει το πιστωτικό τους όριο και καταβάλλουν κάθε μήνα το ελάχιστο ποσό) ή

- Εθνικές ή τοπικές οικονομικές συνθήκες που συσχετίζονται με τις αθετήσεις επί των περιουσιακών στοιχείων της ομάδας (ήτοι αύξηση του ποσοστού ανεργίας στη γεωγραφική περιοχή των οφειλετών, μείωση στις τιμές ακινήτων για ενυπόθηκα δάνεια στη σχετική περιοχή, μείωση των τιμών πετρελαίου για δανειακά περιουσιακά στοιχεία σε παραγωγούς ή δυσμενείς μεταβολές των βιομηχανικών συνθηκών που επηρεάζουν τους οφειλέτες της ομάδας).

Η εκτίμηση της ύπαρξης απομείωσης διενεργείται ξεχωριστά, για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που η Τράπεζα θεωρεί σημαντικά, ενώ για εκείνα που η Τράπεζα δεν θεωρεί από μόνα τους σημαντικά, η εκτίμηση γίνεται είτε ξεχωριστά είτε σε επίπεδο ομάδας. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που έχουν αξιολογηθεί ξεχωριστά και δεν υπήρξαν ενδείξεις απομείωσης, σημαντικές ή όχι, κατατάσσονται σε ομάδες με παρόμοια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου και αξιολογούνται για απομείωση σε συλλογική βάση. Στοιχεία ενεργητικού που αξιολογούνται για απομείωση ξεχωριστά και για τα οποία υπάρχει και συνεχίζει να αναγνωρίζεται ζημία απομείωσης, δεν συμπεριλαμβάνονται στην ομαδική αξιολόγηση για απομείωση. Αν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις απομείωσης, για δάνεια και απαιτήσεις καθώς και για Επενδύσεις διακρατούμενες ως τη λήξη, η ζημία απομείωσης υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ της λογιστικής τους αξίας και του ανακτήσιμου ποσού. Ως ανακτήσιμο ποσό ορίζεται η υψηλότερη αξία ανάμεσα στην εύλογη αξία μείον τα έξοδα πώλησης και στην αξία λόγω χρήσης. Η πρόβλεψη αυτή για απομείωση αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα χρήσεως. Αν σε μεταγενέστερη περίοδο το ποσό της απομείωσης μειωθεί και η μείωση σχετίζεται με αντικειμενικά γεγονότα που συνέβησαν μετά το σχηματισμό της πρόβλεψης, όπως για παράδειγμα βελτίωση πιστοληπτικής ικανότητας του χρεώστη, τότε η πρόβλεψη αντλιογίζεται μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων.

2.2.1.9 Διαγραφή

Ως διαγραφή ορίζεται η οριστική λογιστική διαγραφή μίας οφειλής ως αποτέλεσμα αποφάσεως ή συμφωνίας (δικαστική απόφαση, συμβατική συμφωνία, κ.λπ.) νομικά δεσμευτικού χαρακτήρα η οποία δεν είναι περαιτέρω διεκδικήσιμη και συνεπώς θεωρείται οριστικά μη αναβίωσιμη, συνεπάγεται δε την οριστική και αμετάκλητη παραίτηση της Τράπεζας από τη διεκδίκηση της διαγραφείσας απαιτήσεως εκτός αν (σε περίπτωση ρυθμίσεως) διαπιστωθεί μη τήρηση όρων που τέθηκαν κατά την ανωτέρω απόφαση ή συμφωνία.

2.2.1.10 Αποτίμηση Χρηματοοικονομικών Υποχρεώσεων

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις της Τράπεζας περιλαμβάνουν κυρίως καταθέσεις πελατών και τοποθετήσεις διατραπεζικής αγοράς. Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αρχικά αποτιμώνται στο κόστος κτήσης τους, που είναι η εύλογη αξία των εισφερόμενων μετρητών ή λοιπών χρηματοοικονομικών στοιχείων. Κατόπιν αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος τους με την μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Τα έξοδα τόκων αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα της περιόδου. Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις διαγράφονται όταν η δέσμευση της Τράπεζας για καταβολή μετρητών ή άλλων χρηματοοικονομικών μέσων εξαλείφεται.

2.2.1.11 Συμφηφισμός

Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού συμφηφίζονται και το καθαρό ποσό εμφανίζεται στον ισολογισμό, όταν η Τράπεζα έχει το νομικό δικαίωμα και προτίθεται να προβεί στον ταυτόχρονο διακανονισμό της απαίτησης και υποχρέωσης στο καθαρό ποσό. Τέτοια περίπτωση στη Τράπεζα είναι οι ληφθείσες καταθέσεις ως εγγύηση για αγορά μεριδίων σε άλλες Συνεταιριστικές Τράπεζες.

2.2.2 Παράγωγα Χρηματοοικονομικά Μέσα και Λογιστική Αντιστάθμισης Κινδύνων

Στη Συνεταιριστική Τράπεζα Θεσσαλίας δεν υπάρχουν τέτοιου είδους χρηματοοικονομικά μέσα.

2.2.3 Συμφωνίες Πώλησης, Επαναγοράς και Δανεισμού Χρεογράφων

Στη Συνεταιριστική Τράπεζα Θεσσαλίας δεν υπάρχουν τέτοιου είδους χρηματοοικονομικά μέσα.

2.2.4 Μετατροπή σε Ξένο Νόμισμα

Τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στο Ενεργητικό και Παθητικό των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων παρουσιάζονται σε Ευρώ (λειτουργικό νόμισμα της Τράπεζας) σύμφωνα με τις τιμές συναλλάγματος που ισχύουν κατά την ημερομηνία του ισολογισμού και οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων περιόδου. Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με την χρήση των ισοτιμιών που ισχύουν κατά την ημερομηνία των συναλλαγών. Τα Κέρδη και οι ζημιές που προκύπτουν από συναλλαγματικές διαφορές, από την εκκαθάριση τέτοιων συναλλαγών, καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων περιόδου. Συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από μη νομισματικά στοιχεία που αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους καταχωρούνται στα αποτελέσματα ή απευθείας σε αποθεματικό της καθαρής θέσης, ανάλογα με την κατηγορία αποτίμησης του μη νομισματικού στοιχείου εύλογής αξίας. Η Τράπεζα δεν έχει συναλλαγές σε ξένο νόμισμα.

2.2.5 Ενσώματα Περιουσιακά Στοιχεία (ΔΛΠ 16)

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται τα οικόπεδα, τα κτίρια και ο κινητός εξοπλισμός τα οποία ιδιοχρησιμοποιούνται από τη Τράπεζα, είτε για τις λειτουργικές εργασίες είτε για διοικητικούς σκοπούς. Ο ακίνητος και ο κινητός εξοπλισμός της Τράπεζας αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος κτήσεώς τους, προσαυξημένο με τα έξοδα που σχετίζονται με τη συναλλαγή της απόκτησής τους. Μετά την αρχική αναγνώριση αποτιμώνται στο κόστος κτήσης, μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και τις τυχόν συσσωρευμένες ζημιές από την απομείωση της αξίας τους.

Τα ενσώματα περιουσιακά στοιχεία εξετάζονται περιοδικά για απομείωση και οποιαδήποτε ζημία αναγνωρίζεται απ' ευθείας στο λογαριασμό αποτελεσμάτων.

Το κόστος κτήσεως περιλαμβάνει όλες τις άμεσα επιρριπτές δαπάνες για την απόκτηση των ενσωμάτων παγίων. Μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται σε επαύξηση της λογιστικής αξίας των ενσωμάτων παγίων μόνον αν αναμένεται ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη θα εισρεύσουν από την χρήση του παγίου και το κόστος τους μπορεί να αποτιμηθεί αξιόπιστα. Οι επισκευές και συντηρήσεις καταχωρούνται σε βάρος των αποτελεσμάτων χρήσης.

Οι αποσβέσεις των παγίων περιουσιακών στοιχείων διενεργούνται στο κόστος κτήσεως μείον την υπολειμματική τους αξία, και υπολογίζονται σύμφωνα με τη σταθερή μέθοδο λαμβάνοντας υπόψη τη διάρκεια της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής τους.

Η ωφέλιμη ζωή ανά κατηγορία παγίων έχει καθορισθεί ως εξής:

- Κτιριακές εγκαταστάσεις ιδιόκτητες : 25 έτη
- Κτιριακές εγκαταστάσεις μισθωμένες : ανάλογα με τη διάρκεια της σύμβασης (από 1 έως 10 έτη).
- Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός: 10 έτη
- Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές και Λογισμικά Προγράμματα : 5 έτη
- Οι εδαφικές εκτάσεις δεν αποσβένονται. Εξετάζονται όμως για τυχόν απομείωση της αξίας τους.

Οι τυχόν υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ενσωμάτων παγίων εξετάζονται σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού. Κέρδη και ζημίες από διαθέσεις παγίων αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσεως.

2.2.6 Ασύματες Ακίνητοποιήσεις (ΔΛΠ 38)

Στην κατηγορία των άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων περιλαμβάνονται κυρίως άδειες λογισμικών προγραμμάτων, άδειες χρήσης σημάτων και άδειες συμμετοχής σε τραπεζικά δίκτυα. Τα άυλα στοιχεία του ενεργητικού αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις συσσωρευμένες απομειώσεις. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο βάσει της διάρκειας της αναμενόμενης διάρκειας ζωής των προγραμμάτων, την οποία η Τράπεζα εφαρμόζει τον φορολογικό νόμο που είναι τα 5 έτη.

Έξοδα που αφορούν τη συντήρηση των προγραμμάτων λογισμικού αναγνωρίζονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων της χρήσεως την οποία αφορούν. Έξοδα που σχετίζονται με την ανάπτυξη λογισμικών προγραμμάτων και αναμένεται ότι θα επιφέρουν οφέλη μεγαλύτερα του κόστους, ενσωματώνονται στο κόστος κτήσεως, με απαραίτητη προϋπόθεση να μπορούν να μετρηθούν με αξιοπιστία.

2.2.7 Μισθώσεις

Η Τράπεζα ως Μισθωτής :

Μισθώσεις όπου ουσιωδώς οι κίνδυνοι και οι ανταμοιβές της ιδιοκτησίας παραμένουν στον εκμισθωτή, ταξινομούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Πληρωμές που αφορούν λειτουργικές (μετά την αφαίρεση κινήτρων που εισπράχθηκαν από τον εκμισθωτή), αναγνωρίζονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσεως αναλογικά κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

Η Τράπεζα ως Εκμισθωτής :

(α) Στοιχεία του ενεργητικού που εκμισθώνονται βάσει λειτουργικών μισθώσεων συμπεριλαμβάνονται στα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία και αποσβένονται κατά τη διάρκεια της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής τους, σύμφωνα με όμοια ιδιότητα ενσώματα πάγια. Το έσοδο του ενοικίου (καθαρό από τυχόν κίνητρα που παραχωρήθηκαν στους μισθωτές) αναγνωρίζονται με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της περιόδου της μίσθωσης.

(β) Στις περιπτώσεις συμβάσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης, στις οποίες η Τράπεζα λειτουργεί ως εκμισθωτής, το συνολικό ποσό των μισθωμάτων που προβλέπει η σύμβαση μισθώσεως καταχωρείται στην κατηγορία Δάνεια και Απαιτήσεις.

2.2.8 Περιουσιακά στοιχεία από πλειστηριασμούς

Τα μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού που αποκτώνται μέσω πλειστηριασμών, αλλά δεν είναι άμεσα διαθέσιμα προς πώληση ή δεν αναμένεται να πωληθούν εντός ενός έτους, παρουσιάζονται στη γραμμή «Λοιπά Στοιχεία Ενεργητικού». Τα κατεχόμενα προς πώληση στοιχεία, τόσο κατά την αρχική τους αναγνώριση, όσο και σε κάθε ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων, αποτιμώνται στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ της λογιστικής και της εύλογης αξίας, αφαιρουμένων τυχόν εξόδων που θα προκύψουν από την πώληση. Για τα στοιχεία ενεργητικού που εντάσσονται στην κατηγορία αυτή δεν διενεργούνται αποσβέσεις εκτός των ακινήτων που εκμισθώνονται. Κέρδη και ζημίες από τη διαθέσεις στοιχείων αυτής της κατηγορίας αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσεως.

2.2.9 Ταμείο και Χρηματικά Διαθέσιμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα περιλαμβάνουν μετρητά στο ταμείο, καταθέσεις όψεως σε τράπεζες, άλλες βραχυπρόθεσμες επενδύσεις υψηλής ρευστοποίησης και χαμηλού κινδύνου με αρχικές ημερομηνίες λήξεως τριών ή λιγότερων μηνών και τραπεζικές επιταγές. Η Τράπεζα είναι υποχρεωμένη να τηρεί στην Τράπεζα της Ελλάδος τρεχούμενο λογαριασμό, με σκοπό τη διευκόλυνση των διατραπεζικών συναλλαγών με αυτή και τις άλλες Τράπεζες, μέσω του συστήματος Target (Trans European—Automated Real Time Gross Settlement Express Transfer System). Η Τράπεζα της Ελλάδος απαιτεί επίσης από όλα τα πιστωτικά ιδρύματα που είναι εγκατεστημένα στην Ελλάδα να διατηρούν καταθέσεις σε αυτή, που αντιστοιχούν στο 1% των συνολικών καταθέσεων των πελατών τους.

2.2.10 Φορολογία Εισοδήματος και Αναβαλλόμενη Φορολογία

Ο φόρος εισοδήματος αποτελείται από τον τρέχοντα και τον αναβαλλόμενο φόρο. Ο τρέχων φόρος της χρήσεως περιλαμβάνει τον αναμενόμενο να πληρωθεί φόρο επί του φορολογητέου εισοδήματος της κλειόμενης χρήσεως, βάσει των φορολογικών συντελεστών που ισχύουν κατά την ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων. Αναβαλλόμενος φόρος είναι ο φόρος που θα πληρωθεί ή θα ανακτηθεί στο μέλλον και σχετίζεται με λογιστικές πράξεις που έγιναν κατά τη διάρκεια της κλειόμενης χρήσεως αλλά θεωρούνται φορολογητέα έσοδα ή εκπεστέα έξοδα μελλοντικών χρήσεων. Υπολογίζεται επί των προσωρινών διαφορών μεταξύ της φορολογικής βάσης των απαιτήσεων και των υποχρεώσεων και της αντίστοιχης λογιστικής τους αξίας. Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις υπολογίζονται με τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένεται να εφαρμοστούν στην περίοδο κατά την οποία θα τακτοποιηθεί η απαίτηση ή η υποχρέωση, λαμβάνοντας υπόψη τους φορολογικούς συντελεστές (και νόμους) που έχουν θεσπιστεί μέχρι την ημερομηνία του ισολογισμού. Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται μόνο όταν πιθανολογούνται μελλοντικά φορολογητέα κέρδη, από τα οποία παρέχεται η δυνατότητα να εκπέσουν οι αντίστοιχες προσωρινές διαφορές. Ο φόρος εισοδήματος, τρέχων και αναβαλλόμενος, καταχωρείται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων, εκτός εάν αφορά σε στοιχεία που έχουν καταχωρηθεί απευθείας στην καθαρή θέση οπότε και ο φόρος που αναλογεί σε αυτά καταχωρείται απευθείας στην καθαρή θέση.

2.2.11 Παροχές στο Προσωπικό

Η Τράπεζα έχει τις παρακάτω υποχρεώσεις ως προς τους εργαζομένους:

- *Συνταξιοδοτικές υποχρεώσεις* Στη Τράπεζα λειτουργούν προγράμματα καθορισμένων εισφορών συνταξιοδότησης με βάση τα οποία καταβάλλει σταθερές εισφορές σε ασφαλιστικά ταμεία (ανεξάρτητους φορείς). Η Τράπεζα δεν έχει περαιτέρω υποχρεώσεις ως προς την καταβολή συντάξεων, εκτός από τις εισφορές που καταβάλλει
- *Αποζημιώσεις αποχώρησης προσωπικού λόγω συνταξιοδότησης* Σύμφωνα με την Ελληνική Εργατική Νομοθεσία, όταν υπάλληλοι παραμένουν στην υπηρεσία μέχρι την συνήθη ηλικία συνταξιοδότησης, δικαιούνται εφάπαξ αποζημίωσης η οποία υπολογίζεται σύμφωνα με τα έτη προϋπηρεσίας τους και τις απολαβές τους κατά το χρόνο συνταξιοδότησης. Η Τράπεζα σχηματίζει πρόβλεψη για την αναλογιστική αξία της εφάπαξ αποζημίωσης, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της προβλεπόμενης πιστωτικής μονάδας (projected unit credit method). Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή, το κόστος για αποζημιώσεις αποχώρησης αναγνωρίζεται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια των χρόνων υπηρεσίας των υπαλλήλων, σύμφωνα με αναλογιστικές αποτιμήσεις που πραγματοποιούνται ετησίως. Η υποχρέωση αποζημίωσης αποχώρησης υπολογίζεται ως η παρούσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών εκροών, με τη χρήση επιτοκίων κρατικών ομολόγων λήξεως που προσεγγίζει τους όρους της σχετικής υποχρέωσης. Αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από τον υπολογισμό της αποζημίωσης αποχώρησης για την Τράπεζα αναγνωρίζονται απ' ευθείας στο λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσεως.
- *Παροχές τερματισμού απασχόλησης* Οι παροχές λόγω λήξης της εργασιακής σχέσης καταβάλλονται όταν οι εργαζόμενοι αποχωρούν πριν την ημερομηνία συνταξιοδότησεως. Η Τράπεζα καταχωρεί αυτές τις παροχές όταν δεσμεύεται, είτε όταν τερματίζει την απασχόληση υπαρχόντων εργαζομένων σύμφωνα με ένα λεπτομερές πρόγραμμα για το οποίο δεν υπάρχει πιθανότητα απόσυρσης, είτε όταν προσφέρει αυτές τις παροχές ως κίνητρο για εκούσια (εθελουσία) αποχώρηση. Μέχρι την 31.12.2018 δεν υπήρχε κάποιο πρόγραμμα παροχής κινήτρων για αποχώρηση εργαζομένων.

2.2.12 Προβλέψεις

Προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν υπάρχει παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση, που έχει προκληθεί από γεγονότα που έχουν ήδη συμβεί και είναι βέβαιο ότι η τακτοποίησή της θα δημιουργήσει μία εκροή, το ύψος της οποίας μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα.

2.2.13 Λογαριασμός Αποτελεσμάτων

Τα έσοδα και τα έξοδα της Εταιρείας αναγνωρίζονται όταν καθίστανται δεδουλευμένα. Αναλυτικότερα:

2.2.13.1 Έσοδα και έξοδα από τόκους

Τα έσοδα και τα έξοδα από τόκους αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα για όλα τα τοκοφόρα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων. Η αναγνώρισή τους γίνεται με βάση την αρχή των δεδουλευμένων και ο προσδιορισμός τους με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που έχουν απομειωθεί, εκτοκίζονται στο νέο, απομειωμένο πλέον, υπόλοιπό τους με το πραγματικό τους επιτόκιο.

2.2.13.2 Έσοδα και έξοδα από προμήθειες

Τα έσοδα και τα έξοδα από προμήθειες αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα κατά το χρόνο που παρασχέθηκαν οι σχετικές υπηρεσίες.

2.2.13.3 Έσοδα από μερίσματα

Τα μερίσματα λογίζονται ως έσοδα, όταν θεμελιώνεται το δικαίωμα είσπραξής τους.

2.2.13.4 Διανομή Μερισμάτων

Η διανομή μερισμάτων στους συνεταίρους αναγνωρίζεται ως υποχρέωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις την ημερομηνία κατά την οποία η διανομή εγκρίνεται από την Γενική Συνέλευση των μετόχων.

2.2.14 Συνεταιριστικό κεφάλαιο

Το συνεταιριστικό κεφάλαιο της Τράπεζας χωρίζεται σε συνεταιριστικές μερίδες οι οποίες, βάσει του καταστατικού της Τράπεζας, είναι κτήμα των συνεταίρων και χωρίζονται σε υποχρεωτικές (η πρώτη μερίδα κάθε συνεταίρου) και προαιρετικές. Οι μερίδες αυτές είναι ίσης αξίας και παράγουν τα ίδια δικαιώματα και υποχρεώσεις.

Σύμφωνα με το Καταστατικό η συνεταιριστική μερίδα (υποχρεωτική και προαιρετικές) μεταβιβάζεται μόνο σε συνεταίρο. Η μεταβίβαση σε τρίτο γίνεται μόνο ύστερα από συναίνεση του Διοικητικού Συμβουλίου, η οποία δεν παρέχεται εφόσον δεν συντρέχουν οι όροι που απαιτούνται για την είσοδο του τρίτου στον Συνεταιρισμό ως συνεταίρο. Η μεταβίβαση γίνεται με γραπτή συμφωνία και συντελείται με την καταχώρησή της στο μητρώο του Συνεταιρισμού.

Τα μερίσματα, που αναλογούν στις συνεταιριστικές μερίδες, αναγνωρίζονται ως υποχρέωση κατά την περίοδο, στην οποία εγκρίνονται από την Γενική Συνέλευση των Συνεταίρων. Τα έξοδα αυξήσεως του συνεταιριστικού κεφαλαίου καταχωρούνται αφαιρητικά των Ιδίων Κεφαλαίων, ενώ και η διαφορά ανάμεσα στην ονομαστική αξία των μερίδων και στην τιμή διάθεσής τους, αναγνωρίζεται ως διαφορά υπέρ το άρτιο.

Κατά την αποχώρηση και γενικά, σε κάθε περίπτωση εξόφλησης των συνεταιριστικών μερίδων, η απόδοση της αξίας τους η οποία υπολογίζεται με βάση τα προβλεπόμενα στο Καταστατικό, εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια των Καταστατικών Οργάνων της Τράπεζας στο πλαίσιο των σχετικών περιορισμών του θεσμικού πλαισίου

Η Διοίκηση της Τράπεζας λαμβάνοντας υπόψη τη Διερμηνεία ΕΔΔΠΧΠ 2: «Μερίδες μελών σε συνεταιριστικές οικονομικές οντότητες και όμοια μέσα» και ειδικότερα, τις παραγράφους 5-8, έχει ταξινομήσει το σύνολο του συνεταιριστικού κεφαλαίου στα ίδια κεφάλαια της Τράπεζας.

2.3. Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες:

Συγκεκριμένα νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες έχουν εκδοθεί, τα οποία είναι υποχρεωτικά για λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την 1.1.2018 ή μεταγενέστερα. Η εκτίμηση του Ομίλου σχετικά με την επίδραση από την εφαρμογή αυτών των νέων προτύπων, τροποποιήσεων και διερμηνειών παρατίθεται παρακάτω.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για την τρέχουσα οικονομική χρήση

ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα»

Το ΔΠΧΑ 9 αντικαθιστά τις πρόνοιες του ΔΛΠ 39 που αφορούν στην ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και συμπεριλαμβάνει επίσης ένα μοντέλο αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών το οποίο αντικαθιστά το μοντέλο των πραγματοποιημένων πιστωτικών ζημιών που εφαρμόζονταν βάσει του ΔΛΠ 39. Επιπλέον, το ΔΠΧΑ 9 καθιερώνει μία προσέγγιση της λογιστικής αντιστάθμισης βασιζόμενη σε αρχές και αντιμετωπίζει ασυνέπειες και αδυναμίες στο προηγούμενο μοντέλο του ΔΛΠ 39. Η επίδραση από την εφαρμογή του προτύπου στην Τράπεζα περιγράφεται στη σημείωση 4.

ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβόλαια με Πελάτες»

Το ΔΠΧΑ 15 εκδόθηκε τον Μάιο του 2014. Σκοπός του προτύπου είναι να παρέχει ένα ενιαίο, κατανοητό μοντέλο αναγνώρισης των εσόδων από όλα τα συμβόλαια με πελάτες ώστε να βελτιώσει τη συγκρισιμότητα μεταξύ εταιρειών του ίδιου κλάδου, διαφορετικών κλάδων και διαφορετικών κεφαλαιαγορών. Περιλαμβάνει τις αρχές που πρέπει να εφαρμόσει μία οικονομική οντότητα για να προσδιορίσει την επιμέτρηση των εσόδων και τη χρονική στιγμή της αναγνώρισής τους. Η βασική αρχή είναι ότι μία οικονομική οντότητα αναγνωρίζει τα έσοδα με τρόπο που να απεικονίζει τη μεταβίβαση των αγαθών ή υπηρεσιών στους πελάτες στο ποσό το οποίο αναμένει να δικαιούται σε αντάλλαγμα για αυτά τα αγαθά ή τις υπηρεσίες. Το πρότυπο δεν έχει σημαντική επίπτωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας.

ΔΠΧΑ 4 (Τροποποιήσεις) “Εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά μέσα στο ΔΠΧΑ 4 Ασφαλιστήρια συμβόλαια”

Οι τροποποιήσεις εισάγουν δύο προσεγγίσεις. Το τροποποιημένο πρότυπο α) παρέχει την επιλογή σε όλες τις οντότητες που εκδίδουν ασφαλιστήρια συμβόλαια να αναγνωρίζουν στα λοιπά συνολικά εισοδήματα και όχι στην κατάσταση αποτελεσμάτων τις τυχόν αποκλίσεις που προέκυψαν λόγω της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9 πριν την έκδοση του νέου προτύπου για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια, και β) παρέχει στις οντότητες, οι δραστηριότητες των οποίων αφορούν κυρίως τον κλάδο των ασφαλίσεων, την επιλογή για προσωρινή απαλλαγή από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 έως το 2021. Οι οντότητες οι οποίες έχουν επιλέξει να αναβάλουν την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9, συνεχίζουν να εφαρμόζουν το ΔΛΠ 39 για τα χρηματοοικονομικά μέσα. Το πρότυπο δεν έχει επίδραση στην Τράπεζα.

ΔΠΧΑ 2 (Τροποποιήσεις) “Ταξινόμηση και επιμέτρηση συναλλαγών που αφορούν παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών”

Η τροποποίηση παρέχει διευκρινήσεις σχετικά με την βάση επιμέτρησης όσον αφορά παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και διακανονίζονται σε μετρητά και τον λογιστικό χειρισμό σχετικά με τροποποιήσεις σε όρους που μεταβάλλουν μία παροχή που διακανονίζεται σε μετρητά σε παροχή που διακανονίζεται σε συμμετοχικούς τίτλους. Επιπλέον εισάγουν μία εξαίρεση όσον αφορά τις αρχές του ΔΠΧΑ 2 με βάση την οποία μία παροχή θα πρέπει να αντιμετωπίζεται σαν να επρόκειτο να διακανονιστεί εξ ολοκλήρου σε συμμετοχικούς τίτλους, στις περιπτώσεις όπου ο εργοδότης υποχρεούται να παρακρατά ένα ποσό προς κάλυψη των φορολογικών υποχρεώσεων των εργαζομένων που προκύπτουν από παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και να το αποδίδει στις φορολογικές αρχές. Το πρότυπο δεν έχει σημαντική επίπτωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας.

ΔΛΠ 40 (Τροποποιήσεις) “Μεταφορές επενδυτικών ακινήτων”

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι προκειμένου να μπορεί να πραγματοποιηθεί μεταφορά προς ή από τα επενδυτικά ακίνητα θα πρέπει να έχει πραγματοποιηθεί αλλαγή στη χρήση. Προκειμένου να θεωρηθεί ότι έχει επέλθει αλλαγή στην χρήση ενός ακινήτου, θα πρέπει να αξιολογηθεί κατά πόσο το ακίνητο πληροί τον ορισμό και η αλλαγή στη χρήση να μπορεί να τεκμηριωθεί. Το πρότυπο δεν έχει σημαντική επίπτωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας.

Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Α 22 “Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και προκαταβολές”

Η Διερμηνεία παρέχει καθοδήγηση σχετικά με πως προσδιορίζεται η ημερομηνία της συναλλαγής όταν εφαρμόζεται το πρότυπο που αφορά τις συναλλαγές σε ξένο νόμισμα, ΔΛΠ 21. Η Διερμηνεία έχει εφαρμογή όταν μία οντότητα είτε καταβάλει, είτε εισπράττει προκαταβολικά τίμημα για συμβάσεις που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα.

Ετήσιες βελτιώσεις σε ΔΠΧΑ 2014 (Κύκλος 2014 – 2016)
ΔΛΠ 28 “Συμμετοχές σε συγγενείς και κοινοπραξίες”

Οι τροποποιήσεις παρέχουν διευκρινήσεις ως προς το ότι όταν οι οργανισμοί διαχείρισης επενδύσεων κεφαλαίων, τα αμοιβαία κεφάλαια, και οντότητες με παρόμοιες δραστηριότητες εφαρμόζουν την επιλογή να επιμετρούν τις συμμετοχές σε συγγενείς ή κοινοπραξίες σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, αυτή η επιλογή θα πρέπει να γίνει ξεχωριστά για κάθε συγγενή ή κοινοπραξία κατά την αρχική αναγνώριση.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για μεταγενέστερες περιόδους
ΔΠΧΑ 9 (Τροποποιήσεις) “Δικαιώματα πρόωρης αποπληρωμής με καταβολή αρνητικής ποινής εξόφλησης” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Οι τροποποιήσεις παρέχουν στις εταιρείες την δυνατότητα, εφόσον πληρούν μία συγκεκριμένη συνθήκη, να επιμετρούν χρηματοοικονομικά στοιχεία με δικαίωμα πρόωρης αποπληρωμής και καταβολή αρνητικής ποινής εξόφλησης (negative compensation) στο αναπόσβεστο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων αντί στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων. Το πρότυπο δεν έχει σημαντική επίπτωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας.

ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Το ΔΠΧΑ 16 εκδόθηκε τον Ιανουάριο του 2016 και αντικαθιστά το ΔΛΠ 17. Σκοπός του προτύπου είναι να εξασφαλίσει ότι οι μισθωτές και οι εκμισθωτές παρέχουν χρήσιμη πληροφόρηση που παρουσιάζει εύλογα την ουσία των συναλλαγών που αφορούν μισθώσεις. Το ΔΠΧΑ 16 εισάγει ένα ενιαίο μοντέλο για το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του μισθωτή, το οποίο απαιτεί ο μισθωτής να αναγνωρίζει περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για όλες τις συμβάσεις μισθώσεων με διάρκεια άνω των 12 μηνών, εκτός εάν το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο είναι μη σημαντικής αξίας.

Σχετικά με το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του εκμισθωτή, το ΔΠΧΑ 16 ενσωματώνει ουσιαστικά τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 17. Επομένως, ο εκμισθωτής συνεχίζει να κατηγοριοποιεί τις συμβάσεις μισθώσεων σε λειτουργικές και χρηματοδοτικές μισθώσεις, και να ακολουθεί διαφορετικό λογιστικό χειρισμό για κάθε τύπο σύμβασης. Η επίδραση του προτύπου στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις περιγράφεται στη σημείωση 35.

ΔΠΧΑ 17 “Ασφαλιστήρια συμβόλαια” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2021)

Το ΔΠΧΑ 17 εκδόθηκε τον Μάιο του 2017 και αντικαθιστά το ΔΠΧΑ 4. Το ΔΠΧΑ 17 καθιερώνει τις αρχές για την αναγνώριση, επιμέτρηση και παρουσίαση των ασφαλιστήριων συμβολαίων που βρίσκονται στο πεδίο εφαρμογής του προτύπου καθώς και τις σχετικές γνωστοποιήσεις. Σκοπός του προτύπου είναι να διασφαλίσει ότι μία οντότητα παρέχει σχετικές πληροφορίες οι οποίες να παρουσιάζουν την εύλογη εικόνα σχετικά με αυτά τα συμβόλαια. Το νέο πρότυπο επιλύει τα προβλήματα συγκρισιμότητας που είχε δημιουργήσει το ΔΠΧΑ 4 καθώς απαιτεί όλα τα ασφαλιστήρια συμβόλαια να λογιστικοποιούνται με τρόπο συνεπή. Οι ασφαλιστικές υποχρεώσεις θα επιμετρώνται σε τρέχουσες αξίες και όχι σε ιστορικό κόστος. Το πρότυπο δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΛΠ 28 (Τροποποιήσεις) “Μακροπρόθεσμες συμμετοχές σε συγγενείς και κοινοπραξίες” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι οι οντότητες πρέπει να λογιστικοποιούν τις μακροπρόθεσμες συμμετοχές τους σε μία συγγενή εταιρεία ή κοινοπραξία - στις οποίες δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης - με βάση το ΔΠΧΑ 9.

Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π 23 “Αβεβαιότητα σχετικά με τον χειρισμό θεμάτων φορολογίας εισοδήματος” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Η Διερμηνεία παρέχει επεξηγήσεις ως προς την αναγνώριση και επιμέτρηση του τρέχοντος και αναβαλλόμενου φόρου εισοδήματος όταν υπάρχει αβεβαιότητα σχετικά με την φορολογική αντιμετώπιση κάποιων στοιχείων. Το Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π 23 έχει εφαρμογή σε όλες τις πτυχές της λογιστικοποίησης του φόρου εισοδήματος όταν υπάρχει τέτοια αβεβαιότητα, συμπεριλαμβανομένου του φορολογητέου κέρδους/ζημιάς, της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, τα φορολογικά κέρδη και φορολογικές ζημιές και τους φορολογικούς συντελεστές.

ΔΛΠ 19 (Τροποποιήσεις) “Τροποποίηση προγράμματος, περικοπή ή διακανονισμός” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Οι τροποποιήσεις καθορίζουν τον τρόπο με τον οποίο οι οντότητες πρέπει να προσδιορίζουν τα συνταξιοδοτικά έξοδα όταν λαμβάνουν χώρα αλλαγές σε συνταξιοδοτικά προγράμματα καθορισμένων παροχών. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 3 (Τροποποιήσεις) “Ορισμός συνένωσης επιχειρήσεων” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2020)

Ο νέος ορισμός εστιάζει στην έννοια της απόδοσης μιας επιχείρησης με τη μορφή παροχής αγαθών και υπηρεσιών στους πελάτες σε αντίθεση με τον προηγούμενο ορισμό ο οποίος εστίαζε στις αποδόσεις με τη μορφή μερισμάτων, χαμηλότερου κόστους ή άλλου οικονομικού οφέλους σε επενδυτές και λοιπά μέρη. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΛΠ 1 και ΔΛΠ 8 (Τροποποιήσεις) “Ορισμός του ουσιώδους” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2020)

Οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν τον ορισμό του ουσιώδους και πώς πρέπει να χρησιμοποιείται, συμπληρώνοντας τον ορισμό με οδηγίες οι οποίες παρέχονταν έως τώρα σε άλλα σημεία των ΔΠΧΑ. Επιπλέον, έχουν βελτιωθεί οι διευκρινίσεις που συνοδεύουν τον ορισμό. Τέλος, οι τροποποιήσεις διασφαλίζουν ότι ο ορισμός του ουσιώδους εφαρμόζεται με συνέπεια σε όλα τα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ετήσιες βελτιώσεις σε ΔΠΧΑ (Κύκλος 2015 – 2017) (εφαρμόζονται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Οι τροποποιήσεις που παρατίθενται παρακάτω περιλαμβάνουν αλλαγές σε τέσσερα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 3 “Συνενώσεις επιχειρήσεων”

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα επαναμετρά το ποσοστό που κατείχε προηγουμένως σε μία από κοινού ελεγχόμενη δραστηριότητα όταν αποκτά τον έλεγχο της επιχείρησης αυτής.

ΔΠΧΑ 11 “Από κοινού συμφωνίες”

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα δεν επαναμετρά το ποσοστό που κατείχε προηγουμένως σε μία από κοινού ελεγχόμενη δραστηριότητα όταν αποκτά από κοινού έλεγχο στην επιχείρηση αυτή.

ΔΛΠ 12 “Φόροι εισοδήματος”

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα λογιστικοποιεί όλες τις επιπτώσεις στο φόρο εισοδήματος από πληρωμές μερισμάτων με τον ίδιο τρόπο.

IAS 23 “Κόστος δανεισμού”

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα χειρίζεται ως μέρος του γενικού δανεισμού οποιοδήποτε δάνειο αναλήφθηκε ειδικά για την ανάπτυξη ενός περιουσιακού στοιχείου όταν το στοιχείο αυτό είναι έτοιμο για τη χρήση την οποία προορίζεται ή την πώλησή του.

3. ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις της διοίκησης επανεξετάζονται διαρκώς και βασίζονται σε ιστορικά δεδομένα και προσδοκίες για μελλοντικά γεγονότα, που κρίνονται εύλογες σύμφωνα με τα ισχύοντα.

Η Τράπεζα προβαίνει σε εκτιμήσεις και παραδοχές σχετικά με την εξέλιξη των μελλοντικών γεγονότων. Παρά το γεγονός ότι οι υπολογισμοί αυτοί βασίζονται στην καλύτερη δυνατή γνώση της Διοίκησης σε σχέση με τις τρέχουσες συνθήκες και ενέργειες, τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί τελικά να διαφέρουν από αυτούς τους υπολογισμούς. Οι εκτιμήσεις και παραδοχές που ενέχουν σημαντικό κίνδυνο να προκαλέσουν ουσιώδεις προσαρμογές στις λογιστικές αξίες των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων στους επόμενους 12 μήνες έχουν ως εξής:

(α) Επιμέτρηση αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών

Η Τράπεζα σε κάθε ημερομηνία σύνταξης οικονομικών καταστάσεων εξετάζει αν υπάρχουν βάσιμες ενδείξεις ότι μία απαιτηση ή ομάδα απαιτήσεων έχει υποστεί απομείωση της αξίας της. Εάν υπάρχουν τέτοιες ενδείξεις, υπολογίζεται το ανακτήσιμο ποσό της απαιτήσης ή της ομάδας απαιτήσεων και σχηματίζεται πρόβλεψη για απομείωση της αξίας των απαιτήσεων. Το ποσό της πρόβλεψης καταχωρείται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος. Αναλυτική περιγραφή των σχετικών διαδικασιών παρατίθεται στη σημείωση 4.1 "Πιστωτικός Κίνδυνος".

(β) Φόρος εισοδήματος

Απαιτείται κρίση από τη διοίκηση της Τράπεζας για τον προσδιορισμό της πρόβλεψης για φόρο εισοδήματος, καθώς υπάρχουν πολλές συναλλαγές και υπολογισμοί για τους οποίους ο τελικός προσδιορισμός του φόρου είναι αβέβαιος. Επιπρόσθετα, η Τράπεζα αναγνωρίζει αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις στο βαθμό που είναι πιθανό ότι θα υπάρξουν επαρκή φορολογητέα κέρδη έναντι των οποίων οι μη χρησιμοποιηθείσες φορολογικές ζημιές και οι εκπιπτόμενες προσωρινές διαφορές μπορούν να χρησιμοποιηθούν. Συνεπώς, η αναγνώριση των ανωτέρω αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων περιλαμβάνει την διενέργεια εκτιμήσεων σχετικά με τη μελλοντική κερδοφορία της Τράπεζας. Η Διοίκηση της Τράπεζας διενεργεί σημαντικές κρίσεις και εκτιμήσεις για τις παραδοχές στις οποίες στηρίζεται το επιχειρηματικό της πλάνο. Ειδικότερα, ο προσδιορισμός των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων που μπορούν να αναγνωριστούν, απαιτεί τη διενέργεια σημαντικών εκτιμήσεων για το χρόνο επίτευξης και το ύψος των μελλοντικών φορολογητέων κερδών. Κατά την διενέργεια αυτών των εκτιμήσεων, η Τράπεζα λαμβάνει υπόψη όλα τα διαθέσιμα στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων της πρόβλεψης της Διοίκησης για τα μελλοντικά φορολογητέα έσοδα και της φορολογικής νομοθεσίας.

4. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Βασική προτεραιότητα της Διοίκησης της Τράπεζας αποτελεί η αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων, διαθέτοντας επαρκή μέσα για την αναβάθμιση πολιτικών, μεθόδων και υποδομών, προκειμένου να εξασφαλισθεί η ελαχιστοποίηση των ενδεχόμενων αρνητικών επιπτώσεων στα οικονομικά της αποτελέσματα και κεφαλαιακή της βάση, η σταθερότητα και συνέχιση των εργασιών της και η συμμόρφωση με τις βέλτιστες πρακτικές, οδηγίες, εποπτικές απαιτήσεις και κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής της Βασιλείας, την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών και την Τράπεζα Ελλάδος για την Τραπεζική εποπτεία.

Η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου και η Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων παρακολουθούν και αξιολογούν σε διαρκή βάση όλους τους σημαντικούς κινδύνους, με σκοπό την ανάπτυξη του πλαισίου διαχείρισής τους, τον εμπλουτισμό των υφιστάμενων διαδικασιών και συστημάτων και τη δημιουργία νέων τεχνικών αντιμετώπισης τους, διαφυλάσσοντας τη δυνατότητα της Τράπεζας να συνεχίσει απρόσκοπτα τις δραστηριότητές της και την ισχυρή κεφαλαιακή της επάρκεια.

Οι κίνδυνοι και το αναγκαίο για την κάλυψή τους κεφάλαιο είναι σε πρώτο επίπεδο (Πυλώνας Ι) αυτοί που παρακολουθούνται σύμφωνα με τον Κανονισμό 575/2013 και και συγκεκριμένα ο πιστωτικός κίνδυνος, ο λειτουργικός κίνδυνος και ο κίνδυνος αγοράς.

Σε δεύτερο επίπεδο (Πυλώνας ΙΙ) η Τράπεζα παρακολουθεί κινδύνους πέραν των παραπάνω, εντασσόμενους στις Διαδικασίες Αξιολόγησης Επάρκειας Εσωτερικού Κεφαλαίου και Ρευστότητας, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Ν. 4261/2014. Οι κίνδυνοι αυτοί είναι: η υποεκτίμηση του πιστωτικού κινδύνου, η υποεκτίμηση του λειτουργικού κινδύνου, οι κίνδυνοι, επιτοκίου, συγκέντρωσης, ρευστότητας, στρατηγικής, κερδοφορίας, φήμης και κάθε επιπλέον κίνδυνος που προκύπτει από το θεσμικό, οικονομικό ή επιχειρηματικό περιβάλλον.

4.1. Πιστωτικός Κίνδυνος

Η συνέχιση της τραπεζικής δραστηριότητας και η κερδοφορία της Τράπεζας είναι συνυφασμένες με την ανάληψη πιστωτικού κινδύνου. Ο πιστωτικός κίνδυνος αποτελεί την πιο σημαντική πηγή κινδύνου για την Τράπεζα και για το λόγο αυτό η συστηματική και αποτελεσματική παρακολούθηση, μέτρηση και αποτίμησή του, αποτελούν πρωταρχικό μέλημα της Διοίκησης.

Η συνολική έκθεση της Τράπεζας στον πιστωτικό κίνδυνο προέρχεται κυρίως από τα εγκεκριμένα πιστωτικά όρια και τις πιστοδοτήσεις επιχειρηματικής και ιδιωτικής πίστης, τις χρηματοδοτικές μισθώσεις, τις επενδυτικές και συναλλακτικές δραστηριότητές της. Ο βαθμός κινδύνου που ενέχεται σε κάθε πιστωτικό άνοιγμα εξαρτάται από αρκετούς παράγοντες μεταξύ των οποίων είναι οι γενικές συνθήκες της αγοράς και της ελληνικής οικονομίας, η χρηματοοικονομική θέση των πιστούχων, το ύψος, το είδος και η διάρκεια των οφειλών τους, καθώς επίσης και η ύπαρξη και το είδος των καλυμμάτων και εξασφαλίσεων.

Στην Πιστωτική Πολιτική διατυπώνονται μεταξύ των άλλων και οι αρχές διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου, διασφαλίζοντας και εφαρμόζοντας ενιαία πολιτική, ενιαίες μεθόδους αξιολόγησης, ανανέωσης και παρακολούθησης των πιστοδοτήσεων. Στα πλαίσια παρακολούθησης και ελαχιστοποίησης του πιστωτικού κινδύνου λειτουργεί ανεξάρτητη κεντροποιημένη Διεύθυνση Καθυστερήσεων η οποία αποτελείται από 2 τμήματα. Ο στόχος της Διεύθυνσης στα πλαίσια της διαμορφωμένης Στρατηγικής Καθυστερήσεων είναι η βοήθεια των πελατών που παρουσιάζουν αδυναμία πληρωμής και εξυπηρέτησης των υποχρεώσεών τους προς την Τράπεζα, η βελτίωση της συνολικής αποδοτικότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου διατηρώντας το δείκτη καθυστερήσεων σε όσο το δυνατό χαμηλά επίπεδα και η διευκόλυνση της επαναδιαπραγμάτευσης με τους πιστούχους που δεν μπορούν να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους προς την Τράπεζα. Η λειτουργία της Διεύθυνσης στηρίζεται από έμπειρο προσωπικό καθώς επίσης και από στατιστικές και άλλες αναλύσεις της Μονάδας Διαχείρισης Κινδύνων.

Επιπλέον λειτουργεί και ανεξάρτητη Νομική Υπηρεσία, η οποία στελεχώνεται από νομικό σύμβουλο πλήρους απασχόλησης, με έργο την διεκπεραίωση όλων των νομικών υποθέσεων της Τράπεζας και τη συνδρομή της στις υποθέσεις του τμήματος των Οριστικών καθυστερήσεων.

Η Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων αξιολογεί την πιστοληπτική ικανότητα των αντισυμβαλλόμενων μερών (επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου), μέσω των Credit officers των Καταστημάτων και εκτιμά το ενδεχόμενο και την πιθανότητα αθέτησης των συμβατικών τους υποχρεώσεων, χρησιμοποιώντας το υπόδειγμα Rating της εταιρείας Systemic Risk Management, το οποίο εφαρμόζει από το 2005. Σε μεγάλες, για τα δεδομένα της Τράπεζας, πιστοδοτικές σχέσεις χρησιμοποιείται παράλληλα και το υπόδειγμα Rating άλλης εταιρείας. Βάσει πολιτικής η πιστοληπτική διαβάθμιση του κάθε πιστούχου (επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου) υπολογίζεται κατά τον καθορισμό των πιστοδοτικών ορίων και ανανεώνεται τουλάχιστον σε ετήσια βάση, αλλά και σε εξαμηνιαία βάση σε ορισμένες περιπτώσεις.

Το ύψος της έκθεσης του πιστωτικού κινδύνου προσμετράται και παρακολουθείται, για την κατηγορία των δανείων και των εγγυητικών επιστολών, με βάση την ονομαστική τους αξία. Παράλληλα παρακολουθούνται και ελέγχονται τα καθορισμένα από τη Διοίκηση όρια alert και όρια μέγιστου αποδεκτού κινδύνου, όπως αυτά έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο, για τη συγκέντρωση στους κλάδους οικονομίας, το είδος των ανοιγμάτων (Επιχειρηματικά, Προσωπικά, Καταναλωτικά, Στεγαστικά), τη συγκέντρωση στις βαθμίδες πιστοληπτικής αξιολόγησης, τους δείκτες ρευστότητας, το δείκτη χορηγήσεις προς καταθέσεις, το δείκτη επιτοκιακού περιθωρίου (χορηγήσεων – καταθέσεων), το δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας, το δείκτη κάλυψης προβλέψεων, κ.λ.π.

Επιπλέον, έχουν οριστεί συνολικά τέσσερα εγκριτικά κλιμάκια με διαφορετικά πιστοδοτικά όρια το καθένα. Το 1^ο κλιμάκιο ευθύνης της Διεύθυνσης Πιστοδοτήσεων, το 2^ο κλιμάκιο ευθύνης της Γενικής Δ/νσης, το 3^ο κλιμάκιο της πενταμελούς Εκτελεστικής Επιτροπής και το τελευταίο 4^ο κλιμάκιο του Διοικητικού Συμβουλίου. Τα όρια των εγκρίσεων τους εξαρτώνται κυρίως από το ύψος του ανοίγματος σε συνάρτηση με το ποσοστό και το είδος των εξασφαλίσεων και για τις επιχειρήσεις το rating και το είδος των βιβλίων. Παρά τις ευχέρειες των ενδιάμεσων κλιμακίων, όλες οι εγκρίσεις γνωστοποιούνται στο τέταρτο κλιμάκιο του Διοικητικού Συμβουλίου προκειμένου να λάβει γνώση και να υπάρχει έλεγχος κάθε χρηματοδότησης.

Κατηγοριοποίηση ανοιγμάτων

Οι απαιτήσεις (ανοίγματα) της Τράπεζας ταξινομούνται σε κατηγορίες με βάση τον Κανονισμό ΕΕ 575/2013 και αφορούν:

- Κεντρικές κυβερνήσεις ή κεντρικές τράπεζες
- Αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης, περιφερειακές κυβερνήσεις και τοπικές αρχές
- Διοικητικούς φορείς και μη κερδοσκοπικές επιχειρήσεις
- Πολυμερείς Τράπεζες Ανάπτυξης
- Διεθνείς οργανισμούς
- Τράπεζες και χρηματοδοτικά ιδρύματα
- Επιχειρήσεις
- Λιανική Τραπεζική
- Εξασφαλισμένα με ακίνητη περιουσία
- Σε καθυστέρηση
- Στοιχεία που υπάγονται εποπτικά σε κατηγορίες υψηλού κινδύνου
- Ομόλογα που καλύπτονται με εξασφαλίσεις
- Απαιτήσεις βραχυπρόθεσμου χαρακτήρα έναντι τραπεζών, χρηματοδοτικών ιδρυμάτων
- Μεριδία Οργανισμών Συλλογικών Επενδύσεων Κινητών Αξιών (ΟΣΕΚΑ)
- Μετοχές, συμμετοχές
- Λοιπά στοιχεία

Κατηγοριοποίηση με βάση την εξυπηρέτηση

Η Τράπεζα διαχωρίζει τα ανοίγματα της για λογιστικούς σκοπούς στις παρακάτω κατηγορίες:

- *Ενήμερες απαιτήσεις*

Όλες οι απαιτήσεις που εξυπηρετούνται κανονικά ή έχουν προσωρινή καθυστέρηση έως 90 ημέρες στη καταβολή δόσης τόκων ή κεφαλαίου.

- *Απαιτήσεις σε προσωρινή καθυστέρηση*

Απαιτήσεις που εμφανίζουν καθυστέρηση άνω των 90 ημερών στη καταβολή δόσης τόκων ή κεφαλαίου.

- *Απαιτήσεις σε οριστική καθυστέρηση*

Απαιτήσεις που έχουν λόγω τη μη κανονικής τους εξυπηρέτησης έχουν κλείσει και έχουν αρχίσει δικαστικές ενέργειες για την είσπραξή τους.

- *Επισφαλείς απαιτήσεις*

Απαιτήσεις στις οποίες υπάρχει εκτίμηση της Τράπεζας ότι είναι πιθανή η μη είσπραξη μέρους ή όλου του ποσού.

Αξιολόγηση Χαρτοφυλακίου

Στην πολιτική πιστοδοτήσεων της Τράπεζας έχει ορισθεί κάθε πελάτης, επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου, να αξιολογείται ως προς την πιστοληπτική του ικανότητα. Η Τράπεζα από το 2005 μέχρι και σήμερα εξακολουθεί να χρησιμοποιεί το λογισμικό RV Rating – RV Credit της εταιρείας Systemic Risk Management για τον σκοπό αυτό. Για όλους τους πιστούχους γίνεται αξιολόγηση σε κάθε νέο αίτημα χορήγησης ή ανανέωση υφιστάμενων πιστωτικών ορίων, εκτός της περίπτωσης που υπάρχει ήδη αξιολόγηση για τον ίδιο πιστούχο εντός εξαμήνου και οι πιστούχοι με καθυστέρηση άνω των 180 ημερών χαρακτηρίζονται “Σε Αθέτηση”.

Η αξιολόγηση βασίζεται σε ένα πλήθος ποιοτικών και οικονομικών κριτηρίων, κατατάσσοντάς τους πιστούχους σε μία 9/βάθμια κλίμακα, από Α έως Ι και σε 5 κατηγορίες κινδύνου: «Low Credit Risk, Lower Medium Credit Risk, Medium Credit Risk, Upper Medium Credit Risk, High Credit Risk». Επιπλέον των παραπάνω βαθμίδων υπάρχει και η βαθμίδα «Unrated» δηλαδή οι μη αξιολογημένοι ή όσοι έχουν αξιολόγηση μεγαλύτερη των 12 μηνών και οι “Σε Αθέτηση” δηλαδή αυτοί που βρίσκονται ήδη σε καθυστέρηση μεγαλύτερη των 180 ημερών.

Προσαρμογές αξίας -προβλέψεις

Η Τράπεζα προχωρά σε προβλέψεις απομείωσης αξίας για τις απαιτήσεις στις οποίες υπάρχει περίπτωση μερικής ή ολικής αδυναμίας είσπραξής τους.

Στις προβλέψεις διακρίνονται οι παρακάτω περιπτώσεις:

- Απομειώσεις με βάση ατομική αξιολόγηση
- Απομειώσεις με βάση συλλογική αξιολόγηση,

Βάσει της πολιτικής προβλέψεων – απομειώσεων της Τράπεζας, καθορίζονται οι βασικές αρχές, οι διαδικασίες εντοπισμού, οι διαδικασίες αξιολόγησης, οι μεθοδολογίες επιμέτρησης της απομείωσης του δανειακού χαρτοφυλακίου και των λοιπών στοιχείων του ενεργητικού, καθώς και τα εμπλεκόμενα τμήματα για την υλοποίηση της αξιολόγησης.

Ο υπολογισμός των προβλέψεων γίνεται είτε σε ατομική, είτε σε συλλογική βάση τόσο για το ενήμερο, όσο και για το καθυστερημένο χαρτοφυλάκιο της Τράπεζας. Η Τράπεζα κατηγοριοποιεί το συνολικό της δανειακό χαρτοφυλάκιο σε 2 μεγάλες κατηγορίες, (i) Επιχειρηματικά δάνεια και (ii) Δάνεια Λιανικής Τραπεζικής (Καταναλωτικά – Στεγαστικά – Δημόσιο). Τα επιχειρηματικά επιμερίζονται σε 2 υποκατηγορίες. Σε πιστούχους (α) με σημαντικές για την Τράπεζα οφειλές, δηλαδή συνολικές οφειλές ≥ 350.000 € και (β) με όχι σημαντικές για την Τράπεζα οφειλές, δηλαδή συνολικές οφειλές < 350.000 €. Σε όλους τους πιστούχους με έστω και ένα επιχειρηματικό δάνειο και συνολικές οφειλές ≥ 350.000 €, είτε απομειωμένης πιστωτικής αξίας (στάδιο 3), είτε σε ειδικές περιπτώσεις με απαιτήσεις που εμφανίζουν σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου (στάδιο 2), εφαρμόζεται η μέθοδος της ατομικής αξιολόγησης. Για τους πιστούχους με επιχειρηματικά δάνεια και συνολικές οφειλές < 350.000 €, τους πιστούχους με σημαντικές οφειλές ≥ 350.000 € και χωρίς ενδείξεις απομείωσης και σε όλους τους πιστούχους Λιανικής εφαρμόζεται η μέθοδος της συλλογικής αξιολόγησης σε όλα τα ανοίγματα του πελάτη.

Η Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων για την ατομική αξιολόγηση των πιστούχων λαμβάνει υπόψη τόσο τις σταθερές χρηματοροές των ενεργών επιχειρήσεων ή τα Business Plan αυτών, όσο και τις εξασφαλίσεις και καλύμμάτά τους με συγκεκριμένα haircut και έτη ρευστοποίησης και αναγνωρίζει ή όχι πιστωτική ζημιά εφόσον η λογιστική αξία του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου είναι υψηλότερη από την παρούσα αξία των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών. Οι εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές περιλαμβάνουν τυχόν αναμενόμενες ταμειακές ροές από τις δραστηριότητες των δανειοληπτών και άλλες αναμενόμενες ροές, καθώς και εισπράξεις από τη ρευστοποίηση των εξασφαλίσεων-καλυμμάτων. Επιπρόσθετα, στις ταμειακές ροές λαμβάνονται υπόψη τυχόν αναμενόμενες ταμειακές εκροές που προκύπτουν από υφιστάμενες εκτός ισολογισμού δεσμεύσεις.

Η επίδραση στις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές και οι ζημιές απομείωσης μειώνουν τη λογιστική αξία στο ανακτήσιμο ποσό του δανείου και κατ'επέκταση της συνολικής οφειλής του πελάτη. Στις περιπτώσεις όπου οι αναμενόμενες ταμειακές ροές αφορούν την εκποίηση του ενυπόθηκου ακινήτου, το αναμενόμενο ποσό είσπραξης κατά την εκποίηση υπολογίζεται λαμβάνοντας υπόψη την προβλεπόμενη τιμή διάθεσης του ακινήτου μείον οποιοδήποτε κόστος πώλησης, φόρους ή άλλα έξοδα και έξοδα συντήρησης που θα έχει η Τράπεζα σε σχέση με την ανάκτηση και τη διάθεση του ακινήτου. Για κάθε "άνοιγμα" ή άλλη απαίτηση που αξιολογείται σε ατομική βάση η Τράπεζα καθορίζει την αναμενόμενη χρονική στιγμή πώλησης του ακινήτου βάσει εύλογων παραδοχών και λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες της αγοράς. Για τον υπολογισμό των αναμενόμενων ταμειακών ροών από την εκποίηση ακινήτου, η Τράπεζα χρησιμοποιεί συντηρητικές παραδοχές και λαμβάνει υπόψη τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 13 σχετικά με την επιμέτρηση της εύλογης αξίας. Ειδικότερα για τον υπολογισμό λαμβάνονται υπόψη τα εξής:

(α) Ο ρεαλιστικός χρόνος για την εκποίηση των ακινήτων, σύμφωνα με τις τρέχουσες και τις αναμενόμενες συνθήκες της αγοράς, καθώς και το νομικό πλαίσιο που διέπει τις εκποιήσεις υποθηκευμένων ακινήτων.

(β) Η εκτιμώμενη αγοραία αξία του ακινήτου κατά την εκποίηση δεν θα είναι υψηλότερη από την τρέχουσα αγοραία αξία του ακινήτου.

(γ) Τα εισοδήματα από τα ακίνητα που υπάρχουν ως εξασφάλιση δεν παρουσιάζονται αυξημένα πέραν των τρεχόντων επιπέδων, εκτός αν η αύξηση προκύπτει από ισχύουσα συμφωνία. Επιπλέον, το τρέχον εισόδημα από ακίνητα προσαρμόζεται κατά τον υπολογισμό των προβλεπόμενων ροών βάσει των αναμενόμενων οικονομικών συνθηκών.

(δ) Τα ακίνητα αποτιμώνται με βάση την υφιστάμενη χρήση. Τυχόν προοπτική για μελλοντική αναδιαμόρφωση / εναλλακτική χρήση με πιθανή αύξηση της αξίας δεν λαμβάνεται υπόψη.

Όσον αφορά την αξιολόγηση της απομείωσης του δανειακού χαρτοφυλακίου σε συλλογικό επίπεδο, το δανειακό χαρτοφυλάκιο κατηγοριοποιείται στις εξής κατηγορίες:

- i. Επιχειρηματικά δάνεια, <350.000 € ανά συνολική οφειλή πιστούχου χωρίς ενδείξεις απομείωσης.
- ii. Καταναλωτικά – Προσωπικά δάνεια (ανεξαρτήτως ποσού οφειλής)
- iii. Στεγαστικά δάνεια (ανεξαρτήτως ποσού οφειλής)

Σε κάθε μία από τις ανωτέρω κατηγορίες έχουν υπολογιστεί οι αντίστοιχες πιθανότητες αθέτησης (ΠΑ) και η ζημία δεδομένης της αθέτησης (ΖΔΑ) για το εκάστοτε χαρτοφυλάκιο που αξιολογείται σε συλλογικό επίπεδο.

Τεχνικές μείωσης του Πιστωτικού Κινδύνου

Σύμφωνα με τον Κανονισμό που αφορά τη Τυποποιημένη Προσέγγιση υπολογισμού κεφαλαιακών απαιτήσεων για τον πιστωτικό Κίνδυνο, «**Τεχνική Μείωσης Πιστωτικού Κινδύνου**» είναι η μέθοδος που χρησιμοποιείται από το πιστωτικό ίδρυμα προκειμένου να μειωθεί ο πιστωτικός κίνδυνος που συνδέεται με ένα ή περισσότερα ανοίγματα που εξακολουθεί να διατηρεί.

Στα πλαίσια αυτής της μεθόδου διακρίνονται οι παρακάτω δυο κατηγορίες:

- **«Χρηματοδοτούμενη Πιστωτική Προστασία»:** Τεχνική Μείωσης Πιστωτικού Κινδύνου όπου η μείωση του πιστωτικού κινδύνου ενός χρηματοδοτικού ανοίγματος απορρέει από το δικαίωμα του πιστωτικού ιδρύματος, σε περίπτωση αθέτησης υποχρέωσης του αντισυμβαλλομένου ή επέλευσης άλλων συγκεκριμένων πιστωτικών γεγονότων που έχουν σχέση με τον αντισυμβαλλόμενο, να προβεί στη ρευστοποίηση ή να επιτύχει τη μεταβίβαση ή την κατάσχεση ή την παρακράτηση περιουσιακών στοιχείων ή ποσών (εξασφαλίσεων) ή στη μείωση του ποσού του ανοίγματος ή στην αντικατάστασή του με το ποσό της διαφοράς μεταξύ του ύψους του χρηματοδοτικού ανοίγματος και του ύψους μιας υποχρέωσης του πιστωτικού ιδρύματος.

Σύμφωνα με τη τυποποιημένη προσέγγιση δεν είναι αποδεκτή ως χρηματοδοτούμενη πιστωτική προστασία ο εντός ισολογισμού συμψηφισμός

- **«Μη Χρηματοδοτούμενη Πιστωτική Προστασία»:** Τεχνική Μείωσης Πιστωτικού Κινδύνου όπου η μείωση του πιστωτικού κινδύνου ενός χρηματοδοτικού ανοίγματος απορρέει από τη δέσμευση που αναλαμβάνει τρίτος να καταβάλει ένα ποσό σε περίπτωση αθέτησης των υποχρεώσεων του πρωτοφειλέτη ή την επέλευση άλλων συγκεκριμένων πιστωτικών γεγονότων.

Για τη κάλυψη των αναγκών αποτύπωσης των εξασφαλίσεων για τη μείωση του Πιστωτικού Κινδύνου στη τυποποιημένη μέθοδο, η Τράπεζα ανέπτυξε εσωτερικά μηχανογραφική εφαρμογή διαχείρισης και αξιοποίησης των εξασφαλίσεων της.

Στη πιστοδοτική λειτουργία όπως εφαρμόζεται με βάση τη σχετική καταγεγραμμένη πολιτική, γίνονται δεκτές οι παρακάτω μορφές εξασφαλίσεων:

01. Συναλλαγματικές και επιταγές πελατείας
02. Μετρητά ή καταθέσεις
03. Εγγυήσεις του Ελληνικού Δημοσίου
04. Εκχώρηση γεγεννημένων απαιτήσεων του Δημοσίου και τεχνικών έργων
05. Προσημειώσεις υποθήκης σε οικοπεδα, ακίνητα και μηχανήματα
06. Ενεχυρίαση τίτλων ΠΑΕΓΑΕ
07. Εγγυήσεις ΤΕΜΠΜΕ

08. Εγγυητικές επιστολές Τραπεζών
 09. Ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου
 10. Ενέχυρα επί απαιτήσεων πελατών (ΕΟΠΥΥ, ΔΕΣΜΗΕ/ΛΑΓΗΕ, κ.λ.π.)
 11. Εγγυήσεις Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων

Για τον υπολογισμό των ελάχιστων κεφαλαιακών απαιτήσεων έναντι του Πιστωτικού Κινδύνου, εφαρμόζεται η τυποποιημένη προσέγγιση σύμφωνα με το Κανονισμό 575/2013 όπως ισχύει, με τη χρήση του εξειδικευμένου λογισμικού προγράμματος RV Credit της εταιρείας Systemic Risk Management. Τα ανοίγματα της Τράπεζας ταξινομούνται σε κατηγορίες και σταθμίζονται με διαφορετικούς συντελεστές, όπως αυτοί ορίζονται στον εν λόγω Κανονισμό 575/2013, όπως ισχύει.

Απομειώσεις σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9

Από 01/01/2018 εφαρμόζεται το ΔΠΧΑ 9 «χρηματοοικονομικά μέσα», το οποίο αντικατέστησε το αντίστοιχο ΔΛΠ 39. Με το νέο πλαίσιο γίνεται αναγνώριση ως πρόβλεψη απομείωσης, των αναμενόμενων ζημιών, σε αντίθεση με το προηγούμενο πλαίσιο όπου η πρόβλεψη απομείωσης λάμβανε χώρα σε υφιστάμενες ζημιές. Το ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» το οποίο εκδόθηκε στην τελική μορφή τον Ιούλιο του 2014 από το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΣΔΛΠ) και την τροποποίηση «Προπληρωμών με αρνητική αποζημίωση» που εκδόθηκε από το ΣΔΛΠ τον Οκτώβριο 2017, περιλαμβάνει τις αναθεωρημένες απαιτήσεις αναφορικά με α) την ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού και παθητικού, β) την απομείωση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού και γ) τη λογιστική αντιστάθμιση κίνδυνων.

Το ΔΠΧΑ 9 καθορίζει μια νέα προσέγγιση για όλα τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού σύμφωνα με την οποία η ταξινόμηση και επιμέτρηση των στοιχείων αυτών βασίζεται στο επιχειρηματικό μοντέλο που χρησιμοποιεί η οικονομική οντότητα για τη διαχείρισή τους και τα χαρακτηριστικά των συμβατικών ταμειακών ρών τους.

Η αναγνώριση, η κατάταξη και η επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων γίνεται σε τρεις κατηγορίες: α) στο αποσβεσμένο κόστος, β) στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων και γ) στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Η κατάταξη αυτή γίνεται με βάση α) το επιχειρηματικό μοντέλο της οικονομικής οντότητας και β) με βάση τα χαρακτηριστικά του μέσου.

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο επιμετράται στο αποσβεσμένο κόστος εάν πληρούνται αμφότερες οι ακόλουθες προϋποθέσεις: α) το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο διατηρείται στο πλαίσιο ενός επιχειρηματικού μοντέλου, στόχος του οποίου είναι η διακράτηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων με σκοπό την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ρών, και β) βάσει των συμβατικών όρων που διέπουν το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο, δημιουργούνται σε συγκεκριμένες ημερομηνίες ταμειακές ροές που συνίστανται αποκλειστικά σε αποπληρωμή κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου υπολοίπου κεφαλαίου (solely payments of principle and interest – SPPI).

Σε όλες τις υπόλοιπες περιπτώσεις το μέσο επιμετράται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις, κατατάσσονται στο αποσβεσμένο κόστος, εκτός από αυτές που η οικονομική οντότητα τις επιμετρά στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Η Τράπεζα διενήργησε την ανάλυση του χαρτοφυλακίου των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού με σκοπό την αξιολόγηση τους ως προς:

A. Εάν οι ταμειακές ροές από κάθε χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού αφορούν αποκλειστικά σε πληρωμές κεφαλαίου και τόκων στις προκαθορισμένες ημερομηνίες σύμφωνα με τους όρους των συμβάσεων (solely payments of principle and interest – SPPI)

B. Εάν ο σκοπός του επιχειρηματικού μοντέλου για κάθε χαρτοφυλάκιο χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού επιτυγχάνεται μέσω της διακράτησης τους για την αποκλειστική είσπραξη των συμβατικών ρών τους είτε την πώληση τους είτε και από τα δύο.

Η εν λόγω αξιολόγηση διενεργείται με βάση τα γεγονότα και τις συνθήκες που επικρατούν κατά την ημερομηνία της αρχικής εφαρμογής, δηλαδή την 1 Ιανουαρίου 2018.

Με βάση την ανάλυση που διενεργήθηκε η Τράπεζα εφαρμόζει την παρακάτω ταξινόμηση και επιμέτρηση του υφιστάμενου χαρτοφυλακίου χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού στα πλαίσια των οριζόμενων του ΔΠΧΑ 9 ως ακολούθως :

Χαρτοφυλάκιο	Ταξινόμηση σύμφωνα με ΔΠΧΑ 9	Επιμέτρηση σύμφωνα με ΔΠΧΑ 9
Μετρητά και καταθέσεις στη Κεντρική Τράπεζα	Διακράτηση με σκοπό είσπραξη ταμειακών ροών	Αποσβέσιμο κόστος
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	Διακράτηση με σκοπό είσπραξη ταμειακών ροών	Αποσβέσιμο κόστος
Εμπορικό Χαρτοφυλάκιο – Εταιρικά Ομόλογα	Διακράτηση με σκοπό την πώληση	Εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων
Εμπορικό Χαρτοφυλάκιο - Μετοχές	Οι ταμειακές ροές δεν πληρούν κριτήρια επιχειρηματικού μοντέλου (SPP1) / Διακράτηση με σκοπό την πώληση	Εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων
Διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο	Διακράτηση με σκοπό είσπραξη ταμειακών ροών	Εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	Διακράτηση με σκοπό είσπραξη ταμειακών ροών	Αποσβέσιμο κόστος

Απομείωση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Όσον αφορά την απομείωση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων αυτή γίνεται με βάση την κατάταξη τους στα τρία στάδια:

α) Στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στα οποία δεν υπάρχει σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου από την αρχική αναγνώριση, η οικονομική οντότητα επιμετρά πρόβλεψη ζημίας σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες δωδεκαμήνου.

β) Στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στα οποία υπάρχει σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου από την αρχική αναγνώριση, η οικονομική οντότητα επιμετρά πρόβλεψη ζημίας σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες για όλη τη διάρκεια ζωής του δανείου.

Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται και χρηματοοικονομικά στοιχεία τα οποία εμφανίζουν καθυστέρηση άνω του μήνα και κάτω των 90 ημερών και στοιχεία στα οποία έχει γίνει ρύθμιση είναι εξυπηρετούμενα και έχει περάσει η δοκιμαστική περίοδος των 12 μηνών.

γ) Στα χρηματοοικονομικά στοιχεία σε αθέτηση ή στα οποία ο πιστούχος εμφανίζει ενδείξεις απομείωσης και στα οποία γίνεται υπολογισμός απομείωσης σε ατομική ή συλλογική βάση, με βάση την κατάσταση του πιστούχου (σε συνέχιση λειτουργίας ή ανενεργός) και τη χρήση των αναμενόμενων χρηματοροών και της ρευστοποίησης των καλυμμάτων, η οικονομική οντότητα επιμετρά πρόβλεψη ζημίας σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες για όλη τη διάρκεια ζωής του δανείου.

Η αναμενόμενη ζημία σε κάθε στάδιο υπολογίζεται από τον τύπο, λαμβάνοντας υπόψη τα κριτήρια υπολογισμού απομείωσης για κάθε στάδιο.

Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες (ECL) = Έκθεση κατά την αθέτηση (Exposure at default-EAD) Χ Πιθανότητα αθέτησης (Probability of default-PD) Χ Ζημία ως ποσοστό του χρηματοδοτικού ανοίγματος δεδομένης της αθέτησης (loss given default-LGD).

Η επίπτωση στη Συνεταιριστική Τράπεζα Θεσσαλίας.

Με την κατάργηση των κατατάξεων του ΔΛΠ 39: α) δάνεια και απαιτήσεις, β) χρηματοοικονομικά μέσα διακρατούμενα στη λήξη, γ) διαθέσιμα προς πώληση, η Τράπεζα μετά την αξιολόγηση του επιχειρηματικού της μοντέλου και των χρηματοοικονομικών της μέσων, θα κατατάξει τα στοιχεία της στα πλαίσια της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9, ως εξής:

α) οι μετοχές εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιριών, που είναι στο εμπορικό της χαρτοφυλάκιο, ύψους 34 χιλ ευρώ, θα συνεχίσουν να κατατάσσονται στα χρηματοοικονομικά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

β) οι συμμετοχές της (που δεν έχουν απομειωθεί), ύψους 46 χιλ ευρώ, από την κατάταξή τους στο ΔΛΠ 39 ως διαθέσιμα προς πώληση, κατατάχθηκαν στο ΔΠΧΑ 9, ως χρηματοοικονομικό στοιχείο στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης λοιπών εσόδων. Η επίδραση πρόβλεψης απομείωσης είναι αμελητέα.

γ) όλα τα υπόλοιπα στοιχεία, μετά και από τον έλεγχο τους που αφορούσε την δημιουργία από μέρους τους ταμειακών ροών που συνίστανται αποκλειστικά σε αποπληρωμή κεφαλαίου και τόκων, κατατάχθηκαν στο αποσβεσμένο κόστος.

Δάνεια και Απαιτήσεις κατά Πελατών και προβλέψεις απομείωσης ανά στάδιο ΔΠΧΑ 9

Στάδιο 1		Στάδιο 2		Στάδιο 3		Σύνολα		Καθαρή αξία δανείων και απαιτήσεων πελατών	
Δάνεια και απαιτήσεις πελατών χωρίς σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου μετά την αρχική αναγνώριση		Δάνεια και απαιτήσεις πελατών με σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου μετά την αρχική αναγνώριση		Δάνεια και απαιτήσεις πελατών απομειωμένης πιστωτικής αξίας		Δάνεια και απαιτήσεις πελατών			
Δάνεια και απαιτήσεις πελατών	Απομειώσεις	Δάνεια και απαιτήσεις πελατών	Απομειώσεις	Δάνεια και απαιτήσεις πελατών	Απομειώσεις	Δάνεια και απαιτήσεις πελατών	Απομειώσεις		
31/12/2018									
Ιδιώτες									
Στεγαστικά	2.334.470	(13.016)	560.453	(92.946)	2.519.923	(481.448)	5.414.846	(587.410)	4.827.436
Καταναλωτικά	1.577.933	(21.218)	408.963	(42.559)	3.913.092	(1.893.367)	5.899.987	(1.957.144)	3.942.843
Επιχειρηματικά									
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	82.832.876	(1.004.769)	36.194.283	(2.181.743)	117.435.697	(62.135.968)	236.462.857	(65.322.480)	171.140.377
Δημόσιος τομέας									
Ελλάδα	409.465	(10.576)	0	0	0	0	409.465	(10.576)	398.889
Σύνολο	87.154.744	(1.049.579)	37.163.699	(2.317.248)	123.868.712	(64.510.783)	248.187.155	(67.877.610)	180.309.545

Δάνεια και Απαιτήσεις κατά Πελατών και προβλέψεις απομείωσης ανά στάδιο ΔΠΧΑ 9

Στάδιο 1		Στάδιο 2		Στάδιο 3		Σύνολα		Καθαρή αξία δανείων και απαιτήσεων πελατών	
Δάνεια και απαιτήσεις πελατών χωρίς σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου μετά την αρχική αναγνώριση		Δάνεια και απαιτήσεις πελατών με σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου μετά την αρχική αναγνώριση		Δάνεια και απαιτήσεις πελατών απομειωμένης πιστωτικής αξίας		Δάνεια και απαιτήσεις πελατών			
Δάνεια και απαιτήσεις πελατών	Απομειώσεις	Δάνεια και απαιτήσεις πελατών	Απομειώσεις	Δάνεια και απαιτήσεις πελατών	Απομειώσεις	Δάνεια και απαιτήσεις πελατών	Απομειώσεις		
1/1/2018									
Ιδιώτες									
Στεγαστικά	2.070.729	(16.428)	648.537	(80.792)	2.122.710	(689.266)	4.841.976	(786.486)	4.055.490
Καταναλωτικά	1.899.418	(21.854)	405.469	(95.362)	3.764.641	(1.882.806)	6.069.528	(2.000.022)	4.069.506
Επιχειρηματικά									
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	85.479.093	(1.178.327)	12.096.832	(1.202.823)	125.128.902	(66.002.491)	222.704.827	(68.383.641)	154.755.895
Δημόσιος τομέας									
Ελλάδα	434.709	(4.074)	0	0	0	0	434.709	(4.074)	(4.074)
Σύνολο	89.883.949	(1.220.683)	13.150.838	(1.378.977)	131.016.253	(68.574.563)	234.051.040	(71.174.223)	162.876.817

Ποσό 15.410.665 ευρώ που αφορά εγγυήσεις ελληνικού δημοσίου, αναφέρεται στον πίνακα στο στάδιο 1, ενώ κατά την προηγούμενη χρήση, στις εκτιμώμενες επιπτώσεις εφαρμογής του ΔΠΧΑ ,9 είχε αναφερθεί στο στάδιο 3.

Δάνεια και Απαιτήσεις κατά Πελατών την 31/12/2018 με βάση την ποιότητά τους (απομειώσεις σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9)

	Δάνεια και απαιτήσεις πελατών				Συνολική αξία προ απομείωσης	Συσσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης		Συνολική καθαρή αξία μετά την απομείωση	Αξία εξα-σφαλίσεων
	Χωρίς καθυστέρηση	Σε καθυστέρηση	Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική αξιολόγηση		Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική αξιολόγηση		
31/12/2018									
Ιδιώτες									
Στεγαστικά	3.395.757	2.019.089	99.429	5.315.417	5.414.846	(45.005)	(542.405)	4.827.436	4.291.618
Καταναλωτικά	2.340.102	3.559.885	0	5.899.987	5.899.987	0	(1.957.144)	3.942.843	3.347.055
Επιχειρηματικά									
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	138.661.932	97.800.925	96.286.269	140.176.588	236.462.857	(42.188.095)	(23.134.385)	171.140.377	131.878.782
Δημόσιος τομέας									
Ελλάδα	409.465	0	0	409.465	409.465	0	(10.576)	398.889	0
Σύνολο	144.807.256	103.379.899	96.385.698	151.801.457	248.187.155	(42.233.100)	(25.644.510)	180.309.545	139.517.455

Δάνεια και Απαιτήσεις κατά Πελατών την 31/12/2017 με βάση την ποιότητά τους (απομειώσεις σύμφωνα με το ΔΛΠ 39)

	Μη απομειωμένα Δ&Α		Απομειωμένα Δ&Α		Συνολική αξία προ απομείωσης	Συσσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης		Συνολική καθαρή αξία μετά την απομείωση	Αξία εξασφαλίσεων
	Χωρίς καθυστέρηση και μη απομειωμένα	Σε καθυστέρηση και μη απομειωμένα	Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική αξιολόγηση		Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική αξιολόγηση		
31/12/2017									
Ιδιώτες									
Στεγαστικά	2.128.271	1.082.799	325.605	1.305.301	4.841.976	(323.017)	(466.047)	4.052.912	3.554.320
Καταναλωτικά	1.936.717	1.330.738	160.341	2.752.413	6.180.209	(77.468)	(1.380.711)	4.722.030	3.491.395
Επιχειρηματικά									
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	81.271.070	19.802.630	80.845.095	40.675.351	222.594.146	(48.024.089)	(16.800.692)	157.769.365	127.369.999
Δημόσιος τομέας									
Ελλάδα	434.709	0	0	0	434.709	0	0	434.709	0
Σύνολο	85.770.767	22.216.167	81.331.041	44.733.065	234.051.040	(48.424.574)	(18.647.450)	166.979.016	134.415.714

Δάνεια και Απαιτήσεις κατά Πελατών και προβλέψεις απομείωσης ανά στάδιο ΔΠΧΑ 9

	Στεγαστικά δάνεια				Καταναλωτικά δάνεια			
	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Σύνολο	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Σύνολο
31/12/2018								
Ενήμερα	1.971.001	55.836	0	2.026.837	1.382.622	58.796	0	1.441.418
Από 1 έως 30 ημέρες	363.469	171.844	0	535.313	188.650	221.269	0	409.919
Από 31 έως 60 ημέρες	0	154.796	0	154.796	0	44.002	0	44.002
Από 61 έως 90 ημέρες	0	177.977	0	177.977	6.661	84.896	0	91.557
Αβέβαιης είσπραξης	0	0	421.747	421.747	0	0	353.207	353.207
Από 91 έως 180 ημέρες	0	0	150.922	150.922	0	0	63.080	63.080
Από 180 έως 360 ημέρες	0	0	118.525	118.525	0	0	73.620	73.620
Από 360 έως 720 ημέρες	0	0	434.517	434.517	0	0	183.082	183.082
Άνω των 720 ημερών	0	0	39.107	39.107	0	0	143.551	143.551
Καταγγελμένα	0	0	1.355.105	1.355.105	0	0	3.096.552	3.096.552
Σύνολο	2.334.470	560.453	2.519.923	5.414.846	1.577.933	408.963	3.913.092	5.899.987
Απομειώσεις	(13.016)	(92.946)	(481.448)	(587.410)	(21.218)	(42.559)	(1.893.367)	(1.957.144)
Καθαρή αξία	2.321.454	467.507	2.038.475	4.827.436	1.556.715	366.403	2.019.725	3.942.843
Εξασφαλίσεις	1.845.585	525.787	1.920.246	4.291.618	923.314	313.809	2.109.932	3.347.055

	Επιχειρηματικά δάνεια + δημόσιος τομέας				Σύνολο δανείων και απαιτήσεων			
	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Σύνολο	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Σύνολο
31/12/2018								
Ενήμερα	65.527.471	28.768.228	0	94.295.699	69.696.794	28.889.982	0	98.586.776
Από 1 έως 30 ημέρες	17.690.198	4.959.420	0	22.649.618	18.242.317	5.352.533	0	23.594.850
Από 31 έως 60 ημέρες	24.672	1.114.177	0	1.138.849	24.672	1.312.975	0	1.337.647
Από 61 έως 90 ημέρες	0	1.352.458	0	1.352.458	6.661	1.615.331	0	1.621.992
Αβέβαιης είσπραξης	0	0	17.083.585	17.083.585	0	0	17.858.539	17.858.539
Από 91 έως 180 ημέρες	0	0	4.071.630	4.071.630	0	0	4.285.632	4.285.632
Από 180 έως 360 ημέρες	0	0	2.882.007	2.882.007	0	0	3.074.152	3.074.152
Από 360 έως 720 ημέρες	0	0	4.209.059	4.209.059	0	0	4.826.658	4.826.658
Άνω των 720 ημερών	0	0	6.798.673	6.798.673	0	0	6.981.331	6.981.331
Καταγγελμένα	0	0	82.390.743	82.390.743	0	0	86.842.400	86.842.400
Σύνολο	83.242.341	36.194.283	117.435.697	236.872.322	87.154.744	37.163.699	123.868.712	248.187.155
Απομειώσεις	(1.015.345)	(2.181.743)	(62.135.968)	(65.333.056)	(1.049.579)	(2.317.248)	(64.510.783)	(67.877.610)
Καθαρή αξία	82.226.996	34.012.540	55.299.729	171.539.266	86.105.165	34.846.451	59.357.929	180.309.545
Εξασφαλίσεις	39.324.377	28.533.724	64.020.681	131.878.782	42.093.276	29.373.320	68.050.859	139.517.455

Κίνηση των υπολοίπων προ προβλέψεων στα στάδια του Δ.Π.Χ.Α. 9

	1/1/2018	Μεταφορά από άλλα στάδια	Μεταφορά σε Στάδιο 1	Μεταφορά σε Στάδιο 2	Μεταφορά σε Στάδιο 3	Αποπληρωμές & Λοιπές Κινήσεις	Νέες Χορηγήσεις	Διαγραφές	31/12/2018
Συνολικό χαρτοφυλάκιο									
Στάδιο 1	89.883.949	1.104.616	0	(9.398.332)	(2.336.607)	(15.136.634)	20.510.668	0	87.154.744
Στάδιο 2	13.150.838	17.662.283	(440.183)	0	(2.672.609)	(2.354.727)	11.818.097	0	37.163.699
Στάδιο 3	131.016.253	5.009.216	(664.433)	(8.263.951)	0	(2.422.591)	4.584.699	(5.390.481)	123.868.712
Σύνολο	234.051.040	36.659.696	(13.988.197)	(17.662.283)	(5.009.216)	(17.386.868)	36.913.463	(5.390.481)	248.187.155
Στεγαστικά δάνεια									
Στάδιο 1	2.070.729	0	0	(126.423)	(169.037)	(152.742)	711.942	0	2.334.470
Στάδιο 2	648.537	264.009	0	0	(242.141)	(109.952)	0	0	560.453
Στάδιο 3	2.122.710	411.178	0	(137.586)	0	123.621	0	0	2.519.923
Σύνολο	4.841.976	675.186	0	(264.009)	(411.178)	(139.073)	711.942	0	5.414.846
Καταναλωτικά δάνεια									
Στάδιο 1	1.899.418	54.396	0	(44.470)	(53.124)	(765.526)	487.239	0	1.577.933
Στάδιο 2	405.469	189.482	(45.833)	0	(24.990)	(123.072)	7.906	0	408.963
Στάδιο 3	3.764.640	78.114	(8.563)	(145.012)	0	222.540	1.373	0	3.913.091
Σύνολο	6.069.528	321.991	(54.396)	(189.482)	(78.114)	(666.059)	496.518	0	5.899.987
Επιχειρηματικά δάνεια									
Στάδιο 1	85.913.802	1.050.220	0	(9.227.439)	(2.114.447)	(11.691.281)	19.311.487	0	83.242.342
Στάδιο 2	12.096.832	17.208.792	(394.350)	0	(2.405.478)	(2.121.703)	11.810.190	0	36.194.283
Στάδιο 3	125.128.903	4.519.925	(655.870)	(7.981.353)	0	(2.768.752)	4.583.326	(5.390.481)	117.435.698
Σύνολο	223.139.537	35.662.519	(13.933.801)	(17.208.792)	(4.519.925)	(16.581.736)	35.705.004	(5.390.481)	236.872.323

Ανάλυση των ληφθεισών εξασφαλίσεων και εγγυήσεων

	Αξία εξασφαλίσεων				
	Εξασφαλίσεις επί ακίνητης περιουσίας	Χρημ/κες εξασφαλίσεις	Εγγυήσεις δημοσίου	Λοιπές εξασφαλίσεις	Σύνολο εξασφαλίσεων
31/12/2018					
Ιδιώτες	6.978.038	646.164	0	14.471	7.638.673
Επιχειρηματικά	82.524.656	9.897.246	12.883.581	26.573.299	131.878.782
Δημόσιος τομέας	0	0	0	0	0
Σύνολο	89.502.694	10.543.410	12.883.581	26.587.770	139.517.455
31/12/2017					
Ιδιώτες	5.875.227	613.749	0	306.739	6.795.715
Επιχειρηματικά	81.073.619	14.338.939	15.410.665	16.796.776	127.619.999
Δημόσιος τομέας	0	0	0	0	0
Σύνολο	86.948.846	14.952.688	15.410.665	17.103.515	134.415.714

Ανάλυση εσόδων από τόκους με βάση την ποιότητα των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών ανά κατηγορία δανείων

	Έσοδα από μη απομειωμένα Δ&Α	Έσοδα από απομειωμένα Δ&Α	Σύνολο εσόδων από τόκους
31/12/2018			
Ιδιώτες	257.340	257.398	514.738
Επιχειρηματικά	6.157.735	3.284.148	9.441.883
Δημόσιος τομέας	34.777	0	34.777
Σύνολο εσόδων από τόκους	6.449.852	3.541.546	9.991.398
31/12/2017			
Ιδιώτες	409.821	73.520	483.341
Επιχειρηματικά	5.912.285	2.999.126	8.911.411
Δημόσιος τομέας	34.777	0	34.777
Σύνολο εσόδων από τόκους	6.356.883	3.072.646	9.429.529

Ρυθμίσεις

Γενικοί όροι

Η τράπεζα σε ορισμένα δάνεια (μετά από σχετική έγκριση του αρμόδιου κλιμακίου) προβαίνει σε τροποποίηση κάποιων αρχικών όρων των συμβάσεων τους προσφέροντας στον οφειλέτη ευνοϊκότερους όρους και συγκεκριμένα όρους τους οποίους δεν θα προσέφερε για νέα δάνεια με τα ίδια χαρακτηριστικά κινδύνου. Στη μεταβολή αυτή προβαίνει για τους παρακάτω λόγους:

1. Αδυναμία των πελατών να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους. Η μεταβολή αποσκοπεί στη διευκόλυνση του πιστούχου για την αποπληρωμή της οφειλής ή τουλάχιστον τμήμα αυτής, γι' αυτό και χαρακτηρίζονται ως «Ρυθμίσεις».
2. Για άλλους λόγους, χωρίς δηλαδή να υπάρχει διαφανόμενη αδυναμία των πελατών να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους. Η τροποποίηση γίνεται κατά κύριο λόγο εξαιτίας αλλαγών στις συνθήκες και τις πρακτικές της αγοράς (π.χ. ανταγωνισμός ή σε ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του πιστούχου) οπότε υπάρχει απλή μεταβολή των όρων της σύμβασης.

ΕΙΔΗ ΡΥΘΜΙΣΗΣ

Αναχρηματοδότηση: Νέα πιστοδότηση προκειμένου να γίνει μερική ή ολική εξόφληση υφιστάμενων οφειλών. Η νέα πιστοδότηση είναι με όρους, τους οποίους ο πιστούχος μπορεί να τηρήσει.

Ρύθμιση ή τροποποίηση όρων και συνθηκών: Τροποποίηση όρων και συνθηκών κατά τρόπο ευνοϊκότερο για τον πιστούχο, καθώς και ευνοϊκότερο από αυτόν που εφαρμόζεται σε άλλους πιστούχους παρόμοιου προφίλ κινδύνου.

Ρύθμιση βάσει νόμου: Ένταξη σε κάποιο νόμο (ΚΥΑ, πτωχευτικό, κτλ).

ΤΥΠΟΙ ΡΥΘΜΙΣΗΣ

Οι τύποι ρυθμίσεων και διευθετήσεων διαχωρίζονται σύμφωνα με το χρόνο ισχύος τους. Συνοπτικά οι βασικές κατηγορίες καθώς και οι τύποι ρυθμίσεων αναλύονται παρακάτω:

Βραχυπρόθεσμες λύσεις ρυθμίσεων

Ορίζονται οι λύσεις εκείνες η διάρκεια των οποίων δεν ξεπερνά τα δύο έτη. Δύνανται να χρησιμοποιηθούν ως πρώτο σκέλος ενός μακροπρόθεσμου πλάνου ρύθμισης ή εν μέσω υφιστάμενου πλάνου αποπληρωμής. Σε κάθε περίπτωση οι βραχυπρόθεσμες λύσεις, ακόμη και στην περίπτωση που χρησιμοποιούνται σε υφιστάμενα πλάνα αποπληρωμής, επαναξιολογούνται από την Τράπεζα ετησίως ώστε να είναι δυνατή η κάθε αναγκαία αναπροσαρμογή των όρων της συμβάσεως, σύμφωνα με το οικονομικό περιβάλλον ή τις ατομικές ανάγκες του κάθε πιστούχου.

Μακροπρόθεσμες λύσεις ρυθμίσεων

Ορίζονται οι λύσεις εκείνες η διάρκεια των οποίων ξεπερνά τα δύο έτη. Σε κάθε περίπτωση οι μακροπρόθεσμες λύσεις επαναξιολογούνται από την Τράπεζα ώστε να είναι δυνατή η κάθε αναγκαία αναπροσαρμογή των όρων της συμβάσεως, σύμφωνα με το οικονομικό περιβάλλον ή τις ατομικές ανάγκες του κάθε πιστούχου.

Λύσεις Οριστικής Διευθέτησης

Ορίζονται οι λύσεις εκείνες οι οποίες αποσκοπούν στην οριστική τακτοποίηση της οφειλής.

Κατάταξη	Τύποι Ρυθμίσεων και Οριστικών Διευθετήσεων	
1	Βραχυπρόθεσμες Ρυθμίσεις (διάρκεια μέχρι 2 έτη)	Κεφαλαιοποίηση Ληξιπρόθεσμων Οφειλών
2		Τακτοποίηση Ληξιπρόθεσμων Οφειλών,
3		Μειωμένη Δόση: Μεγαλύτερη των Οφειλόμενων Τόκων
4		Καταβολή μόνο Τόκων
5		Μειωμένη Δόση: Μικρότερη των Οφειλόμενων Τόκων
6		Περίοδο Χάριτος
7	Μακροπρόθεσμες Ρυθμίσεις (διάρκεια άνω των 2 ετών)	Μείωση Επιτοκίου
8		Παράταση Διάρκειας
9		Διαχωρισμός Οφειλής
10		Μερική Διαγραφή Οφειλής
11		Λειτουργική Αναδιάρθρωση Επιχείρησης
12		Συμφωνία Ανταλλαγής Χρέους με Μετοχικό Κεφάλαιο

Κατάταξη	Τύποι Ρυθμίσεων και Οριστικών Διευθετήσεων
13	Λοιπές Εξωδικαστικές Ενέργειες
14	Εθελοντική Παράδοση Ενυπόθηκου Ακινήτου
15	Μετατροπή σε Ενοικίαση / Χρηματοδοτική Μίσθωση
16	Εθελοντική Εκποίηση Ενυπόθηκου Ακινήτου
17	Διακανονισμός Απαιτήσεων από Καταγγελλμένες Συμβάσεις
18	Πώληση Οφειλής
19	Υπερθεματιστής σε Πλειστηριασμό
20	Ρευστοποίηση σε Πλειστηριασμό
21	Διαχείριση μέσω Διαδικασίας Πτώχευσης
22	Ολική Διαγραφή Οφειλής

Ανάλυση ρυθμισμένων δανείων και απαιτήσεων

	Στάδιο 1		Στάδιο 2		Στάδιο 3		Σύνολα		Καθαρή αξία δανείων και απαιτήσεων πελατών σε ρύθμιση
	Δάνεια και απαιτήσεις πελατών σε ρύθμιση χωρίς σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου μετά την αρχική αναγνώριση	Απομειώσεις	Δάνεια και απαιτήσεις πελατών σε ρύθμιση με σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου μετά την αρχική αναγνώριση	Απομειώσεις	Δάνεια και απαιτήσεις πελατών σε ρύθμιση απομειωμένης πιστωτικής αξίας	Απομειώσεις	Δάνεια και απαιτήσεις πελατών σε ρύθμιση	Απομειώσεις	
31/12/2018									
Ιδιώτες									
Στεγαστικά	0	0	171.844	(26.341)	626.783	(113.016)	798.627	(139.357)	659.270
Καταναλωτικά	0	0	242.854	(13.196)	549.512	(41.269)	792.366	(54.465)	737.901
Επιχειρηματικά									
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	0	0	8.052.681	(823.944)	15.233.883	(5.723.631)	23.286.564	(6.547.575)	16.738.989
Σύνολο	0	0	8.467.379	(863.481)	16.410.178	(5.877.916)	24.877.557	(6.741.397)	18.136.160

Ανάλυση ρυθμισμένων δανείων και απαιτήσεων

	Στάδιο 1		Στάδιο 2		Στάδιο 3		Σύνολα		Καθαρή αξία δανείων και απαιτήσεων πελατών σε ρύθμιση
	Δάνεια και απαιτήσεις πελατών σε ρύθμιση χωρίς σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου μετά την αρχική αναγνώριση	Απομειώσεις	Δάνεια και απαιτήσεις πελατών σε ρύθμιση με σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου μετά την αρχική αναγνώριση	Απομειώσεις	Δάνεια και απαιτήσεις πελατών σε ρύθμιση απομειωμένης πιστωτικής αξίας	Απομειώσεις	Δάνεια και απαιτήσεις πελατών σε ρύθμιση	Απομειώσεις	
1/1/2018									
Ιδιώτες									
Στεγαστικά	0	0	128.565	(12.220)	759.939	(331.438)	888.504	(343.658)	544.846
Καταναλωτικά	0	0	147.075	(41.529)	372.774	(273.855)	519.849	(315.384)	204.465
Επιχειρηματικά									
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	0	0	4.613.130	(627.563)	20.618.747	(8.297.669)	25.231.877	(8.925.232)	16.306.645
Σύνολο	0	0	4.888.770	(681.312)	21.751.460	(8.902.962)	26.640.230	(9.584.274)	17.055.956

Ανάλυση ρυθμισμένων δανείων και απαιτήσεων (απομειώσεις σύμφωνα με το ΔΛΠ 39)

	Συνολικό ποσό Δ&Α	Συνολικό ποσό ρυθμισμένων Δ&Α	% Ρυθμισμένων Δ&Α
31/12/2017			
Χωρίς καθυστέρηση και μη απομειωμένα	85.770.767	4.277.463	4,99%
Σε καθυστέρηση και μη απομειωμένα	22.216.167	2.912.715	13,11%
Απομειωμένα	126.064.106	16.203.686	12,85%
Συνολική αξία (προ απομείωσης)	234.051.040	23.393.864	10,00%
Ατομική πρόβλεψη απομείωσης	(48.424.574)	(4.722.117)	9,75%
Συλλογική πρόβλεψη απομείωσης	(18.647.450)	(3.432.670)	18,41%
Συνολική καθαρή αξία	166.979.016	15.239.077	9,13%
Ληφθείσες εξασφαλίσεις	134.415.714	12.962.293	9,64%
Αξία μετά από απομειώσεις και ληφθείσες εξασφαλίσεις	32.563.302	2.276.784	6,99%

Ανάλυση των ληφθεισών εξασφαλίσεων και εγγυήσεων

	Αξία εξασφαλίσεων				Σύνολο εξασφαλίσεων
	Εξασφαλίσεις επί ακίνητης περιουσίας	Χρημ/κες εξασφαλίσεις	Εγγυήσεις δημοσίου	Λοιπές εξασφαλίσεις	
31/12/2018					
Ιδιώτες	515.723	0	0	0	515.723
Επιχειρηματικά	11.085.755	1.010	0	397.603	11.484.368
Σύνολο	11.601.478	1.010	0	397.603	12.000.091

Συνολικός πιστωτικός κίνδυνος: Ανοίγματα και στάθμισή τους σύμφωνα με τον Κανονισμό 575/2013

Ανοίγματα	31/12/2018				31/12/2017			
	Συνολικό ποσό	Απομείωση	Ποσό μετά τις απομειώσεις	Σταθμισμένο ποσό	Συνολικό ποσό	Απομείωση	Ποσό μετά τις απομειώσεις	Σταθμισμένο ποσό
Κεντρικές κυβερνήσεις ή κεντρικές τράπεζες	35.560	0	35.560	10.492	31.766	0	31.766	10.742
Περιφερειακές κυβερνήσεις ή τοπικές αρχές	441	(10)	431	81	3.509	0	3.509	88
Οντότητες του δημόσιου τομέα	4.389	(8)	4.381	2.190	0	0	0	0
Πολυμερείς τράπεζες ανάπτυξης	176	0	176	0	0	0	0	0
Διεθνείς οργανισμοί	0	0	0	0	0	0	0	0
Πιστωτικά ιδρύματα	8.825	0	8.825	1.765	3.218	0	3.218	644
Επιχειρήσεις	64.812	(1.593)	63.219	37.661	53.487	(2.249)	51.238	31.420
Λιανική τραπεζική	35.133	(2.196)	32.937	15.955	32.897	(1.660)	31.237	13.756
Εξασφαλισμένα με ακίνητη περιουσία	35.737	(494)	35.244	13.053	32.149	(369)	31.780	11.197
Σε αθέτηση	117.428	(58.707)	58.721	58.797	113.580	(61.669)	51.911	50.441
Με υψηλό κίνδυνο	0	0	0	0	0	0	0	0
Καλυμμένες ομολογίες	0	0	0	0	0	0	0	0
Βραχυπρόθεσμης πιστοληπτικής αξιολόγησης	0	0	0	0	0	0	0	0
Οργανισμοί συλλογικών επενδύσεων	0	0	0	0	0	0	0	0
Μετοχές	85	0	85	85	72	0	72	72
Λοιπά	13.084	0	13.084	10.024	13.178	0	13.178	11.363
Σύνολο	315.670	(63.008)	252.663	150.103	283.856	(65.947)	217.909	129.723

Συνολικός πιστωτικός κίνδυνος: Κατηγοριοποίηση με βάση το είδος ανοίγματος

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	31/12/2018				31/12/2017			
	Συνολικό ποσό	Απομείωση	Ποσό μετά τις απομειώσεις	Σταθμισμένο ποσό	Συνολικό ποσό	Απομείωση	Ποσό μετά τις απομειώσεις	Σταθμισμένο ποσό
Εντός Ισολογισμού	288.409	(62.483)	225.926	142.544	263.066	(65.522)	197.544	122.524
Εκτός Ισολογισμού	27.261	(525)	26.736	7.559	20.790	(425)	20.365	7.199
Σύνολο	315.670	(63.008)	252.663	150.103	283.856	(65.947)	217.909	129.723

Συνολικός πιστωτικός κίνδυνος: Κατηγοριοποίηση στοιχείων εκτός ισολογισμού

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	31/12/2018				31/12/2017			
	Συνολικό ποσό	Απομείωση	Ποσό μετά τις απομειώσεις	Σταθμισμένο ποσό	Συνολικό ποσό	Απομείωση	Ποσό μετά τις απομειώσεις	Σταθμισμένο ποσό
Εγγυητικές επιστολές μηδενικού κινδύνου	0	0	0	0	0	0	0	0
Εγγυητικές επιστολές μέτριου κινδύνου	20.486	(147)	20.339	7.559	11.812	0	11.812	7.199
Εγγυητικές επιστολές υψηλού κινδύνου	6.775	(378)	6.397	0	10.452	(124)	10.328	0
Σύνολο	27.261	(525)	26.736	7.559	20.790	(425)	20.365	7.199

4.2 Κίνδυνος Αγοράς

Το χαρτοφυλάκιο συναλλαγών είναι πολύ μικρής αξίας. Η Τράπεζα βάσει των προβλεπόμενων στον Κανονισμό (ΕΕ) 575/2013 δεν αναφέρει κίνδυνο αγοράς διότι το χαρτοφυλάκιο είναι κάτω του 5% του ενεργητικού και τα στοιχεία αυτά εντάσσονται στην αναφορά του πιστωτικού κινδύνου.

4.3 Επιτοκιακός κίνδυνος

Ο επιτοκιακός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος που διατρέχει η Τράπεζα από ενδεχόμενη αρνητική επίπτωση στην οικονομική της θέση, εξαιτίας της έκθεσής της σε μεταβολές του γενικού επιπέδου των επιτοκίων. Η ανάληψη του εν λόγω κινδύνου θεωρείται αναπόσπαστο τμήμα των τραπεζικών εργασιών όπου υψηλά επίπεδα επιτοκιακού κινδύνου ενδέχεται να επηρεάσουν δυσμενώς τα κέρδη και την οικονομική της θέση.

Η Τράπεζα στα πλαίσια της αποτελεσματικής διαχείρισης έχει συστήσει την Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού – Παθητικού (ALCO), η οποία συνεδριάζει και ελέγχει σε τακτική βάση την απόδοση, κερδοφορία και μεγέθυνση της Τράπεζας, ορίζοντας τους κατευθυντήριους άξονες, τις βασικές ενέργειες και τα μέσα διαχείρισης όλων των στοιχείων Ενεργητικού και Παθητικού. Στο πλαίσιο αυτό λαμβάνει υπόψη το μέγεθος των κινδύνων που αναλαμβάνει η Τράπεζα, το ύψος των ιδίων κεφαλαίων που πρέπει να διαθέτει, τον ανταγωνισμό, τις συνθήκες της αγοράς, κ.α.

Πιο συγκεκριμένα ο κίνδυνος επιτοκίου για την Τράπεζα εντοπίζεται στις χρηματοδοτήσεις ενεργητικού οι οποίες στηρίζονται σε κυμαινόμενο επιτόκιο και στα στοιχεία του παθητικού τα οποία στηρίζονται και αυτά σε κυμαινόμενο επιτόκιο μεν, αλλά αποτελούνται κυρίως από προθεσμιακές καταθέσεις τριμήνου, εξαμήνου και έτους, δημιουργώντας μία αναντιστοιχία ληκτότητας (mismatch) με όχι άμεση δυνατότητα επίδρασης στις διακυμάνσεις των επιτοκίων του χορηγητικού χαρτοφυλακίου.

Η παρακολούθηση και διαχείριση του επιτοκιακού κινδύνου γίνεται με τη μεθοδολογία Static Repricing Gap προκειμένου να εκτιμηθεί η έκθεση στον κίνδυνο επιτοκίων στο τραπεζικό χαρτοφυλάκιο, καθώς και ο βαθμός ευαισθησίας όλων των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού. Με τη συγκεκριμένη μεθοδολογία γίνεται κατανομή των επιτοκιακά ευαίσθητων στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού σε χρονικές ζώνες ληκτότητας, με βάση την εναπομένονσα διάρκεια μέχρι τη λήξη τους για τα στοιχεία σταθερού επιτοκίου και με την επόμενη περίοδο επανατιμολόγησης ή επαναπροσδιορισμού του επιτοκίου τους ή με βάση τη χρονική επίδραση της απόφασης επανατιμολόγησης για τα στοιχεία κυμαινόμενου επιτοκίου, όπου και υπολογίζεται το επιτοκιακό άνοιγμα, δηλαδή η διαφορά των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού για κάθε χρονική ζώνη.

4.4 Συναλλαγματικός κίνδυνος

Η Τράπεζα δεν υπόκειται σε κίνδυνο συναλλάγματος αφού δεν διαθέτει χρηματοοικονομικά στοιχεία σε συνάλλαγμα, ούτε προβαίνει σε σχετικές συναλλαγές.

4.5 Κίνδυνος Ρευστότητας

Η Τράπεζα διαθέτει καταγεγραμμένη πολιτική ρευστότητας, η οποία αναφέρεται στις διαδικασίες και στα όργανα παρακολούθησης, στα αποδεκτά επίπεδα ανοχής του κινδύνου ρευστότητας και στο σχέδιο αντιμετώπισης κρίσης ρευστότητας. Παράλληλα, όπως προαναφέρθηκε λειτουργεί η Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού – Παθητικού (ALCO), που διαχειρίζεται και παρακολουθεί καθημερινά τη ρευστότητα της Τράπεζας. Επιπλέον για το 2018, υπήρξε διαδικασία αξιολόγησης της εσωτερικής επάρκειας ρευστότητας (ΔΑΕΕΡ).

Η Τράπεζα με βάση το σκοπό της λειτουργίας της και τη στρατηγική ανάπτυξής της, συγκεντρώνει την τοπική αποταμίευση με τη μορφή των καταθέσεων και των εισφορών στο κεφάλαιό της και την αξιοποιεί σε χορηγήσεις κυρίως προς μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις. Στο Παθητικό (στοιχεία 31/12/2018) το κύριο μέγεθος είναι οι καταθέσεις πελατείας, σε ποσοστό 89%.

Κυριότερη χρήση των κεφαλαίων είναι οι χορηγήσεις σε ποσοστό 82% επί του συνόλου Ενεργητικού με κυριότερο προορισμό (της τάξης του 95,0%) τις επιχειρηματικές χορηγήσεις σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις. Ο δείκτης καθαρών χορηγήσεων προς καταθέσεις πελατών για το 2018 ήταν στο 91%.

Το όριο το οποίο έχει θέσει η Τράπεζα ως ελάχιστο και ως όριο Alert για το Δείκτη Χορηγήσεις/Καταθέσεις, το οποίο παρακολουθείται από τη Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων σε μηνιαία βάση, καταγράφεται στην Πολιτική Ρευστότητας και ορίζεται ως μέγιστο όριο το 110% και ως όριο Alert το 95%.

Επομένως η πολιτική ρευστότητας για την Τράπεζα αφορά στη δυνατότητα κάλυψης των υποχρεώσεων που προκύπτουν κυρίως από τις καταθέσεις της πελατείας της και σε δεύτερο επίπεδο από την ενδεχόμενη ρευστοποίηση των ιδίων κεφαλαίων της. Για το λόγο αυτό στόχος είναι η διατήρηση ρευστών διαθεσίμων με τη μορφή καταθέσεων σε άλλες τράπεζες ή στην ΤτΕ άμεσα διαθέσιμες κοντά στο 5% του συνόλου του παθητικού. Κατά το έτος 2018 υπήρξε αύξηση των καταθέσεων πελατών σε συνέχεια των αυξήσεων των ετών 2016 και 2017. Οι εποπτικοί δείκτες παρακολούθησης της ρευστότητας (Δείκτης Ρευστών Διαθεσίμων και Δείκτης Καθαρής Σταθερής Χρηματοδότησης) διατηρήθηκαν σε όλη τη χρήση πάνω από τα καθορισμένα όρια. Η Τράπεζα διαθέτει γραμμή χρηματοδότησης σε συστημική τράπεζα ο οποία κατά τη χρήση 2018 χρησιμοποιήθηκε περιστασιακά και σε

Ζώνες ληκτότητας υποχρεώσεων βάση συμβατικών ή κανονιστικών ημερομηνιών υποχρέωσης
31/12/2018

Ποσά σε χιλιάδες ευρώ	Ζώνες ληκτότητας							
	Σύνολο	overnight	2-7 ημέρες	8-30 ημέρες	1 - 3 μήνες	3-6 μήνες	6-12 μήνες	άνω έτους
Υποχρεώσεις σε πιστωτικά ιδρύματα	823	823	0	0	0	0	0	0
Καταθέσεις όψεως πελατών	33.787	33.787	0	0	0	0	0	0
Καταθέσεις ταμειυτηρίου πελατών	23.085	23.085	0	0	0	0	0	0
Καταθέσεις προθεσμίας πελατών	141.613	0	11.868	42.520	65.649	12.945	8.615	16
Ομόλογο μειωμένης εξασφάλισης	4.249	0	0	0	109	0	0	4.140
Λοιπές υποχρεώσεις	4.923	754	3.103	663	403	0	0	0
Σύνολο	208.480	58.449	14.971	43.183	66.161	12.945	8.615	4.156

31/12/2017

Ποσά σε χιλιάδες ευρώ	Ζώνες ληκτότητας							
	Σύνολο	overnight	2-7 ημέρες	8-30 ημέρες	1 - 3 μήνες	3-6 μήνες	6-12 μήνες	άνω έτους
Υποχρεώσεις σε πιστωτικά ιδρύματα	819	819	0	0	0	0	0	0
Καταθέσεις όψεως πελατών	28.689	28.689	0	0	0	0	0	0
Καταθέσεις ταμειυτηρίου πελατών	21.842	21.842	0	0	0	0	0	0
Καταθέσεις προθεσμίας πελατών	124.660	0	5.879	37.280	61.723	13.399	6.203	192
Ομόλογο μειωμένης εξασφάλισης	4.249	0	0	0	109	0	0	4.140
Λοιπές υποχρεώσεις	2.164	1.352	199	343	0	0	0	270
Σύνολο	182.439	52.702	6.078	37.623	61.832	13.399	6.203	4.602

4.6 Λειτουργικός κίνδυνος

Για τη διαχείριση του λειτουργικού κινδύνου στα πλαίσια του Πυλώνα II, που προκύπτει από το σύνολο των δυσμενών συνεπειών που δημιουργούνται λόγω αποτυχημένης εφαρμογής ή ανεπάρκειας εσωτερικών διαδικασιών, προσωπικού, πληροφοριακών συστημάτων και εξωτερικών παραγόντων που θέτουν εκτός λειτουργίας τα συστήματα, καθώς επίσης από κίνδυνο Συμμόρφωσης και από το Νομικό κίνδυνο που προκύπτει από δικαστικές αγωγές, αρνητικές αποφάσεις δικαστηρίων ή συμβάσεις που αποδεικνύονται μη εκτελεστές και μπορούν να διακόψουν ή να επηρεάσουν αρνητικά τις λειτουργίες ή την κατάσταση γενικότερα της Τράπεζας, η Τράπεζα έχει προχωρήσει σε μια σειρά ενεργειών ποιοτικού χαρακτήρα προκειμένου να περιορίσει όλες τις ατέλειες και ανεπάρκειες που ενδεχομένως να δημιουργηθούν.

Σύμφωνα με τον Κανονισμό 575/2013 για την κάλυψη του λειτουργικού κινδύνου υπολογίζεται ποσό σταθμισμένου ανοίγματος, το οποίο δημιουργεί αντίστοιχη κεφαλαιακή απαίτηση σε ποσοστό 8%. Η μέθοδος που χρησιμοποιείται από την Τράπεζα είναι η προσέγγιση του Βασικού Δείκτη.

Σταθμισμένο ποσό ανοίγματος για τον λειτουργικό κίνδυνο

Ποσά σε χιλιάδες ευρώ	31/12/2018	31/12/2017
Σταθμισμένο ποσό ανοίγματος από λειτουργικό κίνδυνο	17.024	16.456
Κεφαλαιακή απαίτηση λειτουργικού κινδύνου	1.362	1.316

4.7 Κίνδυνος κεφαλαίων

Ο συγκεκριμένος κίνδυνος αφορά στο επίπεδο, στη δομή και στη σταθερότητα των Ιδίων Κεφαλαίων της Τράπεζας, δεδομένου ότι τα ίδια Κεφάλαια προσδιορίζουν τη δυνατότητα και το ύψος ανάληψης όλων των κινδύνων. Ο κίνδυνος παρουσιάζεται κυρίως στο επίπεδο των κεφαλαίων, αφού ο κίνδυνος απομείωσης είναι μεγάλος και εξαρτάται από την αύξηση του πιστωτικού κινδύνου και λιγότερο από την αποχώρηση των συνεταίρων – μεριδιούχων της Τράπεζας. Ο κίνδυνος για τη δομή των κεφαλαίων αφορά στην εποπτική απομείωση των κεφαλαίων κατηγορίας 2 κατά 1/60 ανά μήνα κατά την πενταετία μέχρι τη λήξη τους και ο κίνδυνος σταθερότητας είναι μικρός, αφού με τον νέο Νόμο 4261/2014 (άρθρο 149) έχει θεσμοθετηθεί ετήσιο πλαφόν εξόφλησης μέχρι 2% των εκάστοτε ιδίων κεφαλαίων και σε κάθε περίπτωση εξετάζεται αν η επικείμενη αποχώρηση θα δημιουργήσει πρόβλημα κεφαλαίων στην Τράπεζα.

Η Διοίκηση δίνει ιδιαίτερη έμφαση στη συνεχή ενίσχυση των κεφαλαίων της Τράπεζας, προωθώντας συνεχώς στο πελατολόγιο και την τοπική κοινωνία την ανάγκη διεύρυνσής τους. Αποτέλεσμα των ενεργειών αυτών είναι η παρά τη σημαντική κρίση, εισροή νέων κεφαλαίων 401 χιλιάδων ευρώ στη χρήση 2017 και 411 χιλιάδων στη χρήση 2018. Αντίστοιχα ιδιαίτερη προσοχή δίνεται στην διατήρηση των κεφαλαίων και για το λόγο στις δύο τελευταίες Απολογιστικές Γενικές Συνελεύσεις (χρήσεων 2017 και 2018) να μην υπάρξει εξαγορά ιδίων κεφαλαίων από τους συνεταίρους. Στο ίδιο πλαίσιο η Τράπεζα δεν προχώρησε σε διανομή μερισμάτων στις τελευταίες τρεις χρήσεις.

Ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας υπολογίζεται με βάση τις διατάξεις του Κανονισμού 575/2013 και του νόμου περί Πιστωτικών Ιδρυμάτων 4261/2014 όπου προβλέπονται πρόσθετα αποθεματικά ασφαλείας. Για τη Τράπεζα έχουν ισχύ το αποθεματικό ασφαλείας διατήρησης κεφαλαίου και το αντικυκλικό απόθεμα ασφαλείας. Το πρώτο ανέρχεται σε ποσοστό 2,5% με πλήρη εφαρμογή στο έτος 2019, ενώ προβλέπεται μεταβατική περίοδος για τα έτη 2016, 2017 και 2018 με αύξηση 0,625% ανά έτος. Το αντικυκλικό απόθεμα κεφαλαίου υπολογίζεται κάθε τρίμηνο από την Τράπεζα της Ελλάδος. Μέχρι σήμερα από την εφαρμογή του νόμου, το ποσοστό αυτό παραμένει 0%. Οι κεφαλαιακές απαιτήσεις του Πυλώνα II σχετίζονται με την αξιολόγηση της Τράπεζας από τις εποπτικές αρχές, που λαμβάνει υπόψη επιπλέον κινδύνους (συγκέντρωσης, επιτοκίου, ρευστότητας κλπ) και η οποία καταλήγει σε ένα πρόσθετο ποσοστό στο δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας. Οι δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας της Τράπεζας πρέπει να υπερβαίνει τα όρια που αναφέρονται στο κανονιστικό πλαίσιο. Σε περίπτωση που τα όρια αυτά δεν καλύπτονται η Τράπεζα πρέπει να προβεί σε ενέργειες κεφαλαιακής ενίσχυσης οι οποίες αν δεν ευοδοθούν υπάρχει περίπτωση να οδηγήσουν στην

Αποδεκτά όρια δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας

	Απαιτήσεις κανονισμού 575/2013	Απαιτήσεις αποθε- ματικών ασφαλείας νόμου 4261/2014	Απαιτήσεις Πυλώνα II	Συνολικές απαιτήσεις
Για το έτος 2018				
Δείκτης κεφαλαίου κοινών μετοχών	4,500%	1,875%	0,563%	6,938%
Δείκτης κεφαλαίου κατηγορίας 1	6,000%	1,875%	0,750%	8,625%
Συνολικός δείκτης κεφαλαίου	8,000%	1,875%	1,000%	10,875%
Για το έτος 2019				
Δείκτης κεφαλαίου κοινών μετοχών	4,500%	2,500%	1,271%	8,271%
Δείκτης κεφαλαίου κατηγορίας 1	6,000%	2,500%	1,695%	10,195%
Συνολικός δείκτης κεφαλαίου	8,000%	2,500%	2,260%	12,760%

Σημειώσεις:

- Δεν είναι γνωστή η επίδραση του αντικυκλικού αποθεματικού ασφαλείας στα επόμενα έτη. Στον παραπάνω πίνακα η επίδραση λαμβάνεται μηδέν (0%).
- Εντός του έτους 2018 η Τράπεζα αξιολογήθηκε με βάση τον Πυλώνα II και ορίστηκε πρόσθετο ποσοστό κεφαλαιακής επάρκειας 2,26% το οποίο κατανέμεται σε όλες τις κατηγορίες του κεφαλαίου με βάση τη διάρθρωση των δεικτών όπως προβλέπονται στον Κανονισμό 575/2013. Η Τράπεζα θα επαναξιολογηθεί εντός του έτους 2020 και δεν είναι γνωστό το πρόσθετο ποσό που θα οριστεί. Στον παραπάνω πίνακα ο υπολογισμός έγινε για τη χρήση 2018 με το ποσοστό που είχε οριστεί στο 2016, και για τη χρήση 2019 με βάση το ποσοστό που ορίστηκε το 2018.

Εποπτικά ίδια κεφάλαια σύμφωνα με τον Κανονισμό 575/2013

Ποσά σε χιλιάδες ευρώ	31/12/2018	31/12/2017
Σύνολο κεφαλαίων κοινών μετοχών	15.499	13.616
Λοιπά στοιχεία κατηγορίας 1	0	0
Σύνολο κεφαλαίων κατηγορίας 1	15.499	13.616
Λοιπά στοιχεία κατηγορίας 2	1.758	2.586
Σύνολο εποπτικών ιδίων κεφαλαίων	17.257	16.202
Σταθμισμένο ενεργητικό		
Ποσά σε χιλιάδες ευρώ	31/12/2018	31/12/2017
Σταθμισμένο ποσό πιστωτικού κινδύνου	150.103	129.723
Σταθμισμένο ποσό κινδύνου αγοράς	0	0
Σταθμισμένο ποσό λειτουργικού κινδύνου	17.024	16.456
Συνολικό σταθμισμένο ενεργητικό	167.127	146.179

Δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας Συνεταιριστικής Τράπεζας Θεσσαλίας

	<u>31/12/2018</u>	<u>31/12/2017</u>
Σύνολο κεφαλαίου κοινών μετοχών	9,27%	9,31%
Σύνολο κεφαλαίων κατηγορίας 1	9,27%	9,31%
Σύνολο εποπτικών ιδίων κεφαλαίων	10,33%	11,08%

Επίπτωση εφαρμογής ΔΠΧΑ 9 στα εποπτικά κεφάλαια

Λόγω της σημαντικής αύξησης των προβλέψεων για τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές εξαιτίας της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9, σύμφωνα με τον Κανονισμό 2017/2395 προβλέπεται μεταβατική περίοδος για τον υπολογισμό της επίπτωσής τους στα εποπτικά κεφάλαια. Σύμφωνα με τον Κανονισμό, από τη συνολική επίπτωση η οποία θα καταχωρείται στη καθαρή τους θέση, τα Πιστωτικά Ιδρύματα θα συμπεριλαμβάνουν στα εποπτικά κεφάλαια κοινών μετοχών κατηγορίας 1 τα παρακάτω ποσοστά. Η Τράπεζα θα κάνει χρήση των μεταβατικών διατάξεων.

ΕΤΟΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗΣ ΣΤΑ ΕΠΟΠΤΙΚΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ
2018	95%
2019	85%
2020	70%
2021	50%
2022	0%

Εποπτική απόσβεση κεφαλαίων κατηγορίας 2

Τα κεφάλαια κατηγορίας 2 αποσβένονται εποπτικά ισόποσα κατά την τελευταία πενταετία της διάρκειάς τους. Το ομόλογο μειωμένης εξασφάλισης ποσού 4.140.000 ευρώ το οποίο εξέδωσε η Τράπεζα τον Φεβρουάριο του 2016, συμμετέχει στα εποπτικά κεφάλαια της Τράπεζας με το ποσό των 1.758.082 ευρώ. Περιγραφή του ομολόγου μειωμένης εξασφάλισης υπάρχει στη σημείωση 24.

5. Καθαρά έσοδα από τόκους
1/1-31/12/2018 1/1-31/12/2017
Τόκοι έσοδα

Τόκοι χρεογράφων	0	19.382
Τόκοι δανείων και απαιτήσεων κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	73.991	49.259
Τόκοι δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	9.991.398	9.429.529
Σύνολο τόκων και εξομοιούμενων εσόδων	10.065.389	9.498.170

1/1-31/12/2018 1/1-31/12/2017
Τόκοι έξοδα

Τόκοι καταθέσεων πελατών	2.237.759	2.206.815
Τόκοι υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα	3.292	17.465
Τόκοι ομολόγου μειωμένης εξασφάλισης	289.800	289.800
Σύνολο τόκων και εξομοιούμενων εξόδων	2.530.851	2.514.080

Καθαρά έντοκα έσοδα
7.534.538 6.984.090
6. Καθαρά έσοδα προμηθειών
1/1-31/12/2018 1/1-31/12/2017

Προμήθειες Εγγυητικών επιστολών	313.520	311.384
Λοιπές προμήθειες	1.196.059	991.095
Έσοδα προμηθειών	1.509.579	1.302.479
Έξοδα προμηθειών	(459.905)	(315.636)
Καθαρά έσοδα προμηθειών	1.049.674	986.843

7. Έσοδα από μερίσματα
1/1-31/12/2018 1/1-31/12/2017

Μερίσματα χρεογράφων διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου	2.646	2.439
Σύνολο	2.646	2.439

8. Λοιπά λειτουργικά αποτελέσματα
1/1-31/12/2018 1/1-31/12/2017

Έσοδα ενοικίων	26.968	31.673
Επιχορηγήσεις που αφορούν το προσωπικό	20.543	24.651
Κέρδη από εκποίηση ακινήτων	0	6.237
Παρεπόμενα έσοδα από τραπεζικές εργασίες (τηλεφωνικά κλπ)	37.219	36.015
Λοιπά έσοδα (έξοδα) εκμετάλλευσης	(71.678)	234.085
Σύνολο	13.052	332.661

9. Αμοιβές και έξοδα προσωπικού

	1/1-31/12/2018	1/1-31/12/2017
Μισθοί και ημερομίσθια	2.459.911	2.327.331
Εισφορές κοινωνικής ασφάλισης	627.188	606.961
Αμοιβές συνταξιοδότησης και λοιπές παροχές λόγω εξόδου από την υπηρεσία (Σημείωση 27)	82.828	34.551
Λοιπές δαπάνες προσωπικού	107.608	80.909
Σύνολο	3.277.535	3.049.752

Η Τράπεζα απασχολούσε την 31η Δεκεμβρίου 2018 83 μόνιμους υπαλλήλους έναντι 78 την 31η Δεκεμβρίου 2017.

10. Λειτουργικά έξοδα

	1/1-31/12/2018	1/1-31/12/2017
Ενοίκια	186.805	184.681
Φόροι - τέλη	55.658	62.522
Έξοδα προβολής και διαφήμισης	58.002	85.830
Αμοιβές και δαπάνες τρίτων	470.717	521.639
Έξοδα φύλαξης και συντήρησης παγίων	192.115	182.453
Έξοδα τηλεπικοινωνιών και ηλεκτρικής ενέργειας	240.877	237.506
Λοιπά διάφορα έξοδα	418.562	432.988
Σύνολο	1.622.736	1.707.619

11. Φόρος εισοδήματος

	1/1-31/12/2018	1/1-31/12/2017
Τρέχων Φόρος	(3.579)	(16.331)
Αναβαλλόμενος Φόρος	(407.526)	(347.717)
Σύνολο	(411.105)	(364.048)

Ο φόρος εισοδήματος επί των καθαρών (προ φόρου) κερδών της τράπεζας, διαφέρει από το θεωρητικό ποσό που θα προέκυπτε με βάση τον ισχύοντα φορολογικό συντελεστή, όπως αναλύεται παρακάτω:

	1/1-31/12/2018	1/1-31/12/2017
Κέρδη προ φόρων με βάση τα ΔΠΧΑ	1.236.225	852.476
Φόρος υπολογισμένος με 29%	(358.505)	(247.218)
Λοιπές προσαρμογές φορολογικού ισοζυγίου περιλαμβανομένων μόνιμων διαφορών	(52.600)	(116.831)
Φόρος εισοδήματος	(411.105)	(364.049)

Βάσει του Νόμου 4334/2015, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ τη 16 Ιουλίου 2015 και τροποποίησε το φορολογικό Νόμο 4172/2013, ο φορολογικός συντελεστής των εταιρειών στην Ελλάδα για τα έσοδα των χρήσεων από το 2015 και έπειτα αυξήθηκε από 26% σε 29%.

Η Τράπεζα έχει αναγνωρίσει αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις συνολικού ύψους 9,7 εκατ ευρώ, βασιζόμενη στις καλύτερες δυνατές εκτιμήσεις της Διοίκησης για τη μελλοντική εξέλιξη των φορολογικών αποτελεσμάτων της Τράπεζας.

Η Τράπεζα με την απόφαση της Γενικής Συνέλευσης της 10^{ης} Δεκεμβρίου 2015, εντάχθηκε στις διατάξεις του άρθρου 27^Α του ν. 4172/2013 όπως τροποποιήθηκαν από το άρθρο 4 του ν. 4340/2015 και το άρθρο 43 του ν. 4465/2017, που αφορούν την υπό προϋποθέσεις μετατροπή των αναβαλλόμενων απαιτήσεων επί προσωρινών διαφορών σε οριστικές και εκκαθαρισμένες απαιτήσεις έναντι του Ελληνικού Δημοσίου. Το ποσό της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης που εμπίπτει στο πλαίσιο του προαναφερθέντος νόμου ανέρχεται σε 7.465.421 ευρώ.

Με τις διατάξεις του άρθρου 27Α του νέου ΚΦΕ (Ν.4172/2013), προβλέπεται η προαιρετική μετατροπή αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων, επί προσωρινών διαφορών πιστωτικού κινδύνου, σε οριστικές και εκκαθαρισμένες απαιτήσεις έναντι του Ελληνικού Δημοσίου, ως εξής:

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις οι οποίες προέρχονται από τις συσσωρευμένες προβλέψεις και λοιπές εν γένει ζημιές λόγω πιστωτικού κινδύνου, αναφορικά με απαιτήσεις υφιστάμενες κατά την 30η Ιουνίου 2015, για τις οποίες έχει ή θα λογισθεί αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση, μετατρέπονται σε οριστικές και εκκαθαρισμένες απαιτήσεις έναντι του Δημοσίου, σε περίπτωση που το λογιστικό, μετά από φόρους αποτέλεσμα χρήσεως είναι ζημιά, σύμφωνα με τις νομίμως ελεγμένες και εγκεκριμένες οικονομικές καταστάσεις από την ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση της Τράπεζας.

Το ποσό της οριστικής και εκκαθαρισμένης απαίτησης προσδιορίζεται από τον πολλαπλασιασμό των ανωτέρω αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων με το ποσοστό που αντιπροσωπεύει η λογιστική, μετά από φόρους, ζημιά χρήσης, στο σύνολο των ιδίων κεφαλαίων, όπως αυτές εμφανίζονται στις εκάστοτε οικονομικές καταστάσεις, μη συμπεριλαμβανομένης της λογιστικής ζημιάς της χρήσης, βάσει του ακόλουθου υπολογισμού: [(Φορολογική Απαίτηση = ποσό Αναβαλλόμενης Φορολογικής Απαίτησης x (καθαρές ζημιές χρήσης/σύνολο ιδίων κεφαλαίων μείον καθαρές ζημιές χρήσης)].

Η απαίτηση γεννάται κατά τον χρόνο έγκρισης των εκάστοτε ετήσιων εταιρικών οικονομικών καταστάσεων και συμψηφίζεται με τον αναλογούντα φόρο εισοδήματος. Σε περίπτωση που ο αναλογών φόρος εισοδήματος δεν επαρκεί για τον ολοσχερή συμψηφισμό της απαίτησης γεννάται άμεσα εισπρακτέα φορολογική απαίτηση έναντι του Ελληνικού Δημοσίου για το υπόλοιπο μη συμψηφισθέν ποσό. Παράλληλα, προβλέπεται ο σχηματισμός ειδικού αποθεματικού ίσου με το 100% της ανωτέρω συνολικής φορολογικής απαίτησης προ συμψηφισμού και η δωρεάν έκδοση υπέρ Δημοσίου παραστατικών τίτλων δικαιωμάτων κτήσεως μετοχών που προκύπτουν από την κεφαλαιοποίηση του εν λόγω αποθεματικού. Οι κατά τα παραπάνω, παραστατικοί τίτλοι είναι ελεύθερα μεταβιβάσιμοι από τους κατόχους και εντός εύλογου χρονικού διαστήματος από την ημερομηνία έκδοσης των τίτλων, οι συνέταιροι έχουν δικαίωμα εξαγοράς τους κατά την αναλογία συμμετοχής τους στο μετοχικό κεφάλαιο κατά τον χρόνο έκδοσης των τίτλων.

Ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις

Κατ' εφαρμογή σχετικών φορολογικών διατάξεων: α) της παρ. 1 του άρθρου 84 του ν. 2238/1994 (ανέλεγκτες υποθέσεις φορολογίας εισοδήματος), β) της παρ. 1 του άρθρου 57 του ν. 2859/2000 (ανέλεγκτες υποθέσεις Φ.Π.Α. και γ) της παρ. 5 του άρθρου 9 του ν. 2523/1997 (επιβολή προστίμων για υποθέσεις φορολογίας εισοδήματος), το δικαίωμα του Δημοσίου για την επιβολή του φόρου για τις χρήσεις μέχρι και το 2013 έχει παραγραφεί μέχρι την 31/12/2018, με την επιφύλαξη ειδικών ή εξαιρετικών διατάξεων που τυχόν προβλέπουν μεγαλύτερη προθεσμία παραγραφής και υπό τις προϋποθέσεις που αυτές ορίζουν. Πέραν αυτών, κατά πάγια νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας και των διοικητικών δικαστηρίων, ελλείψει υφιστάμενης στον Κώδικα Νόμων περί Τελών Χαρτοσήμου διατάξεως περί παραγραφής, η σχετική αξίωση του Δημοσίου για την επιβολή τελών χαρτοσήμου υπόκειται στην κατά το άρθρο 249 του Αστικού Κώδικα εικοσαετή παραγραφή. Η Τράπεζα ελέγχθηκε φορολογικά για τις χρήσεις 2014, 2015 και 2016. Τα ποσά των φορολογικών διαφορών που καταλογίστηκαν ανέρχονται στο ποσό των 261 χιλ. ευρώ. Η Τράπεζα διαφωνεί με τους καταλογισμούς αυτούς, έχει ήδη προσφύγει στη Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών και θα προχωρήσει σε δικαστικές ενέργειες για τη διεκδίκηση τους Σε κάθε περίπτωση οι φόροι αυτοί έχουν καταβληθεί εντός του 2019, οπότε δεν αναμένονται περαιτέρω προσαυξήσεις των ποσών. Παραμένουν ανέλεγκτες οι φορολογικές χρήσεις 2017 και 2018.

12. Ανάλυση λοιπών συνολικών εσόδων
1/1 - 31/12/2018

	Προ φόρων	Φόροι	Μετά από φόρους
Ποσά που δεν αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων			
Μεταβολή αποθεματικού από αναλογιστικά κέρδη	45.596	13.223	32.373
Λοιπά συνολικά έσοδα	45.596	13.223	32.373

1/1 - 31/12/2017

	Προ φόρων	Φόροι	Μετά από φόρους
Ποσά που δεν αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων			
Μεταβολή αποθεματικού από αναλογιστικές ζημίες	-11.831	-3.431	-8.400
Λοιπά συνολικά έσοδα	(11.831)	(3.431)	(8.400)

13. Ταμείο και διαθέσιμα στην κεντρική τράπεζα

	31 Δεκεμβρίου 2018	31 Δεκεμβρίου 2017
Ταμείο	1.516.386	1.579.019
Υπόλοιπα στην κεντρική τράπεζα	4.517.117	4.409.832
Σύνολο	6.033.503	5.988.851
Εκ των οποίων		
Υποχρεωτικές καταθέσεις σε κεντρικές τράπεζες	1.378.936	1.132.813

Οι υποχρεωτικές καταθέσεις σε κεντρικές τράπεζες, περιλαμβάνουν καταθέσεις στην Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ), οι οποίες αντιπροσωπεύουν το ελάχιστο μέσο μηνιαίο υπόλοιπο που υποχρεούται να τηρεί η Τράπεζα σε ειδικό λογαριασμό της ΤτΕ.

14. Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων

	31 Δεκεμβρίου 2018	31 Δεκεμβρίου 2017
Τοποθετήσεις σε Τράπεζες	3.041.198	1.364.114
Επιταγές εισπρακτέες	5.783.727	1.912.881
Συμπεριλαμβανόμενα στο Ταμείο και χρηματικά διαθέσιμα κάτω των 90 ημερών	8.824.925	3.276.995
Τοποθετήσεις σε Τράπεζες άνω των 90 ημερών	0	0
Σύνολο απαιτήσεων κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	8.824.925	3.276.995

Το σύνολο των απαιτήσεων κατά των πιστωτικών ιδρυμάτων είναι κυμαινόμενου επιτοκίου.

15. Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών

	31 Δεκεμβρίου 2018	31 Δεκεμβρίου 2017
Στεγαστικά δάνεια	5.414.846	4.841.976
Καταναλωτικά/ προσωπικά και λοιπά δάνεια	5.899.987	6.180.209
Δάνεια προς ιδιώτες	11.314.833	11.022.185
Δάνεια προς επιχειρήσεις και Δημόσιο τομέα	236.872.322	223.028.855
Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών (προ προβλέψεων)	248.187.155	234.051.040
Μείον: Προβλέψεις για απομειώσεις δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	(67.877.610)	(67.072.024)
Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών (μετά από προβλέψεις)	180.309.545	166.979.016
	31 Δεκεμβρίου 2018	31 Δεκεμβρίου 2017
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών μέχρι ενός έτους	183.612.287	149.291.099
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών πάνω από ένα έτος	64.574.868	84.759.941
Σύνολο	248.187.155	234.051.040

16. Κίνηση πρόβλεψης απομείωσης για τους πιστωτικούς κινδύνους σε δάνεια και απαιτήσεις

	Σύνολο Δανείων προς ιδιώτες	Δάνεια προς επιχειρήσεις	Σύνολο
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης 2018	2.247.243	64.824.781	67.072.024
Επίδραση από Δ.Π.Χ.Α. 9	480.297	3.621.902	4.102.199
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης 2018 μετά την επίδραση από το Δ.Π.Χ.Α. 9	2.727.540	68.446.683	71.174.223
Έξοδο χρήσης	(182.986)	2.276.854	2.093.868
Λοιπές κινήσεις (διαγραφές δανείων)	0	(5.390.481)	(5.390.481)
Υπόλοιπο λήξης χρήσης 2018	2.544.554	65.333.056	67.877.610
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης 2017	2.177.167	62.603.061	64.780.228
Έξοδο χρήσης	70.076	2.240.094	2.310.170
Λοιπές κινήσεις (διαγραφές δανείων)	0	(18.374)	(18.374)
Υπόλοιπο λήξης χρήσης 2017	2.247.243	64.824.781	67.072.024

	31 Δεκεμβρίου 2018	31 Δεκεμβρίου 2017
Ατομική πρόβλεψη	42.233.100	48.424.574
Συλλογική πρόβλεψη	25.644.510	18.647.450
Σύνολο	67.877.610	67.072.024

17. Χρηματοοικονομικά μέσα ενεργητικού αποτιμώμενα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων

	Σύνολο
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης 2017	26.551
Υπεραξία	7.596
Υπόλοιπο λήξης χρήσης 2017	34.147
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης 2018	34.147
Υπεραξία	4.358
Υπόλοιπο λήξης χρήσης 2018	38.505

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται μετοχές εισηγμένες στο ΧΑ, οι οποίες αποτιμώνται σε εύλογες αξίες. Οι τιμές αποτίμησης είναι επιπέδου 1, στην ιεράρχηση των εύλογων αξιών.

18. Χρεόγραφα αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης λοιπών εσόδων

	31 Δεκεμβρίου 2018	31 Δεκεμβρίου 2017
Μη εισηγμένες μετοχές	46.070	46.070
Σύνολο χαρτοφυλακίου χρεογράφων αποτιμώμενων στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης λοιπών εσόδων	46.070	46.070

Η κίνηση του χαρτοφυλακίου αποτιμώμενου μέσω της κατάστασης λοιπών εσόδων έχει ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2018	31 Δεκεμβρίου 2017
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	46.070	46.070
Αγορές	0	0
Υπόλοιπο λήξης χρήσης	46.070	46.070

	31 Δεκεμβρίου 2018	31 Δεκεμβρίου 2017
Χρεόγραφα αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης λοιπών εσόδων		
Άνω του έτους	46.070	46.070

Τα χρεόγραφα αφορούν συμμετοχές της Τράπεζας σε άλλες επιχειρήσεις. Κατά τη χρήση 2018 δεν έγιναν επενδύσεις σε χρεόγραφα αυτής της μορφής.

Δεν υπήρξε μεταβολή στο συγκεκριμένο χαρτοφυλάκιο κατά τη χρήση 2018

19. Άυλα στοιχεία ενεργητικού
2017
Λογισμικό
Αξία κτήσης

Υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου 2017 969.772

Προσθήκες 33.810

Αξία κτήσης την 31 Δεκεμβρίου 2017 1.003.582
Λογισμικό
Συσσωρευμένες αποσβέσεις

Υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου 2017 (793.891)

Έξοδο χρήσης (62.915)

Συσσωρευμένες αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2017 (856.806)
Αναπόσβεστη αξία την 31 Δεκεμβρίου 2017 146.776
2018
Λογισμικό
Αξία κτήσης

Υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου 2018 1.003.582

Προσθήκες 34.022

Αξία κτήσης την 31 Δεκεμβρίου 2018 1.037.604
Λογισμικό
Συσσωρευμένες αποσβέσεις

Υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου 2018 (856.806)

Έξοδο χρήσης (59.281)

Συσσωρευμένες αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2018 (916.087)
Αναπόσβεστη αξία την 31 Δεκεμβρίου 2018 121.517

Οι προσθήκες άυλου ενεργητικού αφορούν αποκλειστικά σε προμήθεια μηχανογραφικών εφαρμογών για την κάλυψη των αναγκών της Τράπεζας.

20. Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία

2017	Γήπεδα και Κτίρια	Έπιπλα, ηλεκτρον.& λουτός εξοπλισμ.	Ακίνητοποιήσεις υπο εκτέλεση	Λοιπά Ενσώματα Πάγια	Βελτιώσεις Εκμισθωμένων ακινήτων	Σύνολο
Αξία κτήσης						
Υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου 2017	5.262.608	2.124.790	0	30.441	824.838	8.242.677
Αγορές	0	50.128	0	0	0	50.128
Αξία κτήσης την 31 Δεκεμβρίου 2017	5.262.608	2.174.918	0	30.442	824.838	8.292.806
Συσσωρευμένες αποσβέσεις						
Υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου 2017	(385.752)	(1.510.112)	0	(12.099)	(595.612)	(2.503.575)
Έξοδο χρήσης	(171.715)	(120.930)	0	(3.348)	(34.705)	(330.698)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2017	(557.467)	(1.631.042)	0	(15.447)	(630.317)	(2.834.273)
Αναπόσβεστη αξία την 31 Δεκεμβρίου 2017	4.705.141	543.876	0	14.995	194.521	5.458.533
2018						
	Γήπεδα και Κτίρια	Έπιπλα, ηλεκτρον.& λουτός εξοπλισμ.	Ακίνητοποιήσεις υπο εκτέλεση	Λοιπά Ενσώματα Πάγια	Βελτιώσεις Εκμισθωμένων ακινήτων	Σύνολο
Αξία κτήσης						
Υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου 2018	5.262.609	2.174.917	0	30.443	824.837	8.292.806
Αγορές	0	64.035	0	0	0	64.035
Αξία κτήσης την 31 Δεκεμβρίου 2018	5.262.609	2.238.952	0	30.443	824.837	8.356.841
Συσσωρευμένες αποσβέσεις						
Υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου 2018	(557.467)	(1.631.041)	0	(15.448)	(630.317)	(2.834.273)
Έξοδο χρήσης	(181.250)	(107.038)	0	(3.348)	(22.987)	(314.623)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2018	(738.717)	(1.738.079)	0	(18.796)	(653.304)	(3.148.896)
Αναπόσβεστη αξία την 31 Δεκεμβρίου 2018	4.523.892	500.873	0	11.647	171.533	5.207.945

21. Λοιπά στοιχεία ενεργητικού

	31 Δεκεμβρίου 2018	31 Δεκεμβρίου 2017
Ακίνητα ως στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού	4.652.817	2.651.726
Ακίνητα ως στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού (Α)	4.652.817	2.651.726
Προπληρωμένα έξοδα	38.370	39.318
Έσοδα εισπρακτέα	16.459	21.748
Προπληρωμένοι φόροι και παρακρατηθέντες φόροι	3.504	10.295
Απαιτήσεις από φορολογικές αρχές και το Ελληνικό Δημόσιο	1.527.528	43.537
Απαιτήσεις από Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων και Επενδύσεων (ΤΕΚΕ)	4.041.553	4.028.298
Λοιπά στοιχεία	112.227	114.837
Λοιπές απαιτήσεις (Β)	5.739.641	4.258.033
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού (Α) + (Β)	10.392.458	6.909.759

Στο ποσό των απαιτήσεων από φορολογικές αρχές και το Ελληνικό Δημόσιο, συμπεριλαμβάνεται ποσό 1.483.956 ευρώ που αφορά εισπρακτέα ποσά που έχουν προκύψει μετά από ολοκλήρωση πλειστηριασμών και τελικών πινάκων κατάταξης και τα οποία δεν έχουν εισπραχθεί γιατί εκκρεμούν ανακοπές απο φορείς του Δημοσίου

	31 Δεκεμβρίου 2018	31 Δεκεμβρίου 2017
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού μέχρι ενός έτους	6.322.134	2.847.198
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού πάνω από ένα έτος	4.070.324	4.062.561
Σύνολο	10.392.458	6.909.759

22. Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα

	31 Δεκεμβρίου 2018	31 Δεκεμβρίου 2017
Καταθέσεις από τράπεζες	822.940	819.360
Λοιπές υποχρεώσεις σε τράπεζες	0	400.000
Σύνολο	822.940	1.219.360

	31 Δεκεμβρίου 2018	31 Δεκεμβρίου 2017
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα μέχρι ενός έτους	822.940	1.219.360
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα πάνω από ένα έτος	0	0
Σύνολο	822.940	1.219.360

Το σύνολο των υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα είναι κυμαινόμενου επιτοκίου.

Οι λοιπές υποχρεώσεις σε τράπεζες αφορούν στο σύνολό τους χρηματοδότηση από ελληνική τράπεζα η οποία καλύπτεται με ενέχυρο εξυπηρετούμενες απαιτήσεις (δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών) της Τράπεζας. Το ποσό του ενεχύρου ανέρχεται στα 4.4 εκατ. ευρώ το 2018 από 30 εκατ. ευρώ το προηγούμενο έτος.

αυξήθηκε στα 7,7 εκατ. ευρώ το 2018 από 50 εκατ. ευρώ το προηγούμενο έτος.

23. Υποχρεώσεις προς πελάτες

	31 Δεκεμβρίου 2018	31 Δεκεμβρίου 2017
Επιχειρήσεις		
Τρεχούμενοι λογαριασμοί και καταθέσεις όψεως	22.149.289	22.078.840
Καταθέσεις προθεσμίας	23.058.108	18.313.881
Δεσμευμένες καταθέσεις, καταθέσεις για εγγύηση και λοιπές καταθέσεις	5.624	16.202
Σύνολο (Α)	45.213.021	40.408.923
Ιδιώτες		
Τρεχούμενοι λογαριασμοί και καταθέσεις όψεως	11.638.003	6.567.082
Ταμειυτήριο	23.085.084	21.838.310
Καταθέσεις προθεσμίας	118.550.264	106.446.529
Σύνολο (Β)	153.273.351	134.851.921
Σύνολο Υποχρεώσεων προς πελάτες (Α)+(Β)+(Γ)	198.486.372	175.260.844

	31 Δεκεμβρίου 2018	31 Δεκεμβρίου 2017
Υποχρεώσεις προς πελάτες μέχρι ενός έτους	198.480.748	175.244.642
Υποχρεώσεις προς πελάτες πάνω από ένα έτος	5.624	16.202
	198.486.372	175.260.844

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4151/2013, κάθε πιστωτικό ίδρυμα, που δραστηριοποιείται στην Ελλάδα, οφείλει αμέσως μετά την παρέλευση του χρονικού ορίου της εικοσαετίας να αποδίδει στο Ελληνικό Δημόσιο συγκεντρωτικά μέχρι το τέλος Απριλίου κάθε έτους τα υπόλοιπα των αδρανών καταθέσεων, πλέον αναλογούντων τόκων. Η Τράπεζα δεν έχει αποδώσει ποσά για κεφάλαια και τόκους καταθέσεων που παραγράφηκαν υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, αφού δεν έχει ακόμη συμπληρώσει εικοσαετία από την έναρξη της λειτουργίας της ως πιστωτικό ίδρυμα.

24. Υποχρεώσεις μειωμένης εξασφάλισης

	31 Δεκεμβρίου 2018	31 Δεκεμβρίου 2017
Ομόλογο μειωμένης εξασφάλισης	4.140.000	4.140.000
Συσσωρευμένοι τόκοι	109.410	109.414
	4.249.410	4.249.414

Το Φεβρουάριο του 2016, μετά από απόφαση της Γενικής Συνέλευσης και έγκριση της Τράπεζας της Ελλάδος, η Τράπεζα εξέδωσε πενταετές ομόλογο μειωμένης εξασφάλισης. Κάθε τίτλος του ομολόγου ήταν ύψους 20.000 ευρώ και το συνολικό ποσό της έκδοσης ανήλθε στα 4.140.000 ευρώ. Το ομόλογο χρησιμοποιείται στα εποπτικά κεφάλαια της Τράπεζας ως κεφάλαιο κατηγορίας 2. Η ημερομηνία λήξης είναι η 15/02/2021. Από την έκδοση αυτή δεν υπήρξε άλλη μεταβολή στις υποχρεώσεις μειωμένης εξασφάλισης.

25. Λοιπές υποχρεώσεις

	31 Δεκεμβρίου 2018	31 Δεκεμβρίου 2017
Έξοδα πληρωτέα	108.206	107.077
Παρακρατηθέντες φόροι και εισφορές	154.706	147.167
Υποχρεώσεις από συναλλαγές μέσω ΔΙΑΣ	659.517	712.558
Προμηθευτές	137.514	192.812
Επιταγές έκδοσης τράπεζας	1.586.005	642.840
Επιταγές ως ενέχυρα χορηγήσεων πελατών αποσταλείσες προς είσπραξη	1.544.137	199.032
Λοιπά στοιχεία υποχρεώσεων	194.272	756.857
Υποχρεώσεις από εισπράξεις για λογαριασμό Δημοσίου και τρίτων	3.867	897
	4.388.224	2.759.240

	31 Δεκεμβρίου 2018	31 Δεκεμβρίου 2017
Λοιπές υποχρεώσεις μέχρι ενός έτους	4.388.224	2.759.240
	4.388.224	2.759.240

Τα λοιπά στοιχεία υποχρεώσεων περιλαμβάνουν πιστωτικούς λογαριασμούς που προκύπτουν στο πλαίσιο της συνήθους λειτουργίας της Τράπεζας. Όλες οι υποχρεώσεις είναι βραχυχρόνιες.

26. Αναβαλλόμενοι φόροι

Οι αναβαλλόμενοι φόροι υπολογίζονται με βάση τη μέθοδο της πλήρους υποχρέωσης (liability method) για όλες τις προσωρινές διαφορές με βάση τον ισχύοντα ονομαστικό φορολογικό συντελεστή για την Τράπεζα. Τα αναβαλλόμενα φορολογικά στοιχεία της Τράπεζας αναλύονται ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2018	31 Δεκεμβρίου 2017
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις		
Συντάξεις και λοιπές παροχές μετά την συνταξιοδότηση	103.169	101.312
Απομείωση αξίας δανείων και απαιτήσεων σύμφωνα με το άρθρο 27Α του Ν. 4172/2013	5.927.689	7.824.770
Διαγραφές σύμφωνα με το άρθρο 27 Ν. 4172/2013	1.537.733	50.035
Επίδραση από Δ.Π.Χ.Α. 9 στα κεφάλαια της Τράπεζας την 1/1/2018	1.189.639	0
Αποτίμηση χρεογράφων	911.242	911.243
Καθαρή αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	9.669.472	8.887.360
Συνολική αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση που εμπίπτει στις διατάξεις του άρθρου 27Α του Ν. 4172/2013	7.465.422	7.874.805

Η κίνηση της καθαρής αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης έχει ως εξής:

	2018	2017
Καθαρή αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση την 1η Ιανουαρίου	8.887.360	9.235.078
Επίδραση ΔΠΧΑ 9	1.189.639	0
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης 2018 μετά την επίδραση από το Δ.Π.Χ.Α. 9	10.076.999	9.235.078
Επίδραση αναβαλλόμενου φόρου στη χρήση	(407.527)	(347.718)
Καθαρή αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση την 31η Δεκεμβρίου	9.669.472	8.887.360

Ο αναβαλλόμενος φόρος που επηρέασε τα αποτελέσματα της χρήσης αναλύεται ως εξής:

Αναβαλλόμενος φόρος (Κατάσταση Αποτελεσμάτων)	31/12/2018	31/12/2017
Απομείωση αξίας δανείων και απαιτήσεων	(1.897.081)	(361.130)
Διαγραφές σύμφωνα με το άρθρο 27 Ν. 4172/2013	1.487.698	(2.782)
Αποτίμηση χρεογράφων	0	2.743
Συντάξεις και λοιπές παροχές μετά την συνταξιοδότηση	1.857	13.451
Σύνολο	(407.526)	(347.718)

Το ποσό του αναβαλλόμενου φόρου που σχετίζεται με τη διαφορά του ΔΠΧΑ 9 από το προηγούμενο ΔΛΠ 39, ύψους 1.189.638 ευρώ προστέθηκε απευθείας στην καθαρή θέση, κατά την πρώτη εφαρμογή του προτύπου.

Ανάλυση αναβαλλόμενης απαίτησης:

	31/12/2018	31/12/2017
Πάνω από ένα έτος	9.669.472	8.887.360
	9.669.472	8.887.360

27. Υποχρεώσεις για παροχές μετά τη συνταξιοδότηση

Η τράπεζα σχηματίζει πρόβλεψη αποζημίωσης του προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία για τους υπαλλήλους της, που δικαιούνται εφάπαξ αποζημίωση όταν αυτοί παραμένουν στην υπηρεσία μέχρι τη συνήθη ηλικία συνταξιοδότησης

Η πρόβλεψη η οποία πραγματοποιείται, βασίζεται σε αναλογιστική μελέτη από ανεξάρτητο αναλογιστή με βάση τη μέθοδο "προβεβλημένης πιστωτικής μονάδας υποχρέωσης", σύμφωνα με την οποία το κόστος για αποζημιώσεις λόγω συνταξιοδότησης προσωπικού επιβαρύνει την κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης με σκοπό να επιμεριστεί και να αναγνωριστεί το αναλογούν κόστος, στην περίοδο που οι εργαζόμενοι παρέχουν τις υπηρεσίες τους. Η αντίστοιχη υποχρέωση που εμφανίζεται στον Ισολογισμό υπολογίζεται ως η παρούσα αξία των ταμειακών ροών με βάση το επιτόκιο των εταιρικών ομολόγων υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης που έχουν ληκτότητα ανάλογη με αυτή της υποχρέωσης.

Οι εργαζόμενοι της Τράπεζας δικαιούνται αποζημίωση λόγω εξόδου από την υπηρεσία, με βάση το χρόνο υπηρεσίας, τις αποδοχές και την κατάταξή τους.

Η κίνηση στην παρούσα αξία της υποχρέωσης αναλύεται ως εξής:

	2018	2017
Υπόλοιπο έναρξης	349.350	302.968
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	59.771	30.612
Τόκος στην υποχρέωση	4.192	3.939
Παροχές που καταβλήθηκαν από τον εργοδότη	(30.828)	0
Διακανονισμός / περικοπή / λήξη	18.865	0
Αναλογιστικά (κέρδη)/ ζημίες	(45.596)	11.831
Υπόλοιπο λήξης	355.754	349.350

Λογαριασμός αποτελεσμάτων

	31/12/2018	31/12/2017
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	59.771	30.612
Καθαρή δαπάνη τόκου	4.192	3.939
Διακανονισμός / περικοπή / λήξη	18.865	0
Σύνολο	82.828	34.551

Τα ποσά που αναγνωρίστηκαν στην Καθαρή Θέση αναλύονται ως εξής:

Προσαρμογές

	31/12/2018	31/12/2017
Προσαρμογές στις υποχρεώσεις από αλλαγή των υποθέσεων	29.858	11.831
Ζημία ή κέρδος που προέκυψε κατά τη διάρκεια της χρήσης	15.738	0
Συνολικό ποσό που αναγνωρίζεται στην Καθαρή Θέση	45.596	11.831

Παραδοχές

Οι πιο σημαντικές αναλογιστικές παραδοχές είναι οι παρακάτω:

	31/12/2018	31/12/2017
Προεξοφλητικό Επιτόκιο	1,56%	1,20%
Μελλοντικές Αυξήσεις Μισθών (0,5% το 2019, 1% το 2020, 1,5% το 2021 και εξής)		
Πληθωρισμός	1,9%	1,9%

Ανάλυση ευαισθησίας στις υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών
Σενάριο

Βασικό	355.754
Αύξηση επιτοκίου προεξόφλησης κατά 0,5%	323.111
Μείωση επιτοκίου προεξόφλησης κατά 0,5%	392.577
Αύξηση του ρυθμού αύξησης αποδοχών κατά 0,5%	392.437
Μείωση του ρυθμού αύξησης αποδοχών κατά 0,5%	322.917

28. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και δεσμεύσεις
A) Νομικές διαδικασίες

Σύμφωνα με τη νομική υπηρεσία της Τράπεζας οι αγωγές που εκκρεμούν κατά της Τράπεζας την 31/12/2018 δεν είναι σημαντικές.

B) Δανειακές δεσμεύσεις

Κατά την 31/12/2018 δεν υπάρχουν κεφαλαιακές δεσμεύσεις.

	31 Δεκεμβρίου 2018	31 Δεκεμβρίου 2017
Εγγυητικές επιστολές	29.019.029	21.690.477
	29.019.029	21.690.477

29. Συνεταιριστικό κεφάλαιο

	Μετοχικό Κεφάλαιο	Υπέρ το Άρτιο	Σύνολο
Υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου 2017	12.097.574	14.276.040	26.373.614
Αύξηση συνεταιριστικού κεφαλαίου	161.874	43.454	205.328
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	12.259.448	14.319.494	26.578.942

	Μετοχικό Κεφάλαιο	Υπέρ το Άρτιο	Σύνολο
Υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου 2018	12.259.448	14.319.494	26.578.942
Αύξηση συνεταιριστικού κεφαλαίου	355.976	54.567	410.543
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2018	12.615.424	14.374.061	26.989.485

	Αριθμός μερίδων
Υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου 2017	329.724
Αύξηση συνεταιριστικού κεφαλαίου	4.856
Μείωση συνεταιριστικού κεφαλαίου (εξαγορά μερίδων)	0
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	334.580

	Αριθμός μερίδων
Υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου 2018	334.580
Αύξηση συνεταιριστικού κεφαλαίου	9.702
Μείωση συνεταιριστικού κεφαλαίου (εξαγορά μερίδων)	0
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2018	344.282

30. Λοιπά αποθεματικά

	31 Δεκεμβρίου 2018	31 Δεκεμβρίου 2017
Τακτικό αποθεματικό	2.021.178	1.937.950
Αποθεματικό καταστατικού	518.458	476.845
Αποθεματικό εταιρικής κοινωνικής ευθύνης	132.174	115.528
Έκτακτα αποθεματικά	1.375.055	1.375.055
Αποθεματικά αναπροσαρμογής αξίας	105	105
Αποθεματικά αφορολόγητα και φορολογηθέντα κατ ειδικό τρόπο	284.117	284.117
Σύνολο λοιπών αποθεματικών	4.331.087	4.189.600

Τα αποθεματικά δεν είναι διανεμητέα.

31. Μέρισμα ανά συνεταιριστική μερίδα

Για τις χρήσεις του 2016 και του 2017 οι Γενικές Συνελεύσεις αποφάσισαν τη μη διανομή κερδών με σκοπό την διατήρηση των ιδίων κεφαλαίων της Τράπεζας. Για τους ίδιους λόγους, το Δ.Σ. της Τράπεζας θα εισηγηθεί στην Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων του 2019 τη μη διανομή μερισμάτων για τη χρήση του 2018.

32. Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα

	31 Δεκεμβρίου 2018	31 Δεκεμβρίου 2017
Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	4.654.567	4.856.038
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	8.824.925	3.276.995
Σύνολο	13.479.492	8.133.033

Στην κατηγορία "Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα" δεν περιλαμβάνονται υποχρεωτικές καταθέσεις στην Τράπεζα της Ελλάδος ποσού ευρώ 1.379 χιλ. για το 2018 και 1.133 χιλ. για το 2017.

33. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Σύμφωνα με τις οδηγίες του ΔΛΠ 24, τα συνδεδεμένα μέρη περιλαμβάνουν: α) Μέλη Δ.Σ. και Διοίκησης της Τράπεζας, β) πλησιέστερα μέλη και οικονομικά εξαρτώμενα μέλη (σύζυγοι, τέκνα, κ.ά.) των μελών Δ.Σ. και Διοίκησης, γ) Εταιρίες οι οποίες συναλλάσσονται με την Τράπεζα, εφόσον η συνολική συμμετοχή σε αυτές (μελών Δ.Σ. και Διοίκησης καθώς και των εξαρτώμενων/πλησιέστερων μελών τους) υπερβαίνει αθροιστικά το 20%. Οι συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη αναλύονται ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2018	31 Δεκεμβρίου 2017
Υπόλοιπο δανείων	5.496.911	5.496.911
Εγγυητικές επιστολές	1.224.242	1.590.000
Υπόλοιπο καταθέσεων	243.470	263.857
Συνεταιριστικές μερίδες	4.369	4.855

Οι χορηγήσεις και οι εγγυητικές επιστολές προς συνδεδεμένα μέρη έχουν δοθεί μέσα στα πλαίσια των εγκεκριμένων χρηματοδοτικών πολιτικών και διαδικασιών της Τράπεζας, με επαρκείς εξασφαλίσεις και καλύμματα.

Αμοιβή για τις υπηρεσίες τους λαμβάνουν μόνο τα εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.

Το σύνολο της αμοιβής τους ανήλθε σε ευρώ 185 χιλ. (2017, 170 χιλ ευρώ).

Οι αμοιβές της Γενικής Διεύθυνσης ανήλθαν σε Ευρώ 124χιλ. (2017, Ευρώ 120 χιλ).

Δεν υπάρχουν σχηματισμένες προβλέψεις για προγράμματα παροχών σε μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.

34. Επίδραση του ΔΠΧΑ 9 κατά την 01/01/2018

Περιγραφή των διατάξεων του προτύπου υπάρχει στη σημείωση 4.

Η επίπτωση στη Συνεταιριστική Τράπεζα Θεσσαλίας κατά την πρώτη εφαρμογή την 01/01/2018.

Με την κατάργηση των κατατάξεων του ΔΛΠ 39: α) δάνεια και απαιτήσεις, β) χρηματοοικονομικά μέσα διακρατούμενα στη λήξη, γ) διαθέσιμα προς πώληση, η Τράπεζα μετά την αξιολόγηση του επιχειρηματικού της μοντέλου και των χρηματοοικονομικών της μέσω κατέταξε τα στοιχεία της στα πλαίσια της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9, ως εξής:

α) οι μετοχές εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιριών, που είναι στο εμπορικό της χαρτοφυλάκιο, ύψους 34 χιλ ευρώ, συνέχισαν να κατατάσσονται στα χρηματοοικονομικά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

β) οι συμμετοχές της (που δεν έχουν απομειωθεί), ύψους 46 χιλ ευρώ, από την κατάταξή τους στο ΔΛΠ 39 ως διαθέσιμα προς πώληση, κατατάχθηκαν στο ΔΠΧΑ 9, ως χρηματοοικονομικό στοιχείο στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης λοιπών εσόδων. Η επίδραση της πρόβλεψης απομείωσης ήταν αμελητέα.

γ) όλα τα υπόλοιπα στοιχεία, μετά και από τον έλεγχο τους που αφορούσε την δημιουργία από μέρους τους ταμειακών ροών που συνίστανται αποκλειστικά σε αποπληρωμή κεφαλαίου και τόκων, κατατάχθηκαν στο ΔΠΧΑ 9 στο αποσβεσμένο κόστος.

δ) όλες οι χρηματοοικονομικές της υποχρεώσεις κατατάχθηκαν στο αποσβεσμένο κόστος.

Η επίπτωση στα κεφάλαια της Τράπεζας κατά την έναρξη της χρήσης 2018 ανήλθε στα 2.912.561 ευρώ.

35. Εκτιμώμενη επίπτωση του ΔΠΧΑ 16 κατά τη χρήση 2019

Το ΔΠΧΑ 16 εκδόθηκε τον Ιανουάριο του 2016 και αντικαθιστά το ΔΛΠ 17. Σκοπός του προτύπου είναι να εξασφαλίσει ότι οι μισθωτές και οι εκμισθωτές παρέχουν χρήσιμη πληροφόρηση που παρουσιάζει εύλογα την ουσία των συναλλαγών που αφορούν μισθώσεις. Το ΔΠΧΑ 16 εισάγει ένα ενιαίο μοντέλο για το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του μισθωτή, το οποίο απαιτεί ο μισθωτής να αναγνωρίζει περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για όλες τις συμβάσεις μισθώσεων με διάρκεια άνω των 12 μηνών. Τα περιουσιακά στοιχεία αφορούν το δικαίωμα χρήσης των μισθωμένων υποκείμενων μέσων και η υποχρέωση την παρούσα αξία των μισθωμάτων που οφείλονται με βάση ένα επιτόκιο προεξόφλησης.

Η Τράπεζα μισθώνει μόνο τα ακίνητα στα οποία λειτουργούν οκτώ (8) από τα καταστήματά της.

Με βάση τις υπάρχουσες μισθώσεις κατά την 01/01/2019 θα αναγνωριστούν απαίτηση χρήσης μισθωμένων ακινήτων και υποχρέωση μισθωμάτων ποσού 762.358 ευρώ.

Στη χρήση 2019 έσοδο χρήσης θα αποτελέσουν τα ποσά των ενοικίων ποσού 149.334 ευρώ και έξοδο θα αποτελέσουν ο τόκος στην υποχρέωση ποσού 34.867 ευρώ και η απόσβεση του δικαιώματος ποσού 129.701 ευρώ.

36. Γεγονότα μετά την ημερομηνία Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης

α) Εντός της χρήσης 2019 ολοκληρώθηκε φορολογικός έλεγχος που αφορούσε τις χρήσεις 2014, 2015 και 2016. Τα ποσά των φορολογικών διαφορών που καταλογίστηκαν ανέρχονται στο ποσό των 261 χιλ. ευρώ. Η Τράπεζα διαφωνεί με τους καταλογισμούς αυτούς, έχει ήδη προσφύγει στη Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών και θα προχωρήσει σε δικαστικές ενέργειες για τη διεκδίκηση τους. Η Διοίκηση της Τράπεζας και ο Νομικός Σύμβουλος που ασχολείται με την συγκεκριμένη υπόθεση, εκτιμούν ότι υπάρχουν βάσιμες πιθανότητες για ευδοκίμηση των υποθέσεων. Σημειώνεται ότι η Τράπεζα έχει καταβάλει όλα τα ποσά των καταλογισμών, οπότε σε κάθε περίπτωση δεν αναμένονται περαιτέρω προσαυξήσεις.

β) Κατά την 14η Μαΐου 2019, έλαβε χώρα έκτακτη γενική συνέλευση, στην οποία αποφασίστηκε η έκδοση μετατρέψιμων ομολόγων και ομολόγων μειωμένης εξασφάλισης με τα οποία θα αυξηθούν τα εποπτικά κεφάλαια της Τράπεζας κατηγορίας 1 και 2 αντίστοιχα. Επίσης αποφασίστηκε η προσφορά μερίδων με ειδική τιμή, ταυτόχρονα με την μείωση της ονομαστικής τιμής της μερίδας από τα 36,69 ευρώ στα 25 ευρώ. Η Γενική Συνέλευση εξουσιοδότησε το Διοικητικό Συμβούλιο για το χειρισμό των παραπάνω θεμάτων.

Τρίκαλα 11η Ιουνίου 2019

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΚΑΙ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ
ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ Ν. ΛΑΠΠΑΣ
Α.Δ.Τ. ΑΚ 973020

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Δ. ΒΑΡΕΛΑΣ
Α.Δ.Τ. Π 066098

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΘΩΝΑΣ Α. ΣΙΑΓΚΑΣ
Α.Δ.Τ. ΑΕ 318883
ΑΡ.ΜΗΤΡ. ΑΔ. Ο.Ε.Ε. 10071 Α' ΤΑΞΗΣ